

**АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ АПН УКРАЇНИ**

**Академік АПН України
О. Я. Савченко:
біобібліографічний покажчик**

**Наукова школа академіка
Олександри Савченко**

Київ – 2007

**АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ АПН УКРАЇНИ**

**Академік АПН України
О. Я. Савченко:
біобібліографічний покажчик**

**Наукова школа академіка
Олександри Савченко**

Київ – 2007

УДК 016:929Савченко

ББК 91.9:74

A38

Рекомендовано до друку Вченою радою

Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

14 грудня 2007 року. Протокол № 11.

Упорядники біобібліографічного покажчика:	Ворон Л. М. зав. відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Заліток Л. М., ст. наук. співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Печенежська О. А., наук. співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Науковий редактор біобібліографічного покажчика	Букшина Т. Ф., заст. директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Бібліографічний редактор	Пономаренко Л. О., зав. відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Літературний редактор	Романюк А. І.

Рекомендовано до друку Вченою радою

Інституту педагогіки АПН України

_____ 2007 року. Протокол № _____.

Рецензенти „Наукової школи академіка Олександрі Савченко”	Вашуленко М. С., доктор пед. наук, професор, дійсний член АПН України, Сухомлинська О. В., доктор пед. наук, професор, академік АПН України, академік-секретар Відділення теорії та історії педагогіки АПН України, Кічук Н. В., доктор пед. наук, професор
Упорядники „Наукової школи...”	Кодлюк Я. П., доктор пед. наук, Довга Т. Я., канд. пед. наук
Загальна редакція „Наукової школи...”	Кодлюк Я. П., доктор пед. наук

Академік АПН України О. Я. Савченко: Біобібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; вступ. стаття Бібік Н. М.; упоряд.: Ворон Л. М., Заліток Л. М., Печенежська О. А.; наук. ред. Букшина Т. Ф. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.

Наукова школа академіка Олександрі Савченко / Ін-т педагогіки, АПН України. упоряд.: Кодлюк Я. П., Т. Я. Довга; за заг. ред. Кодлюк Я. П. – К.: Пед. преса, 2007. – с.

Збірник, в якому вміщено два видання: біобібліографічний покажчик «Академік АПН України О. Я. Савченко» та «Наукова школа академіка Олександрі Савченко», відкриває стаття доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України Н. М. Бібік «Слово про вчителя», про життєвий та творчий шлях Олександрі Яківни Савченко – дослідника та організатора вітчизняної освіти і педагогічної науки, талановиту, вимогливу і доброзичливу людину. Біобібліографічний покажчик підготовлено науковцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, в якому представлено науковий доробок Олександрі Яківни Савченко, дійсного члена АПН України, доктора педагогічних наук, професора, заслуженого працівника народної освіти України, голови Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського, Бібліотечно-інформаційної ради при Президії АПН України та Ради з координації наукових досліджень. Видання налічує 678 позицій, зокрема 505 з яких становлять праці вченого за 39 років наукової діяльності (1968–2007 рр.). Це – монографії, підручники, навчально-методичні посібники, довідкові видання, статті, вміщені в наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій, публікації у фахових виданнях, що вийшли в Україні та за кордоном та дисертації й автореферати дисертацій фахівців України і зарубіжжя на здобуття наукових ступенів докторів та кандидатів педагогічних наук, виконаних під науковим керівництвом О. Я. Савченко. До покажчика включено також літературу про наукову й громадську діяльність вченого за вказаний період.

Друге видання «Наукова школа академіка Олександрі Савченко» містить інформацію про результати наукових досліджень аспірантів, докторантів, здобувачів, виконаних під керівництвом Олександрі Яківни Савченко.

Посібник адресовано педагогічним та науково-педагогічним кадрам, бібліотекарям, студентам та всім, хто цікавиться питаннями загальної педагогіки, дидактики і методики початкової освіти, сухомлиністикою.

© Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, 2007

©Інститут педагогіки АПН України, 2007

Олександра Яківна Савченко

Слово про Вчителя

Олександра Яківна Савченко - доктор педагогічних наук, професор, академік-засновник АПН України, заслужений працівник освіти України; упродовж п'яти років - заступник міністра освіти й науки України (1995–2000 рр.), сім років віце-президент Академії педагогічних наук України (2000–2007рр.).

А розпочала свою діяльність Олександра Яківна вчителькою СШ № 13 м. Києва. Потім було навчання в аспірантурі, в Інституті педагогіки МО УРСР.

У 29 років захистила кандидатську дисертацію (тема -«Дидактичний прийом порівняння як засіб навчання і розвитку молодших школярів»), логічним продовженням якої стало видання її першого методичного посібника для вчителів «Порівняння в навчанні учнів». І одразу почала набувати досвіду наукового керівництва.

Першою здобувачкою наукового ступеня кандидата педагогічних наук, на титулі автореферату якої стоїть прізвище Олександри Яківни, була Н. С. Коваль. Тема дисертації - «Способи керівництва самостійною роботою пошукового характеру в початкових класах». Після першого успіху керівництва Олександра Яківна швидко стала затребуваною у цій сфері наукової діяльності. Щороку по кілька захистів аспірантів, здобувачів. Діапазон порушених проблем вражає: це дослідження змістових характеристик циклів предметів, міжпредметного змісту; способів педагогічного керівництва навчальним процесом; пошуки мотиваційних ресурсів навчання в початковій школі; формування загальнонавчальних, дослідницьких умінь і навичок та ін. Приємно дивує нетиповість, нестандартність підходів до розв'язання наукових проблем. Щоб переконатися, погортайте це видання і зверніть увагу на науковознавчий апарат виконаних досліджень, на положення, що виносяться на захист.

Водночас Олександра Яківна працює над власним докторським дослідженням, видає у 1982 році монографію «Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів». А в ті часи опублікувати теоретичну працю означало досягти високого

рівня визнання, довіри, - як у колі професійному і державному, так і видавничому. Тоді цінність друкованого слова була надзвичайною.

Докторську дисертацію Олександра Яківна захистила у **1984** році. Потім були складні й відповідальні посади, але вона напружливо і плідно працювала як науковець. З-під її пера щороку виходили книги написані одноосібно. Поряд з цим вона брала найактивнішу участь у створенні законодавчо-нормативної бази модернізації загальної середньої освіти. За її наукового керівництва підготовлено Концепцію державних стандартів загальної середньої освіти, як для 11-річної, так і 12-річної школи, Концепцію 12-ти річної школи, Концепцію початкової освіти, Державні стандарти для початкової і основної школи.

Перу талановитого дослідника належать різноаспектні друковані видання: підручники з читання для початкової школи (за читанками, підготовленими О. Я. Савченко - спочатку у співавторстві з Н. Ф. Скрипченко, а потім одноосібно, - вже понад двадцять років діти молодшого шкільного віку оволодівають основами самостійної читацької діяльності); навчальні посібники розвивального спрямування для молодших школярів – «Барвистий клубочок», «Розвивай свої здібності», «Умій вчитися» (уперше в історії вітчизняного підручникотворення), підручник для студентів педагогічних факультетів «Дидактика початкової школи», який мав три видання, посібники для вчителів «Урок у початкових класах», «Сучасний урок у початкових класах», «Навчально-виховний процес у малокомплектній школі» (у співавторстві з Г. Ф. Суворовою), «Читання в 4 класі» та ін.; книга для батьків «Сімейне виховання. Молодші школярі» та ін. Чимало гостроактуальних питань і проблем, пов'язаних із модернізацією шкільної освіти, висвітлені упершій в Україні „Методиці читання у початковій школі”, у книгах, редагованих О. Я. Савченко (наприклад, «Навчання і виховання учнів 1 класу», «Навчання і виховання учнів 2 класу» тощо), та фаховій періодиці. І завжди поруч ми, учні, зі своїми темами і проблемами. Наші дослідницькі пошуки, здобутки, труднощі і все, що пов'язане з науковим керівництвом аспірантами і науковим консультуванням докторантів (наголосимо: зі справжнім керівництвом), обговорення наукових засад дослідження,

коригування експерименту, прочитання і редагування сотен сторінок чужого почерку, проникнення у чужі стилі, наукові підходи. Робота ця поштучна - не конвеєр, про що скаже кожен хто пройшов її наукову школу.

Перша докторська дисертація під керівництвом Олександри Яківни захищена Н. М. Бібик у 1998 році («Формування пізнавальних інтересів молодших школярів»). Далі - робота над докторськими дисертаціями Н. В. Кудикіної («Теоретичні засади педагогічного керівництва ігровою діяльністю молодших школярів у позаурочному навчально-виховному процесі»), Л. Л. Хоружої («Теоретичні засади формування етичної компетентності майбутніх учителів початкових класів»), Я. П. Кодлюк («Теорія і практика підручникотворення у галузі початкової освіти України (1960-2000 рр.»), Т. М. Сорочан («Розвиток професіоналізму управлінської діяльності керівників загальноосвітніх навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти»), Л. М. Ващенко («Система управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону») та ін. Як бачимо, теорія початкової освіти, професійна педагогіка, управління, система підвищення кваліфікації - різні спеціальності, різні підходи. Але спільне - новий ракурс, сучасний дослідницький орієнтир, теоретична і практична значущість результатів. Не можна не помітити і велику безкорисливу допомогу науковцям, які не її офіційними дисертантами. Дуже багатьох вона підтримала і підтримує, не рахуючись із власним перевантаженням. Особливо повчальним є ставлення вченого до практичних працівників, увага до вчителів, постійні відвідування уроків, педрад, глибоко продумані виступи на численних конференціях.

Олександра Яківна особливо вимоглива передусім до себе. Вона ніколи не дозволила собі зробити щось поверхово. А ми, учні, розуміємо ту професійну висоту, на якій стоїть наш Учитель, і завжди намагаємося тягнутися до Зразка. Треба сказати, що заслужити її похвалу - річ не проста, але якщо вже відгукнулася схвально, то, здається, піднімаєшся на сьоме небо...

Якщо стиснути особистісну характеристику нашого Вчителя до афоризму, можна сказати: Талановита, Справжня, Вимоглива, Доброзичлива, Духовна. І коли

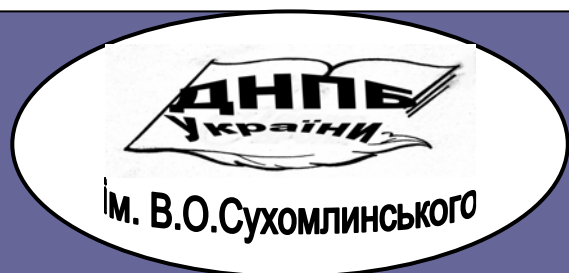
зустрінеш у житті таку Людину – Особистість, то час учнівства переростає у щось невимовно значне, що вивищує над собою, зумовлює професійну наснагу й відповідальність.

Ми, учні, хотіли цією книжкою проілюструвати Доробок Олександри Яківни, який складає її особисті наукові здобутки та і її наукову школу.

У дні ювілею нашого Вчителя – визнаного авторитету в царині педагогіки, одного з керівників української академічної науки кожен із нас хоче схилити чоло і засвідчити шану, повагу, вдячність, надію на довгі роки співпраці, яка не припиняється ніколи.

*Бібік Н. М,
доктор педагогічних наук,
професор, академік АПН України*

АДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Серія „Академіки АПН України”

Випуск 11

Академік АПН України
О. Я. Савченко

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Київ – 2007

ВІД УПОРЯДНИКІВ

У біобібліографічному покажчику серії „Академіки АПН України” (Вип. 11), підготовленого науковими співробітниками Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського), представлено науковий доробок Олександри Яківни Савченко, дійсного члена АПН України, доктора педагогічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України, голови Ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук, голови Всеукраїнської асоціації імені Василя Сухомлинського, голови Бібліотечно-інформаційної ради при Президії АПН України.

Професійна діяльність Олександри Яківни є яскравим прикладом подвижницької праці в одній з найгуманніших галузей – педагогіці. За 39 років наукової діяльності (1968–2007 рр.) педагогом опубліковано 505 наукових праць, які знайшли своє відображення у цьому виданні. Їх перелік охоплює монографії, навчально-методичні посібники, підручники для початкової школи та педагогічних вузів, програми, довідкові видання, рецензії, статті, вміщені в наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій та публікації у фахових виданнях, що вийшли в Україні та за кордоном за вказаний період.

Перу дослідниці належать різноаспектні видання, присвячені проблемам загальної педагогіки, дидактики початкової освіти, методики читання. Матеріали покажчика розкривають значний внесок Олександри Яківни в підготовку Державних стандартів з шкільної освіти, Концепцію загальної середньої освіти (12-річна школа); у розробку законодавчо-нормативної бази функціонування освіти: Закону “Про загальну середню освіту”, Закону “Про позашкільну освіту” і Закону “Про дошкільну освіту”. Особливе місце в творчості науковця займають роботи з питань вивчення науково-педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського та впровадження її в практику сучасної школи. Вчений була керівником 6 докторських і 25 кандидатських дисертацій.

Наукові здобутки Олександри Савченко гідно відзначено державою. Вона нагороджена орденом “Знак пошани”, орденами “Княгині Ольги” II і III ступеня, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Верховної Ради України, медалями Антона Макаренка, Костянтина Ушинського, знаком МОН України “Василь Сухомлинський”, почесними грамотами МОН України, АПН України.

На громадських засадах О. Я. Савченко як голова Української асоціації імені Василя Сухомлинського активно впроваджує в життя ідеї В. О. Сухомлинського; як голова Бібліотечно-інформаційної ради при Президії АПН України – сприяє розвитку мережі освітянських бібліотек АПН України і МОН України .

Біобібліографічний покажчик складається з трьох розділів:

Розділ 1 „Хронологічний покажчик праць О. Я. Савченко” містить бібліографічні описи її праць, розміщені за прямою хронологією, а в межах року – за видами документів:

- книги та брошури українською, російською, далі іноземними мовами;
- статті та інші матеріали з періодичних та продовжуваних видань, зб. наук. праць, тощо (мовний принцип розташування таких самий);
- видання, де вчений є упорядником, укладачем чи одним із укладачів (з поміткою „**Упоряд.:**”);
- рецензії (з поміткою „**Рец.:**”);
- праці за редакцією вченого (з поміткою „**Ред.:**”), у підготовці яких він брав участь як головний або відповідальний редактор, голова або член редколегії.
- праці (з поміткою „**Наук. консультант.:**”), у підготовці яких вчений брав участь як науковий консультант (крім докторських дисертацій).

Документи одного виду згруповано за зведеним російсько-українським алфавітом.

Розділ 2 „Наукове керівництво дисертаційними дослідженнями” містить бібліографічні описи дисертацій та авторефератів докторських і кандидатських

дисертацій, науковим керівником яких була О. Я. Савченко. Матеріал згруповано у підрозділи: „Докторські дисертації” та „Кандидатські дисертації” за прізвищами авторів. Для повноти відображення матеріалу поряд з описом дисертації подається опис автореферату.

У розділ 3 „Література про О. Я. Савченко” включено публікації про життєвий шлях, науково-педагогічну та громадську діяльність науковця. Матеріали подаються за прізвищами авторів та назв праць.

Біографію ученого продовжує перелік основних дат життя і діяльності, розміщених у прямій хронології. Після зазначеного року подано короткий запис основної події.

Всього біобібліографія налічує 678 позицій.

Допоміжний апарат біобібліографічного посібника включає:

- іменний покажчик прізвищ авторів, співавторів, упорядників, редакторів, видатних педагогів, відомості про яких є у бібліографічних записах;
- алфавітний покажчик назв праць О. Я. Савченко та праць за редакцією вченого;
- алфавітний покажчик підручників для учнів початкової школи, автором яких є О. Я. Савченко;
- алфавітний покажчик назв праць О. Я. Савченко про В. О. Сухомлинського;
- алфавітний покажчик назв міжнародних і всеукраїнських конференцій, семінарів, педагогічних читань, круглих столів, у яких брала участь О. Я. Савченко;
- схема групування (зміст).

Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено за чинними в Україні стандартами. Джерелами відбору документів були каталоги і картотеки Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки

України, Національної бібліотеки України для дітей, довідники, бібліографічні джерела та матеріали, надані вченим. Публікації, що увійшли до покажчика, було переглянуто de visu.

Покажчик розрахований на широке коло науковців, докторантів, аспірантів, працівників науково-методичних центрів та наукових бібліотек, педагогів, студентів та всіх тих, хто цікавиться проблемами загальної педагогіки, дидактики початкової освіти, методики читання.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ О. Я. САВЧЕНКО

1942 р. – народилася 5 травня 1942 р. в м. Ізмаїл Одеської області.

1963 р. – закінчила Ізмаїльський державний педагогічний інститут, факультет педагогіки і методики початкової освіти.

1963–1967 рр. – працює вчителем початкових класів шкіл № 13 м. Києва, викладає в Київському державному педагогічному інституті ім. О. М. Горького.

1967–1979 рр. – розпочинає наукову діяльність у Науково-дослідному інституті педагогіки: аспірант, молодший науковий співробітник, старший науковий співробітник.

1979–1992 рр. – завідувач лабораторією початкового навчання НДІ педагогіки.

1992–1995 рр. – головний учений секретар АПН України.

1995–2000 рр. – заступник міністра освіти України.

1998–2002 рр. – академік-секретар відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті АПН України.

2000–2007 рр. – віце-президент АПН України.

Нагороди та відзнаки

1974 р. – нагороджена медаллю А. С. Макаренка.

1977р. – Відмінник народної освіти УРСР.

1982р. – нагороджена медаллю „В пам'ять 1500-летия Києва”

1986 р. – нагороджена орденом „Знак пошани”; медаллю К. Д. Ушинського АПН СРСР.

1992 р. – присвоєно почесне звання Заслужений працівник народної освіти України.

2001 р. – нагороджена орденом „Княгині Ольги” III ступеня.

2002 р. – нагороджена Почесною грамотою Верховної Ради України; Почесною грамотою Кабінету Міністрів України; пам'ятною медаллю Верховної Ради України „10 років Незалежності України”.

2005 р. – нагороджена знаком МОН України „Василь Сухомлинський”.

2007 р. – нагороджена орденом „Княгині Ольги” II ступеня.; медаллю

К. Д. Ушинського АПН України.

Багатьма почесними грамотами МОН України, АПН України.

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ

О. Я. САВЧЕНКО

1968

1. **Наукова конференція, присвячена педагогічній спадщині А. С. Макаренка:** [Огляд конф.] // Рад. шк. – 1968. – № 5. – С. 107–110.
2. **Порівняння на уроках у перших класах:** (З досвіду роботи за новими програмами) // Рад. шк. – 1968. – № 12. – С. 27–32.

1969

3. **Математична термінологія на уроках 1–2 класах** / Богданович М. В., Савченко О. Я. // Почат. шк. – 1969. – № 1. – С. 47–54.
4. **Словниково-логічні вправи в 1–2 класах** // Укр. мова і л-ра в шк. – 1969. – № 5. – С. 70–73. – (Учителіві молодших класів).

1970

5. **Порівняння на уроках у 1–3 класах** // Почат. шк. – 1970. – № 12. – С. 36–40.
6. **Порівняння як важливий дидактичний прийом** // Почат. шк. – 1970. – № 3. – С. 22–27.
7. **Формирование умения сравнивать у младших школьников в зависимости от содержания и методов обучения** // Обучение и развитие младших школьников: Материалы межресп. симпозиума / Ин-т общей пед. психологии АПН СССР, Ин-т психологии УССР, Общество психологов СССР; Под ред.: Г. С. Костюка. – К., 1970. – С. 270–274.
8. **Кичик јашлы мәктәблиләрдә мугәјисә етмәк бачарығынын формалашмасы** // Ибтидаи мәктәб вә мәктәбәгәдәр тәрбијә. – 1970. – № 5. – С. 40–44. – Азербайдж. мовою.

1971

9. **Дидактический прием сравнения как средство обучения и развития младших школьников:** Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.730 / Минский гос. пед. ин-т им. А. М. Горького. – Минск, 1971. – 28 с. – Библиогр.: с. 27.
10. **Актуальні питання розумового розвитку дитини** / О. В. Скрипченко, О. Я. Савченко // Педагогіка і методика початкової освіти: Республік. наук.-метод. зб. / М-во освіти УРСР; Редкол.: Л. П. Любинець (відп. ред.), Г. З. Івашина (заст. ред.), Е. С. Сасинович (відп. секр.); Члени редкол.: Л. К. Балацька, М. В. Богданович, М. І. Дорошенко та ін. – К.: Рад. шк., 1971. – Вип. 7. – С. 3–10.
11. **Дослідження ефективності порівняння в процесі вивчення взаємозв'язаних понять** // Удосконалення методів навчання і виховання в процесі вивчення основ наук за новими програмами: Наук.-метод. зб. – К., 1971. – С. 6–15.
12. **Упоряд.: Програми для 1–3 класів.** Тематично-календаризовані: Матеріали для експерим. перевірки / М-во освіти УРСР. НДПІ УРСР; Уклад.: М. В. Богданович, Т. Ю. Горбунцова, О. Я. Савченко та ін. – К., 1971. – 21 с.

1972

13. **Великі турботи малих шкіл:** [Проблеми малокомплектних шкіл] / О. Савченко, М. Парфьонов // Рад. освіта. – 1972. – 20 верес. (№ 76). – С. 3.
14. **За високу ефективність навчально-виховного процесу:** [Республік. пед. читання, м. Київ, 28–29 берез.] / О. Савченко, М. Парфьонов // Почат. шк. – 1972. – № 7. – С. 94–95.
15. **На порозі пізнання** // Рад. жінка. – 1972. – № 8. – С. 18. – (Про нас і наших дітей).
16. **Організація самостійної роботи в класах-комплектах** // Почат. шк. – 1972. – № 4. – С. 86–87.
17. **Підтекст оцінки** / В. Бутовська, О. Савченко, О. Скрипченко // Рад. освіта. – 1972. – 11 жовт. (№ 82). – С. 3.
18. **Пізнавально-проблемні завдання на уроках читання** // Почат. шк. – 1979. – № 5. – С. 24–30; № 6. – С. 38–47.

19. **Поетапне формування вміння порівнювати** // Почат. шк. – 1972. – № 9. – С. 32–36.
20. **Позакласне читання: [1–3 кл.]** / О. Я. Савченко, Н. Ф. Скрипченко // Почат. шк. – 1972. – № 9. – С. 73–78;
21. **Позакласне читання: [1–3 кл.]** / О. Я. Савченко, Н. Ф. Скрипченко // Почат. шк. – 1972. – № 10. – С. 85–89.
22. **Три роки за новими програмами** / М. В. Богданович, М. С. Вашуленко, О. Я. Савченко та ін. // Почат. шк. – 1972. – № 8. – С. 14–20.
23. **Шакирдларин идрак фəаллыгы дəрсин сəмэрэлилийини јуксəлтмəјин əсас јолудур** // Ибтидаи мəктəб вə мəктəбəгəдэр тəрбийə. – 1972. – № 6. – С. 39–43. – Азербайдж. мовою.

1973

24. **Програми восьмирічної школи. 1–3 класи** / [О. Я. Савченко та ін.]; М-во освіти УРСР. Упр. шк. – К.: Рад. шк., 1973. – 184 с.
25. **Всесоюзний огляд досягнень педагогічної науки і практики: [III Всесоюз. пед. читання, м. Мінськ, 1993 р., 27–31 берез.]** // Почат. шк. – 1973. – № 5. – С. 93–95.
26. **Диференційоване навчання** / В. П. Кирилюк, І. П. Пелехан, О. Я. Савченко // Почат. шк. – 1973. – № 11. – С. 62–67.
27. **Знання і світоглядні уявлення учнів початкових класів** / [О. Я. Савченко та ін.] // Почат. шк. – 1973. – № 8. – С. 5–17.
28. **Планування навчального процесу в малокомплектній школі** // Почат. шк. – 1973. – № 8. – С. 58–63.
29. **Ранок на тему «Книжка - кращий друг» у 1 класі** // Почат. шк. – 1973. – № 4. – С. 47–50.
30. **Урок у малокомплектній: [Особливості уроку в класі-комплекті. Однотемні уроки]** // Рад. освіта. – 1973. – 19 верес. (№ 75). – С. 3.

1974

31. **Організація навчального процесу в малокомплектній школі: Посіб. для**

вчителя / М-во освіти УРСР. НДІ педагогіки. – К.: Рад. шк., 1974. – 175 с.

Рец.: Пащенко І. А. [Рецензія] / І. А. Пащенко // Почат. шк. – 1975. – № 6. – С. 92–93.

32. Підвищення ефективності початкового навчання / О. В. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Ф. Скрипченко та ін. – К.: Рад. шк. – 1974. – 144 с. – Из змісту: Психологічні та дидактичні умови активізації пізнавальної діяльності учнів під час навчання / О. В. Скрипченко, О. Я. Савченко. – С. 5–14.

33. Всенародне визнання: На здобуття Державної премії УРСР: [Висування книги В. О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям» на здобуття Державної премії УРСР] / М. Богданович, Н. Скрипченко, О. Я. Савченко // Рад. освіта. – 1974. – 28 верес. (№ 78). – С. 3.

34. Запитай у книжки // Рад. жінка. – 1974. – № 6. – С. 22–23.

35. Методика дослідження умінь молодших школярів порівнювати // Педагогіка і методика початкової освіти: Методи псих.-пед. дослідж.: Республік. наук. метод. зб. / М-во освіти УРСР; Редкол.: М. В. Богданович (відп. ред.), О. В. Киричук, Г. С. Ковальчук, О. Я. Савченко (відп. секр.), О. В. Скрипченко (заступ. відп. ред.); Упоряд. зб. О. В. Скрипченко. – К.: Рад. шк., 1974. – Вип. 9. – С. 34–41. – Бібліогр.: 3 назви.

36. Структура уроку в малокомплектній школі // Почат. шк. – 1974. – № 6. – С. 56–64.

37. Традиції народного виховання // Літ. Україна. – 1974. – 26 листоп.

38. Ред.: Педагогіка і методика початкової освіти: Методи псих.-пед. дослідж.: Республік. наук. метод. зб. Вип. 9. / М-во освіти УРСР; Редкол.: М. В. Богданович (відп. ред.), О. В. Киричук, Г. С. Ковальчук, О. Я. Савченко (відп. секр.), О. В. Скрипченко (заступ. відп. ред.); Упоряд. зб.: О. В. Скрипченко. – К.: Рад. шк., 1974. – 127 с.

1975

39. Актуальні проблеми початкового навчання // Почат. шк. – 1975. – № 8. – С. 1–7.

40. **Мамо, я вже великий...** // Рад. жінка. – 1975. – № 8. – С. 20–21.
41. **Організація методичної роботи учителів малокомплектних шкіл** / О. Я. Савченко, Н. С. Коваль, Л. П. Іноземцева // Почат. шк. – 1975. – № 11. – С. 72–79.
42. **Педагогічна майстерність класовода** // Почат. шк. – 1975. – № 3. – С. 1–5.
43. **Самостійна робота на уроках української мови в малокомплектній школі** // Педагогіка і методика початкової освіти: Республік. наук.-метод. зб. / М-во освіти УРСР; Редкол.: М. В. Богданович (відп. ред.), О. В. Киричук, Г. С. Ковальчук, О. Я. Савченко (відп. секр.). – К.: Рад. шк., 1975. – Вип. 10. – С. 72–80. – Бібліогр.: 4 назви.
44. **Только упорный труд** // Юный ленинец. – 1975. – 16 апр.
45. **Рец.:** [Рецензія] // Почат. шк. – 1975. – № 4. – С. 93–95. – Рец. на кн.: Скрипченко О. В. Психічний розвиток учнів / О. В. Скрипченко. – К.: Рад. шк., 1974. – 104 с.
46. **Ред.:** **Педагогіка і методика початкової освіти:** Республік. наук.-метод. зб. Вип. 10. / М-во освіти УРСР; Редкол.: М. В. Богданович (відп. ред.), О. В. Киричук, Г. С. Ковальчук, О. Я. Савченко (відп. секр.). – К.: Рад. шк., 1975. – 118 с.

1976

47. **Програми восьмирічної школи 1–3 класи** / [О. Я. Савченко та ін.]; М-во освіти УРСР. Упр. шк. – К.: Рад. шк., 1976. – 144 с.
48. **Учебно-воспитательная работа в подготовительных классах:** Метод. письмо / М-во просв. УССР. Упр. шк. – К.: Рад. шк., 1976. – 68 с.
49. **Важливий прийом вивчення природи:** [Прийом порівняння у вивченні природ. об'єктів] // Почат. шк. – 1976. – № 6. – С. 32–37.
50. **Здобутки і перспективи:** [Участь у роботі VII сесії Ради з координації наукових досліджень у галузі пед. наук, січень, Москва] // Почат. шк. – 1976. – № 5. – С. 94–95.
51. **Некоторые условия рационального использования времени урока** // Нач.

шк. – 1976. – № 12. – С. 56–60.

52. **Определить цель** // Учит. газ. – 1976. – 9 дек. (№ 146). – С. 3.

53. **Порівняння на уроках у 1–3 класах** // Почат. шк. – 1976. – № 12. – С. 36–40.

54. **Порівняння у роботі над змістом і художніми особливостями твору** // Почат. шк. – 1976. – № 3. – С. 17–22.

55. **Проблеми сучасного уроку** // Почат. шк. – 1976. – № 8. – С. 94–95.

56. **Щоб слово виховувало...** // Рад. жінка. – 1976. – № 11. – С. 18–19.

57. **Як навчати молодших?: Учитель – завжди учень** // Рад. освіта. – 1976. – 2 черв. (№ 44). – С. 3.

58. **Рец.: [Рецензія]** // Рад. шк. – 1976. – № 7. – С. 107–108. – Рец. на кн.: Ткаченко І. Г. Богданівська середня школа імені В. І. Леніна / І. Г. Ткаченко. – К.: Рад. шк., 1975. – 275 с.

59. **Рец.: [Рецензія]** // Рад. шк. – 1976. – № 11. – С. 110–111. – Рец. на кн.: Крутецкий В. А. Психология обучения и воспитания / В. А. Крутецкий. – М.: Просвещение, 1976. – 303 с.

1977

60. **Порівняння в навчанні учнів початкових класів**: Навч. посіб. – К.: Рад. шк., 1977. – 152 с.: 3 схеми.

61. **Програми для підготовчих класів загальноосвітніх шкіл**: (Проект) / [О. Я. Савченко та ін.]; М-во освіти УРСР. НДП УРСР. – К., 1977. – 197 с.

62. **Дидактичні умови розвитку пізнавальної самостійності молодших школярів** // Проблеми дальшого розвитку педагогічних і психологічних наук в світлі рішень XXV з'їзду КПРС: Тези республік. наук. конф. / М-во освіти УРСР, НДІ педагогіки УРСР, НДІ психології УРСР, Пед. т-во УРСР; Редкол.: Л. В. Артемова, М. В. Богданович, О. І. Бугайов та ін.; Відп. за вип. С. І. Гончаренко. – К., 1977. – Т. 2. – С. 17–18.

63. **Піднесення якості уроку в малокомплектній школі** // Почат. шк. – 1977. – № 6. – С. 67–72.

64. **Проблеми сучасного уроку** / [О. Я. Савченко та ін.] // Почат. шк. – 1977. – № 2. – С. 1–7.
65. **Развивать познавательную активность первоклассников** // Нач. шк. – 1977. – № 11. – С. 81–83.
66. **Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів у процесі навчання** // Розвиток пізнавальної самостійності учнів молодших і середніх класів у процесі навчання математики: Тези доп. республік. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю Велик. Жовтн. соціалістичної революції, 18–19 жовт. 1977, Кривий Ріг / М-во освіти УРСР, НДІ педагогіки. Галуз. лаб. пед. т-ва УРСР з проблем розв. пізнав. самостійності мол. шк.; Редкол.: І. Ф. Тесленко (голова), М. В. Богданович, Б. Г. Друзь, Н. Д. Мацько, О. Я. Савченко. – Кривий Ріг, 1977. – С. 11–14.
67. **Уроки російської мови в малокомплектній школі** // Почат. шк. – 1977. – № 9. – С. 74–79.
68. **Условия повышения эффективности самостоятельной работы учащихся малокомплектной школы** // Повышение эффективности начального обучения: Сб. науч. тр. / М-во просвещения РСФСР. НИИ школ; Под ред. Н. С. Сунцова; Сост.: В. Г. Горецкий, Н. И. Политова, Л. С. Геллерштейн. – М., 1977. – С. 102–104.
69. **Яким бути відкритому уроку?** / О. Савченко, Т. Ольштинська // Рад. освіта. – 1977. – 20 лип.
70. **Savarankišku darbų organizavimas, dirbant su keliomis klasėmis** // Mokymo tobulimas mažakomplektėje mokykloje / Pedagogikos mokslinio tyrimo institutas; Sudare: L. Jakubauskienė, D. Meškauskaitė, V. Rimkevicienė. – Kaunas: Šviesa, 1977. – P. 77–89.
71. **Ред.: Розвиток пізнавальної самостійності учнів молодших і середніх класів у процесі навчання математики**: Тези доп. республік. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю Велик. Жовтн. соціалістичної революції, 18–19 жовт. 1977, Кривий Ріг / М-во освіти УРСР, НДІ педагогіки. Галуз. лаб. пед. т-ва УРСР з

проблем розв. пізнав. самостійності мол. шк.; Редкол.: І. Ф. Тесленко (голова), М. В. Богданович, Б. Г. Друзь, Н. Д. Мацько, О. Я. Савченко. – Кривий Ріг, 1977.

1978

72. **Пізнавально-проблемні завдання на уроках читання у І–ІІІ класах: Метод. рекомендації** / Пед. т-во УРСР. Республік. проблем. лаб. „Розвиток пізнавальної активності і самостійності молодших школярів”. – К., 1978. – 29 с.
73. **Струмочок: Зб. творів для позакл. чит. у 2 кл.** / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1978. – 255 с.: іл.
74. **Дидактичні основи розвитку пізнавальної самостійності** // Почат. шк. – 1978. – № 12. – С. 5–9.
75. **У боротьбі з самим собою** // Рад. жінка. – 1978. – № 1. – С. 24–25.
76. **Уміння співпереживати** // Рад. жінка. – 1978. – № 9. – С. 25.
77. **Рец.: [Рецензія]** / О. Я. Савченко, Т. Г. Ольштинська, Н. І. Дяченко // Почат. шк. – 1978. – № 4. – С. 91–92. – Рец. на кн.: Скрипченко Н. Ф. Читанка: Підруч. для 2 кл. / Н. Ф. Скрипченко, Н. С. Ткаченко, Т. Ю. Горбунцова. – К.: Рад. шк., 1977. – 238 с.

1979

78. **Сімейне виховання. Молодші школярі.** – К.: Рад. шк., 1979. – 141 с. – (Б-ка для бітьків). – Бібліогр.: с. 139–140.
79. **Виховання вимагає взаємності: Вчитель – то сама правда** // Рад. освіта. – 1979. – 17 жовт. (№ 83). – С. 3.
80. **Навчати дітей учитись** // Почат. шк. – 1979. – № 11. – С. 68–74.
81. **Найкраща спадщина** // Київська правда. – 1979. – 16 верес.
82. **Пізнавальні задачі як засіб розвитку пізнавальної самостійності молодших школярів** // Методичні рекомендації з питань інтенсифікації навчальної діяльності молодших школярів / Пед. т-во УРСР. Секція педагогіки і метод. почат. навчання, НДІП УРСР. Сектор почат. Навчання. – К, 1979. – С. 4–7.
83. **Пізнавально-проблемні завдання на уроках читання** // Почат. шк. – 1979. – № 5. – С. 24–30; № 6. – С. 38–47.

84. **Познавательные задачи на уроках чтения** // Нач. шк. – 1979. – № 9. – С. 21–25.
85. **Чи треба виховувати вундеркінда?** // Рад. жінка. – 1979. – № 10. – С. 30.
86. **Дэрсин тэкмиллэшдирилмэси** // Ибтидаи мэктеб вэ мэктебэгэдэр тэрбијэ. – 1979. – № 1. – С. 44–50.
87. **Рец.: Прочность знаний – актуальная проблема** / О. Я. Савченко // Нач. шк. – 1979. – № 2. – С. 72–73. – Рец. на кн.: Пути и средства достижения прочности знаний в начальных классах / Под ред. М. П. Кашина; Сост.: Л. А. Горбушина, А. И. Елкина. – М.: Просвещение, 1978. – 239 с.
88. **Відп. за вип.: Методичні рекомендації з питань інтенсифікації навчальної діяльності молодших школярів** / Пед. тов-во УРСР. Секція педагогіки і метод. почат. навчання, НДП УРСР. Сектор почат. навчання; Відп. за вип.: М. В. Богданович, О. Я. Савченко. – К, 1979. – 62 с.

1980

89. **Струмочок: Зб. творів для позакл. чит. у 2 кл.** / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид. – К.: Рад. шк., 1980. – 256 с.: іл.
90. **Зміст і форми роботи з батьками** // Почат. шк. – 1980. – № 3. – С. 67–72.
91. **Методика домашніх завдань** // Почат. шк. – 1980. – № 2. – С. 66–70.
92. **Підвищувати рівень початкового навчання** // Почат. шк. – 1980. – № 9. – С. 3–10.
93. **Проблема систематизації дидактичних принципів: Дискусії і обговорення** / М. В. Богданович, О. Я. Савченко // Рад. шк. – 1980. – № 6. – С. 15–20. – Бібліогр.: 15 назв.
94. **Рівень і якість знань, умінь та навичок учнів 1–3 класів** / [О. Я. Савченко та ін.] // Почат. шк. – 1980. – № 8. – С. 6–14.
95. **Усилить целенаправленность урока** // Нач. шк. – 1980. – № 9. – С. 20–23.
96. **Упоряд.: Дидактичні умови розвитку пізнавальної самостійності молодших школярів: Метод. рек. для зав. і викл. каф. педагогіки і метод. почат. освіти та мол. учителів активістів Педтовариства УРСР** / Пед. т-во УРСР, Республік.

проблем. лаб. „Розвиток пізнавальної активності та самостійності, молодших школярів”, Криворіз. держ. пед. ін-т. – Кривий Ріг, 1980. – 14 с.

97. **Упоряд.:** **Методичні рекомендації по підготовці учнів педагогічних училищ до роботи з батьками** / М-во освіти УРСР, Республік. навч.-метод. кабінет вищ. і серед. пед. освіти. – К.: РНМКВСПО, 1980. – 29 с.

98. **Упоряд.:** **Основні напрями удосконалення методики уроку:** **Метод. рек. для студ. ф-ту підгот. вчителів почат. кл. / М-во освіти УРСР, Криворіз. держ. пед. ін-т, Республік. лаб. „Розвиток пізнавальної активності і самостійності молодших школярів”, Каф. педагогіки і метод. почат. освіти Криворіз. пед. ін-ту, Дніпропетр. обл. від-ня Педтовариства УРСР. – Д., 1980.– 15 с. – (До 50-річчя з дня засн. Криворіз. пед. ін-ту). – Уклад.**

1981

99. **Шляхи підвищення ефективності уроку в початкових класах:** **Метод. лист / М-во освіти УРСР, Упр. шк.; Підгот. О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1981. – 32 с.**

100. **Виховання пізнавальних потреб учнів // Почат. шк. – 1981. – № 4. – С. 7–13.**

101. **„Педагогічні роздуми” // Рад. освіта. – 1981. – 30 трав.**

102. **Совершенствования познавательной деятельности младших школьников // Сов. педагогика. – 1981. – № 10. – С. 35–37.**

103. **Умови підвищення якості знань, умінь і навичок молодших школярів // Почат. шк. – 1981. – № 9. – С. 3–9.**

104. **Упоряд.:** **Шляхи підвищення ефективності уроку в початкових класах:** **Метод. лист. / М-во освіти УРСР. Упр. шк.; Уклад.: О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1981. – 32 с.**

1982

105. **Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів / НДІП УРСР. – К.: Рад. шк., 1982. – 177 с.**

106. **Шляхи піднесення ефективності самостійної роботи молодших школярів:**

- Метод. рекомендації / Криворіз. держ. пед. ін-т, Республік. лаб. „Розвиток пізнавальної активності і самостійності молодших школярів”, Дніпропетр. облас. ін-т удоскон. учителів та ін.; Підгот.: П. І. Шевченко, О. Я. Савченко, Н. С. Коваль, І. Г. Любар; Заг. ред. Д. Т. Федоренко; Відп. за вип. В. Ф. Олійник. – Кривий Ріг, – 1982. – 35 с.
107. **Больше внимания начальному звену:** [Повышение эффективности работы нач. классов] // Нар. образование. – 1982. – № 5. – С. 71–73.
108. **Комплексное исследование проблем малокомплектной начальной школы** // Сов. педагогика. – 1982. – № 1. – С. 120–122.
109. **Педагогічні основи спілкування батьків і дітей** // Рад. шк. – 1982. – № 7. – С. 81–84. – Бібліогр.: 26 назв.
110. **Педагогічні читання:** [VI Всесоюз. пед. читання, м. Єреван, 13–16 квіт.] // Почат. шк. – 1982. – № 7. – С. 78–79.
111. **Піднесення ефективності самостійної роботи на різних етапах навчання** // Шляхи піднесення ефективності самостійної роботи молодших школярів: Метод. рек. / Криворізький держ пед. ін-т, Республік. Лаб. „Розвиток пізнав. активності і самост. мол. шк.”, Дніпропетр. облас. ін-т удоскон. учителів. – Кривий Ріг, 1982. – С. 6–19.
112. **Пізнавальні завдання на визначення головного** / О. Я. Савченко, Е. С. Сильнова // Почат. шк. – 1982. – № 7. – С. 21–29.
113. **Развивая личность ребенка:** [Развивающее обучение в нач. шк.] // Учит. газ. – 1982. – 13 марта (№ 31). – С. 3.
114. **Шляхи реалізації ідей розвивального виховання** // Почат. шк. – 1982. – № 9. – С. 3–10.
115. **Щосуботи о пів на одинадцять** // Наука і культура. Україна: Щорічник / Редкол.: С. Безклубенко, О. Білаш, Г. Богданов та ін. – К.: Акад. наук УРСР, 1982. – С. 310–312.
116. **Рец.: Педагогам і батькам** // Дошкіл. виховання. – 1982. – № 9. – С. 30. – Рец. на кн.: Проскура О. В., Шибицька Л. О. Як учити найменших / О. В. Проскура,

Л. О. Шибицька. – К.: Рад. шк., 1982. – 86 с.

117. **Рец.:** [Рецензія] // Рад. шк. – 1982. – № 11. – С. 95–96. – Рец. на кн.: Лернер И. Я. Дидактические основы методов обучения / И. Я. Лернер. – М.: Педагогика, 1981. – 181 с.

1983

118. **Струмочок:** Зб. творів для позакл. чит. у 2 кл. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 3-те вид. – К.: Рад. шк., 1983. – 255 с.: іл.
119. **Читанка:** Підруч. для першого класу: [Пробний для дослід. кл.] / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, К. М. Жаленко. – К.: Рад. шк., 1983. – 280 с.: іл.
120. **Читанка:** Підруч. для другого класу: [Пробний для дослід. кл.] / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Г. С. Ковальчук. – К.: Рад. шк., 1983. – 289 с.: іл.
121. **Зміцнюємо зв'язок педагогічної науки і практики** // Рад. шк. – 1983. – № 4. – С. 73–74. – (Напередодні VII з'їзду пед. т-ва УРСР).
122. **Мислити творчо, самостійно: Засоби посилення творчої спрямованості навчання шестирічних** // Дошкіл. виховання. – 1983. – № 9. – С. 4–6.
123. **Розвиваюче навчання** // Українська радянська енциклопедія. – 2-ге вид.. – К.: Голов. ред. УРЕ, 1983. – Т. 9. – С. 425–426.
124. **Формирование организованности в учебной работе у младших школьников** / А. Я. Савченко, Т. Я. Довгая // Нач. шк. – 1983. – № 5. – С. 12–14.
125. **Цільова програма – „Початкові класи”:** [Комплекс. підхід у навч.-вихов. роботі вчителів 1–3 кл.] // Рад. освіта. – 1983. – 7 січ. (№ 2). – С. 3.

1984

126. **Методичні рекомендації з удосконалення уроку в початкових класах.** – К., 1984. – 24 с.
127. **Формирование познавательной самостоятельности младших школьников:** Автореф. дис... д-ра. пед. наук: 13.00.01 / Киев. гос. пед. ин-т им. М. Горького. – К., 1984. – 48 с.

128. **Перші кроки:** Поради молодому педагогу // Рад. освіта. – 1984. – 13 листоп. – С. 3.

1985

129. **Програми для підготовчих класів загальноосвітньої школи** / [О. Я. Савченко та ін.]; М-во освіти УРСР. Упр. шк. – К.: Рад. шк., 1985. – 180 с.

130. **Струмочок:** Зб. творів для позакл. чит. у 2 кл. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 3-тє вид. – К.: Рад. шк., 1985. – 255 с.: іл.

131. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – К.: Рад. шк., 1984. – 208 с.: іл.

132. **Висока якість навчально-виховного процесу – наше головне завдання** // Почат. шк. – 1985. – № 8. – С. 3–8.

133. **Мотивація пошукової діяльності учнів** // Почат. шк. – 1985. – № 2. – С. 58–61.

134. **Навчати дітей учитися:** Реформа школи – справа всенародна // Вечір. Київ. – 1985. – Листоп.

135. **Творчість учителя у підготовці й проведенні уроку** // Почат. шк. – 1985. – № 4. – С. 32–39. – (До серпневих конф.).

136. **Учить дітей учитися** // Вечер. Киев. – 1985. – Нояб.

137. **Ред.: Педагогіка:** Республік. наук. метод. зб. Вип. 24 / М-во освіти УРСР, НДІ педагогіки УРСР; Редкол.: А. М. Алексюк... О. Я. Савченко, І. Я. Юрченко, М. Д. Ярмаченко (відп. ред.). – К.: Рад. шк., 1985. – 136 с. – Член редкол.

1986

138. **Педагогічна культура комсомольських пропагандистів:** Метод. рек. на допом. органам політ. навчання молоді / О. Я. Савченко, І. Г. Єрмаков. – К., 1986. – 48 с.

139. **Програми середньої загальноосвітньої школи 1–4 класи** / [О. Я. Савченко та ін.]; М-во освіти УРСР. Голов. упр. шк. – К.: Рад. шк., 1986. – 224 с.

140. **Формирование у учителей умения оптимально организовывать**

поисковую деятельность младших школьников // Совершенствование подготовки учителей к реализации задач реформы школы: Сб. науч. тр. / АПН СССР. НИИ общих пробл. воспит.; Редкол.: Ю. К. Бабанский, М. М. Поташник, Г. Н. Победоносцев. – М.: Изд-во АПН СССР, 1986. – 128 с.

141. **Підвищувати якість кінцевих результатів навчального процесу // Почат. шк. – 1986. – № 9. – С. 3–8.**

142. **Рец.: Корисний посібник // Дошкіл. виховання. – 1986. – № 3. – С. 28. – Рец. на кн.: Проскура Е. В. Развитие познавательных способностей дошкольника / Е. В. Проскура; Под ред. Л. А. Венгера. – К.: Рад. шк., 1985. – 128 с.**

1987

143. **Навчально-виховний процес у малокомплектній школі: Посіб. для вчителя / О. Я. Савченко, Г. Ф. Суворова. – К.: Рад. шк., 1987. – 231 с. – (Б-ка вчителя почат. кл. Педагогіка.).**

144. **Читанка: Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк.: У 2 ч. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1987.**

Ч. 1. – 1987. – 191 с.

Ч. 2. – 1987. – 143 с.

145. **Читання в 2 класі чотирирічної початкової школи: Посіб. для вчителів / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1987. – 160 с. – (Б-ка вчителя почат. кл. Укр. мова).**

146. **Добром зігрите серце: До дня вчителя: [Про пед. майстерність С. П. Логачевської] // Почат. шк. – 1987. – № 10. – С. 3–5. – Зі змісту: [Виступ зав. від. почат. навчання НДІ педагогіки УРСР]. – С. 4–5.**

147. **Критерії та норми оцінювання знань, умінь і навичок молодших школярів / [О. Я. Савченко та ін.] // Почат. шк. – 1987. – № 12. – С. 11–31.**

148. **Наслідки вивчення стану навчально-виховного процесу у 3-річній початковій школі та шляхи його дальшого вдосконалення / [О. Я. Савченко та ін.] // Почат. шк. – 1987. – № 10. – С. 18–27.**

149. **Полум'яне слово. Майстри педагогічної ниви: початкова ланка: [3 пед.**

досвіду вчителів: Л. П. Дашевської (Донец. обл.), М. І. Бойко (Полтав. обл.), Є. М. Литвин (м. Житомир)] // Рад. освіта. – 1987. – 23 січ. (№ 6). – С. 3.

150. **Творчість учителя і якісна перебудова навчально-виховного процесу** // Почат. шк. – 1987. – № 5. – С. 3–8.

151. **Рец.: Новий підручник з педагогіки** // Рад. освіта. – 1987. – 29 трав. (№ 42). – Рец. на кн.: Ярмаченка М. Д. Педагогіка / М. Д. Ярмаченко. – К.: Вища шк., 1986. – 542 с.

152. **Упоряд.: Психолого-педагогические основы организации учебно-воспитательного процесса с учащимися шестилетнего возраста: Метод. реком. к изуч. прогр. спецкурса для студ. спец.: 2121 „Педагогика и методика начального обучения”** / М-во просвещения УССР. Респ. учеб.-метод. каб. по высшему и сред. пед. образованию; Сост.: А. Я. Савченко, В. Ф. Олейник. – К.: РУМК, 1987. – 44 с.

153. **Ред.: Асадова Р. Научная организация труда учителя начальных классов** / Р. Асадова; Отв. ред. А. Я. Савченко; АН ТССР. – Ашхабад: Ылым, 1987. – 232 с. – Библиогр.: с. 212–220.

1988

154. **Навчально-виховний процес у малокомплектній школі: Посіб. для учит.** / О. Я. Савченко, Г. Ф. Суворова. – 2-ге вид. – К.: Рад. шк., 1988. – 232 с.

155. **Организация учебно-воспитательного процесса в первых классах школ УССР с венгерским, молдавским и польским языками обучения: Метод. реком.** / М-во просвещ. УССР. Гл. упр. школ; Отв. за вып. В. А. Кулинич. – К.: Рад. шк., 1988. – 128 с.

156. **Проблемы начального образования и совершенствования внутришкольного руководства: Метод. рекомендации** / НИИ педагогики, Упр. нар. образ. Киевского горисполкома, Киев. гор. ин-т усовершенствования учителей; Отв. за вып. С. А. Дзюбишин. – К., 1988. – 28 с.

157. **Читанка: Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк.: У 2 ч.** / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид. – К.: Рад. шк., 1988.

Ч. 1. – 191 с.

Ч. 2. – 144 с.

158. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк.: У 2 ч. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1988.

Ч. 1. – 145 с.

Ч. 2. – 336 с.

159. **Читання в 3 класі чотирирічної школи** / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1988. – 143 с.

160. **Воспитание умственной самостоятельности младших школьников в трудах В. А. Сухомлинского** // Идеи формирования гармонически развитой личности в педагогическом наследии В. А. Сухомлинского и их творческая реализация в условиях перестройки общеобразовательной школы: Тез. докл. респ. науч.-практ. конф. / Кировоград. гос. пед. ин-т им. А. С. Пушкина, Упр. нар. образования Кировоград. обл. исполкома, Обл. ин-т усовершенствования учителей; Отв. за вып. А. С. Бык; Редкол.: А. С. Бык, В. А. Василенко, Г. В. Дьяконов и др. – Кировоград, 1988. – Ч. 1. – С. 21–24.

161. **Календарне планування уроків читання у 3 класі:** (Для 4-річ. почат. шк. з укр. мовою навчання) // Почат. шк. – 1988. – № 7. – С. 6–15.

162. **Педагогічні проблеми переходу до 4-річного початкового навчання** // Рад. шк. – 1988. – № 4. – С. 28–35.

163. **Подставь плечо энтузиасту** // Рабочая газ. – 1988. – 12 июня. – С. 3.

164. **Про підсумки навчально-виховної роботи у 1–2 класах чотирирічної початкової школи за 1987/88 навчальний рік** / [О. Я. Савченко та ін.] // Почат. шк. – 1988. – № 8. – С. 2–11.

165. **Урок на шляхах перебудови:** [Проблема вдоскон. уроку] // Почат. шк. – 1988. – № 5. – С. 7–12. – (До серпн. конф.).

1989

166. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1989. – 334 с.

167. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк.: У 2 ч. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид. – К.: Рад. шк., 1989.
Ч. 1. – 1989. – 144 с.
Ч. 2. – 1989. – 336 с.
168. **Читанка:** Підруч. для 4 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – К.: Рад. шк., 1989. – 350 с.
169. **Читання в 4 класі чотирирічної початкової школи:** Посіб. для вчителя / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – К.: Рад. шк., 1989. – 128 с.
170. **Початкова ланка в системі безперервної освіти** // Почат. шк. – 1989. – № 4. – С. 5–8.
171. **Результати навчально-виховного процесу в 2-3 класах 4-річної початкової школи** // Почат. шк. – 1989. – № 10. – С. 2–12.
172. **Формирование творческой личности учителя на этапе вузовской профессиональной подготовки** / А. Я. Савченко, Н. В. Кичук, С. М. Корниенко // Формирование личности советского учителя: опыт и проблемы: Тезисы докл. и сообщ. регион. науч.-приклич. конф. / Сов. ассоциация педагогов-исследователей СССР, Пед. о-во УССР, Измаильский гос. пед. ин-т; Отв. за вып. А. И. Кавалеров; Редкол.: Н. Ф. Гуменный, Н. В. Кичук и др. – Измаил, 1989. – С. 12–14.
173. **Читання в четвертому класі:** [Планування програм. матеріалу] / О. Я. Савченко, Н. Ф. Скрипченко // Почат. шк. – 1989. – № 7. – С. 15–22; № 12. – С. 25–28.

1990

174. **Подготовка студентов к работе с учащимися 6-летнего возраста:** Учеб. пособие / А. Я. Савченко, С. Л. Коробко, В. Ф. Олейник и др. – К.: Выща шк., 1990. – 236 с.
175. **Читанка:** Підруч. для 1 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1990. – 240 с.: іл.

176. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 3-тє вид. – К.: Рад. шк., 1990. – 336 с.: іл.
177. **Читанка:** Підруч. для 4 кл. шк. слабозорих / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – К.: Рад. шк., 1990. – 448 с.: іл.
178. **Без праці хліб не родить** // Почат. шк. – 1990. – С. 7–3.
179. **Ви починаєте вчителювати...** // Почат. шк. – 1990. – № 8. – С. 2–8.
180. **Дидактичні особливості уроку для учнів шестирічного віку** // Навчання і виховання шестирічних першокласників: Зб. статей / Упоряд. К. С. Прищепа. – К.: Рад. шк., 1990. – С. 70–83.
181. **Диференційоване навчання молодих вчителів** // Грані творчості: Кн. для вчителя; Упоряд. В. Ф. Паламарчук. – К., 1990. – С. 38–43.
182. **До серпневих конференцій:** [Результати вивчення навч.-вихов. процесу в чотириріч. почат. шк.] // Почат. шк. – 1990. – № 8. – С. 9–24.
183. **Мотивационный компонент урока:** Из опыта // Нач. шк. – 1990. – № 5. – С. 4–7.
184. **Підготовка учнів до сприймання нових художніх творів на уроках українського читання** // Почат. шк. – 1990. – № 3. – С. 12–17.
185. **У пошуках нової концепції школи першого ступеня навчання** // Почат. шк. – 1990. – № 1. – С. 2–7.
186. **Ред.: Грані творчості: Кн. для вчителя** / Відп. ред.: М. Д. Ярмаченко; Упоряд. В. Ф. Паламарчук; Редкол.: Є. М. Роїк, О. Я. Савченко, В. Г. Шевченко, та ін. – К.: Рад. шк., 1990. – 205 с.
187. **Ред.: Логачевська С. П. Дійти до кожного учня** / С. П. Логачевська. – К.: Рад. шк., 1990. – 160 с. – (Пед. досвід).
- 187а. **Ред.: Підготовка студентів к работе с учащимися 6-летнего возраста:** Учеб. пособие / А. Я. Савченко, С. Л. Коробко, В. Ф. Олейник и др.; Под ред.: А. Я. Савченко. – К.: Выща шк., 1990. – 236 с.

1991

188. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко,

О. Я. Савченко. – 4-те вид., перероб. – К.: Рад. шк., 1991. – 366 с.: іл.

189. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк. і 2 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 4-те вид., перероб. – К.: Рад. шк., 1991. – 336 с.
190. **Читанка:** Підруч. для 4 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина – 2-ге вид., перероб. – К.: Рад. шк., 1991. – 350 с.: іл.
191. **Конкурс «Учитель року» – 91** // Почат. шк. – 1991. – № 10. – С. 8.
192. **Напрямки оновлення початкової школи** // Почат. шк. – 1991. – № 10. – С. 2–7.
193. **Учні — співавтори уроку** // Почат. шк. – 1991. – № 8. – С. 2–9.
194. **Щоб кожна квітка розцвітала** // Дошкіл. виховання. – 1991. – № 1. – С. 4–6.

1992

195. **Програми середньої загальноосвітньої школи 1–3 класи** / [О. Я. Савченко та ін.]; М-во освіти УРСР. Голов. упр. шк. – К.: Освіта, 1992. – 240 с.
196. **Програми середньої загальноосвітньої школи 1–4 класи** / [О. Я. Савченко та ін.]; М-во освіти УРСР. Голов. упр. шк. – К.: Освіта, 1992. – 273 с.
197. **Читанка:** Підруч. для 1 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид., перероб. – К., 1992. – 223 с.: іл.
198. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 5-те вид. – К., 1992. – 371 с.
199. **Дидактичні особливості інтегрованих уроків** / Почат шк. – 1992. – № 1. – С. 2–8.
200. **Життєтворчість – нова мета освіти** / Бесіду вів А. Нечитайло // Наша дитина. – 1992. – Лип. (№ 7/8). – С. 8–9: фотогр.
201. **...Неначе писанка стоїть?:** Нотатки щодо розвитку сільської школи / О. Савченко, С. Сікан // Освіта. – 1992. – груд.
202. **Пути обновления содержания и методического обеспечения начальной школы** // Совершенствование подготовки учителя начальных классов и

работников дошкольных учреждений: Материалы науч.-практ. конф. педвузов и школ / Туркмен. гос. пед. ин-т им. В. И. Ленина. Пед. фак. Чарджоуский обл. отдел нар. образования; Сост.: С. М. Сапаров, Х. А. Курбанов; Редкол.: Р. А. Асадова, Н. О. Орунов и др. – Чарджев, 1992. – С. 16–19.

203. **Системность в оценивании результатов учебно-воспитательного процесса в начальной школе** // Новые подходы в обучении и воспитании учащихся: Поиски проблемы, задачи: Тез. докл. и выступлений на междунар. науч.-практ. конф. 4–5 мая 1992 г. / М-во образования Украины. Упр. нар. образования Одесского облисполк. Одесский обл. ин-т усоверш. учителей. – Одесса, 1992. – Вып. 2. – С. 63–66.

204. **Шляхи гуманізації освіти** // Освіта. – 1992. – Серп. (№ 14). – С. 2.

205. **Рец.: Формувати творчу особистість майбутнього педагога** // Рід. шк. – 1992. – № 3/4. – С. 95–96. – Рец. на кн.: Кичук Н. В. Формування творчої особистості педагога / Н. В. Кичук. – К.: Либідь, 1991. – 96 с.

1993

206. **Навчання в 3 класі чотирирічної і 2 класі трирічної початкової школи:** Рідна мова. Читання. Русский язык: Посіб. для вчителя / М. С. Вашуленко... О. Я. Савченко, І. П. Гудзик. – К.: Освіта, 1993. – 368 с. – (Учителю почат. класів).

207. **Урок у початкових класах.** – К.: Освіта, 1993. – 224 с.

Рец.: Юсипчук С. В. Нова методика уроку / С. В. Юсипчук // Почат. шк.. – 1995. – № 8. – С. 59.

208. **Читанка:** Підруч. для 1 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 3-тє вид. – К.: Освіта, 1993. – 224 с.

209. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 5-тє вид. – К.: Освіта, 1993. – 366 с.

210. **Читанка:** Підруч. для 4 кл. чотириріч. і 3 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – 3-тє вид. – К.: Освіта,

1993. – 335 с.

211. **Внесок В. О. Сухомлинського в теорію розвивального навчання** // Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський як сучасний педагог-гуманіст: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 75-річчю від дня народж. видат. укр. педагога / АПН України, Міжнар. т-во послідовників В. Сухомлинського: Уклад.: О. Я. Савченко, М. Я. Антонєць; Відп. ред. О. В. Сухомлинська. – К., 1983. – С. 21–24.
212. **Вправи для «розумової гімнастики»** // Почат. шк.– 1993. – № 3. – С. 16–19.
213. **Грані дидактичної системи В. О. Сухомлинського** // Почат. шк. – 1993. – № 9. – С. 46–52; № 10. – С. 16–18; Вісник АПН України. – 1993. – № 1. – С. 91–96.
214. **Запитання - вузлики знань** // Освіта.– 1993. – 24 верес.– С. 3.
215. **Структурування навчальних програм для проведення однотемних та інтегрованих уроків у малокомплектній школі** / О. Я. Савченко, Н. І. Присяжнюк, П. Д. Мельничук // Почат. шк.– 1993. – № 9. – С. 3–8; № 10. – С. 46–53.
216. **Упоряд.: Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський як сучасний педагог-гуманіст**: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 75-річчю від дня народж. видат. укр. педагога / АПН України, Міжнар. т-во послідовників Василя Сухомлинського; Уклад. О. Я. Савченко, М. Я. Антонєць; Відп. ред. О. В. Сухомлинська. – К., 1993. – 103 с.

1994

217. **Первоцвіт**: Читанка для 1 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Освіта, 1994. – 336 с.
218. **Альтернативні можливості початкової освіти** // Почат. шк.– 1994. – № 5. – С. 3–6.
219. **„Мені завжди хотілося учитися”**: [Інтерв'ю] // Нова освіта України. – 1994. – № 3. – С. 10–15: фотогр.
220. **Наукові досягнення і нові завдання Академії**: (З доповіді головного вченого секретаря АПН України академіка О. Я. Савченко) // Психол.-пед. новини. –

1994. – Квіт. – берез. – С. 2.

221. **Особистісно-орієнтована початкова школа: (До серпневих конференцій)** // Психол.-пед. новини. – 1994. – Лип.–серп. – С. 6.
222. **В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю** / О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська // Василь Сухомлинський і сучасність: Наук.-метод. зб. / АПН України, Всеукр. асоц. В. Сухомлинського: Упоряд. і відп. ред. М. Я. Антонець. – К., 1994. – Вип. 1. – С. 4–15.

1995

223. **Барвистий клубок: Дивись, міркуй, відповідай: Навчання і розваги.** – К.: Бліц, 1995. – 112.: іл.
224. **Навчання в 3 класі чотирирічної і 2 класі трирічної початкової школи: Рідна мова. Читання. Русский язык: Посібник для вчителя:** / М. С. Вашуленко... О. Я. Савченко, І. П. Гудзик. – К.: Освіта, 1995. – 368 с. – (Учителю початкових класів).
225. **Розвивай свої здібності:** Навч. посіб. для мол. школярів / О. Я. Савченко; Міжнар. фонд „Відродження”. – К.: Освіта, 1995. – 159 с.: іл. – (Прогр. „Трансформація гуманіт. освіти в Україні”).
226. **Умій вчитися:** Навч. посіб. для мол. школярів / Міжнар. фонд „Відродження”. Трансформація гуманіт. освіти України. – К.: Освіта, 1995. – 159 с.: іл.
227. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. школи слабозорих / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид. перероб. – К.: Освіта, 1995. – 336 с.
228. **Читанка:** Підруч. для 4-го кл. спец. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Освіта, 1995. – 426 с.
229. **Вдосконалення навчально-виховного процесу в малокомплектних школах** // Рад. шк. – 1995. – № 5. – С. 4–6.
230. **Вимоги до якості початкової освіти** // Почат. шк. – 1995. – № 1. – С. 4–6.
231. **Превентивна освіта. Проблеми і пошуки** // Пед. газ. – 1995. – Жовт. (№ 10). – С. 3.

232. **Проблема мети формування особистості у спадщині В. О. Сухомлинського:** [Доп. на Других Всеукр. пед. читаннях "Освітньо-виховні ідеали В. О. Сухомлинського в контексті сучасності"] // Пед. газ. – 1995. – Листоп. (№ 11). – С. 1.
233. **В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю:** [До Перших Всеукр. пед. читань „Освітньо-виховні ідеали В. О. Сухомлинського в контексті сучасності”, 26–27 груд. 1994 р., м. Луцьк] // Пед. пошук [Луцьк]. – 1995. – № 5. – С. 9–11.
234. **Урок у початкових класах** // Почат. шк. – 1995. – № 4. – С. 31–40.
235. **Яким має бути сучасний урок** // Почат. шк. – 1995. – № 3. – Вкл. арк.: Посіб. у журн. – С. 1–8.

1996

236. **Барвистий клубок: Дивись, міркуй, відповідай: Навчання і розваги:** Проблем. навч. посіб. – 2-ге вид., доповн. – К.: Бліц, 1996. – 111 с.: іл.
237. **Выступление члена делегации Украины, заместителя министра образования Украины А. Я. Савченко в Третьем Комитете 51-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН, пункт 103: „Улучшение положения женщин” и пункт 104: „Осуществление решений Четвертой Всемирной конференции по положению женщин”** / Ген. Ассамблея ООН. Третий Комитет 51-й сессии. – Нью-Йорк, 1996. – 6 с.
238. **Умій вчитися:** Навч. посіб. для мол. школярів / Міжнар. фонд „Відродження”. Трансформація гуманіт. освіти України. – К.: Освіта, 1996. – 192 с.: іл.
239. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. – Перероб. і доповн. вид. – К.: Освіта, 1993. – 255 с.
240. **Альтернативні можливості початкової освіти** // Личность. – 1996. – № 1. – С. 7–9.
241. **Вихід із кризи – багатоканальне фінансування. Як вижити освіті: проблеми фінансування** // Освіта України. – 1996. – Листоп. (№ 12). – С. 4. – (Круглий стіл).
242. **Від людини освіченої до людини культури. Особистісно-орієнтована**

- підготовка майбутнього вчителя:** [Обговорення проекту держ. прогр. „Вчитель”] // Освіта України. – 1996. – № 10. – С. 5.
243. **„Від людини освіченої до людини культури”. Ціннісні орієнтири загальноосвітньої підготовки учнів** // Рідна шк. – 1996. – № 5/6. – С. 2–4.
244. **„Діти України” – турбота держави:** [Інтерв'ю] / Провела Н. Міщенко // Освіта України. – 1996. – № 8. – С. 1, 4.
245. **Краще використовувати високий науковий потенціал:** [З вист. на розшир. засід. Президії АПН України 12 трав. 1999 р.] // Пед. газ. – 1999. – Трав. (№ 5). – С. 2.
246. **Нема платні, хоть за престиж поборемось...** / Бесіду вела Ольга Гергель // Молодь України. – 1996. – № 2.
247. **Разыскивается звезда! Педагогическая...** / Записала Ольга Гергель // Всеукр. ведом. – 1996. – Янв. – С. 7.
248. **Реформування змісту початкової освіти** // Почат. шк. – 1996. – № 1. – С. 4–8.
249. **Стандарт загальної середньої освіти. Проблеми, пошуки, перспективи:** [Вступне слово О. Савченко на Всеукр. наук.-практ. конф.] // Пед. газ. – 1996. – Лип. (№ 7). – С. 1: фотогр.
250. **Сучасний підручник має готувати учня до самоосвіти** // Освіта України. – 1996. – Груд. (№ 19). – С. 3: фотогр.
251. **Україна в Європейських освітніх програмах і проектах:** [Інтерв'ю] / Провела Ніна Міщенко // Освіта України. – 1996. – 26 берез. (№ 1). – С. 3.
252. **Урок в початкових класах** // Почат. шк. – 1996. – № 12. – С. 31–34; № 7. – С. 29–36; № 10. – С. 31–34; № 11. – С. 31–34; № 12. – С. 31–36.
253. **Цілі й цінності реформування сучасної школи** // Шлях освіти. – 1996. – № 1. – С. 20–23.
254. **Цілі освіти у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського** // В. О. Сухомлинський і сучасність: Матеріали Других Всеукр. пед. читань

/ АПН України, Ін-т пед. АПН України, Укр. асоц. В. Сухомлинського: Упоряд. і відп. ред.: М. Я. Антоненко; Ред.: М. А. Мандрика, О. А. Гальонка. – К.; Чернігів, 1996. – Вип. 2, ч. 1. – С. 32–36.

255. **Ціннісні орієнтації загальноосвітньої підготовки** // Наукові основи гуманізації освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 28–29 берез. 1996 р. – Кривий Ріг, 1996. – Ч. 1. – С. 2–7.

256. **Щоб кожна квітка розквітала:** [Бесіда з заст. міністра освіти О. Я. Савченко] // Дошкіль. виховання. – 1996. – № 3. – С. 4–5.

257. **The development component of the curricula in primary education** // Towards a modern learner-centred curriculum / Institute for educational research. – Belgrade, 1996. – P. 119–123.

1997

258. **Дидактика початкової школи:** Підруч. для студ. пед. ф-тів / Міжнар. фонд „Відродження”; Ред. Н. Ф. Сідаш. – К.: Абрис, 1997. – 415 с.

Рец.: Мостова Т. Розвивайте дитину, не ламаючи її природу / Таїса Мостова // Освіта України. – 1998. – 14 січ. (№ 2/3). – С. 8; Ничкало Н. Проблеми сучасної дидактики / Н. Г. Ничкало // Шлях освіти. – 1997. – № 3. – С. 52–54.

259. **Первоцвіт: Читанка для 1 кл. триріч. почат. шк.** / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид., перероб. – К.: Освіта, 1997. – 320 с.

260. **Підвищення ефективності початкового навчання** / О. В. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Ф. Скрипченко та ін. – К.: Рад. шк., 1997. – 142 с.

261. **Сучасний урок у початкових класах:** Посіб. для вчителя. – 2-ге вид., доповн. – К.: Магістр-S, 1997. – 255 с. – (Учителю почат. кл.).

262. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. і 3 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – Переробл. вид. – К.: Освіта, 1997. – 276 с.

263. **Читанка:** Підруч. для 4 кл. чотириріч. і 3 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – 5-те вид., переробл. – К.: Освіта, 1997. – 288 с.

264. **„Без розв’язання управлінських, економічних проблем створення**

- національної освіти неможливе”**: [Виступ на круглому столі „Освіта України: Роль директора у розбудові сучас. укр. школи”] // Освіта України. – 1997. – 11 квіт. (№ 16). – С. 4.
265. **Державні освітні стандарти – важіль управління якістю освіти**: Інтерв'ю з заст. міністра освіти О. Я. Савченко / Провела Т. Міщенко // Освіта України. – 1997. – 18 квіт. (№ 17). – С. 1–2.
266. **Державні стандарти - основа реформування змісту загальної середньої освіти** / Бесіду вів Юхим Березовський // Пед. газ. – 1997. – Січ. (№ 1). – С. 1–2.
267. **Дорогу творчій співпраці**: [Промова О. Савченко, заст. міністра освіти України, академіка АПН України на заг. зборах АПН України] // Пед. газ. – 1997. – Трав. (№ 5). – С. 3.
268. **На часі вдумлива, еволюційна робота над змістом освіти**: [Із доп. заст. міністра освіти, члена Президії АПН України О. Савченко] // Пед. газ. – 1997. – Лют. (№ 2). – С. 1.
269. **Освіта має стати загальнодержавним пріоритетом** // Почат. шк – 1997. – № 8. – С. 1–3.
270. **Про викладання іноземних мов у 1997/1998 навчальному році** // Освіта України. – 1997. – 29 серп. (№ 35). – С. 5.
271. **Проблеми розробки державних стандартів загальної середньої освіти в Україні**: (Доп. заст. міністра освіти Олександри Савченко): Подано скорочено // Освіта України. – 1997. – 7 лют. (№ 7). – С. 4: фотогр.
272. **Проблеми розробки державних стандартів загальної середньої освіти в Україні** // Почат. шк. – 1997. – № 7. – С. 1–5.
273. **Соціально-освітні виміри державного стандарту загальної освіти** // Регіональний і шкільний компоненти змісту загальної середньої освіти: здобутки, проблеми, перспективи: Матеріали другої Всеук. наук.-практ. конф., м. Донецьк, 13–14 лист. 1997 р. / АПН України, Донец. облас. ін-т післядиплом. освіти; Редкол.: О. Я. Савченко, Ю. І. Мальований, Е. М. Соф'янец та ін. – К.; Донецьк, 1997. – С. 4–6.

274. **Стандарт образования: выше – можно, ниже – нельзя** / Интервью записал Ю. Гаврилов // Комерсант Юга. – 1997. – 6–13 март. (№ 10). – С. 3.
275. **Стратегічні цілі** [Із виступу заст. міністра освіти України О. Савченко на операт. нараді з начальниками упр. освіти облдержадміністрацій] // Освіта України. – 1997. – Січ. (№ 23). – С. 4.
276. **Цілі й цінності реформування сучасної школи** // Філософія освіти в сучасній Україні: Матеріали Всеук. наук.-практ. конф. „Філософія сучасної освіти та стан її розробки в Україні”, 1–3 лют. 1996 р. / НАН України, АПН України, ІЗМН, Укр. ін-т підвищ. кваліф. керів. кадрів освіти, Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Асоц. працівників гімназій та ліцеїв України. – К.: ІЗМН, 1997. – С. 47–54.
277. **Шкільні підручники: стан, проблеми, перспективи видання:** Інтерв'ю з заст. міністра освіти О. Я. Савченко / Провів кор. газети // Освіта України. – 1997. – 19 верес. (№ 38). – С. 2.
278. **Ред.: Регіональний і шкільний компоненти змісту загальної середньої освіти: здобутки, проблеми, перспективи:** Матеріали другої Всеукр. наук.-практ. конф., м. Донецьк, 13–14 листоп. 1997 р. / АПН України, Донец. облас. ін-т післядиплом. освіти; Редкол.: Ю. І. Мальований, Е. М. Соф'янц, О. Я. Савченко та ін. – К.: Донецьк, 1997. – 221 с.

1998

279. **Навчання в 3 (2) класі:** Рідна мова. Читання: Посіб. для вчителя / М. С. Вашуленко..., Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид., перероб. – К.: Освіта, 1998. – 240 с. – (Учителю почат. класів).
280. **Розвивай свої здібності:** Навч. посіб. для мол. школярів. – 2-ге вид. – К.: Освіта, 1998. – 160 с.: іл.
281. **Умій вчитися:** Навч. посіб. для мол. школярів. – 2-ге вид. – К.: Освіта, 1998. – 191 с.: іл.
282. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Рад. шк., 1998. – 336 с.

283. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. і 2 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 8-е вид. – К.: Освіта, 1998. – 336 с.
284. **Читанка:** Підруч. для 4 кл. учнів зі зниженим зором спец. та загальноосв. шкіл / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – 2-ге вид. перероб. – К.: Освіта, 1998. – 358 с.
285. **[Асоціація імені В. Сухомлинського]** // Освіта України. – 1998. – 7 жовт. – С. 7.
286. **Основні напрями реформування шкільної освіти** // Шлях освіти. – 1998. – № 1. – С. 2–6.
287. **Товариство послідовників ідей Василя Сухомлинського:** [Про Всеукраїнську Асоціацію Василя Сухомлинського] // Почат. шк. – 1998. – № 9. – С. 1–4.

1999

288. **Дидактика початкової школи:** Підруч. для студ. пед. ф-тів. – К.: Генеза, 1999. – 367 с.
289. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 7-е вид., перероб. – К.: Освіта, 1999. – 352 с.
290. **Вчитель у нас – це духовна і соціальна опора і учня, і суспільства:** [Інтерв'ю в Мін. освіти та АПН України] / В. Кремень, О. Савченко, В. Мадзігон: Матеріали підгот. Т. Мостова // Освіта України. – 1999. – 15 груд. (№ 51). – С. 6: фотогр.
291. **Держава і освіта: визначено перспективи:** [Коментарі ухвалених Каб. Міністрів заходів щодо розвитку заг. освіти в 1999–2012 роках, розробка яких передбачена відповід. Указом Президента України] / Записала Наталія Бордюк // Уряд. кур'єр. – 1999. – Квіт. – С. 6.
292. **Добірні зерна країни знань** / Розмовляла Наталія Бордюк // Уряд. кур'єр. – 1999. – 1 верес. (№ 162). – С. 1, 4.
293. **Документ що захищає дитинство:** [З виступу заст. міністра освіти О. Я. Савченко про базовий компонент дошкіль. освіти на спільн. засіданні Колегії

- Міносвіти і Президії АПН України, 28.10.98.] // Дошкіл. виховання. – 1999. – № 1. – С. 3–4.
294. **Жодна дитина не повинна залишитись поза школою** / Бесіду вела Олена Онаць // Директор шк. – 1999. – Груд. (№ 48). – С. 2.
295. **Закон про загальну середню освіту – нові умови її стабільного розвитку** // Освіта України. – 1999. – 4 серп. (№ 31/32). – С. 4–5: фотогр.; Почат. шк. – 1999.
296. – № 11. – С. 12–16.
297. **Заступник міністра освіти Олександра Савченко: „Українське учительство зберегло оптимістичний настрій”** / Бесіду вела Наталія Веретенник // Світ. – 1999. – Груд. (47). – С. 3.
298. **Краще використовувати високий науковий потенціал.** Із виступу на розшир. засід. Президії АПН України // Пед. газ. – 1999. – Трав. (№ 5). – С. 2: фотогр.
299. **Наша «Початкова школа» — минула, нинішня і прийдешня** / Інтерв'ю провела Р. Охрімчук // Почат. шк. – 1999. – № 7. – С. 3–4.
300. **Особистісно-орієнтоване спілкування** // Всесвіт. л-ра. – 1999. – № 1. – С. 3–6.
301. **Про організацію навчально-виховного процесу у початкових класах загальноосвітніх навчальних закладів** // Почат. шк. – 1999. – № 6. – С. 1–3.
302. **Проблеми освіти: погляд зсередини** // Педагогіка толерантності. – 1999. – № 2. – С. 4–6.
303. **Реформування змісту шкільної освіти в контексті педагогічної спадщини Василя Сухомлинського** // Почат. шк. – 1999. – № 9. – С. 1–4. // Педагогіка Василя Сухомлинського на зламі епох: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. та 5-тих Всеукр. пед. читань „Василь Сухомлинський і сучасність” / МОН України, АПН України, Всеукр. асоц. ім. В. Сухомлинського; Ред.: М. Я. Антоненць, А. С. Бик, Т. В. Гришина, Б. П. Хижняк; Упоряд.: М. Я. Антоненць, А. С. Бик. – К.; Кіровоград, 1999. – С. 6–11.

304. **Сільська школа: стан, проблеми і перспективи розвитку:** (Виступ на Всеукр. наук.-практ. конф.) // Освіта України. – 1999. – 21 квіт. (№ 15/16). – С. 4, 15.
305. **Стан і завдання реформування змісту загальної шкільної освіти** // Педагогіка і психологія. – 1999. – № 4. – С. 6–17.
306. **Стан краєзнавчої роботи в школах України та шляхи підвищення її ефективності** // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 1999. – Жовт. (№ 38). – С. 1–2.
307. **„Українське учительство зберегло оптимістичний настрій”** / Інтерв'ю взяла Наталія Веретенник // Світ. – 1999. – Груд. (№ 48). – С. 3.
308. **Ред.: Педагогіка Василя Сухомлинського на зламі епох:** Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. та 5-тих Всеукр. пед. читань „Василь Сухомлинський і сучасність”: Метод. вісн.–25 / МОН України. АПН України. Всеукр. Асоц. ім. В. Сухомлинського; Ред.: М. Я. Антонець, А. С. Бик, Т. В. Гришина, Б. П. Хижняк; Упоряд.: М. Я. Антонець, А. С. Бик. – К.; Кіровоград, 1999. — 388 с. – Заг. ред.

2000

309. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. – 8-ме вид. – / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – К.: Освіта, 2000. – 352 с.
310. **Читанка:** Підруч. для 4 кл. чотириріч. і 3 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко, Н. Й. Волошина. – 6-те вид. – К.: Освіта, 2000. – 288 с.
311. **Фактори впливу на якість загальної середньої освіти в сільській місцевості** // Сільська школа: стан, проблеми та перспективи розвитку: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 14–15 квіт. 1999 р. / МОН України, АПН України, Фонд „Відродження”. – К.: ВБФ „Школа майбутнього”, 2000. – С. 7–14.
312. **Базова освіта – освіта для всіх:** Регіональний форум у Варшаві // Освіта

- України. – 2000. – 1 берез. (№ 9). – С. 4: фотогр.
313. **Без якісного підручника якісна шкільна освіта неможлива** // Пед. газ. – 2000. – Серп. (№ 8). – С. 2: фотогр.
314. **Від управління школою до управління навчанням і розвитком кожного учня** // Пед. газ. – 2000. – Верес. (№ 9). – С. 7: фотогр.
315. **Відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті:** [Звіт відділень на заг. зборах АПН України] // Пед. газ. – 2000. – Квіт. (№ 4). – С. 2: фотогр.
316. **Державні стандарти шкільної освіти і управління інноваційними процесами:** [Доп. на Всеукр. наук.-практ. конф. ”Навч.-метод. забезпечення переходу до навчання в чотириріч. почат. школі”, м. Львів] // Пед. газ. – 2000. – Лип. (№ 7). – С. 6.
317. **Державний стандарт початкової загальної освіти:** [Проект] / [О. Я. Савченко] // Освіта України. – 2000. – 7 черв. (№ 23). – С. 5.
318. **Десять років Українській асоціації Василя Сухомлинського** // Освіта України. – 2000. – 15 листоп. (№ 46). – С. 5, 14.
319. **Джерела мотивації навчальної діяльності учнів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського** // Педагогіка та психологія: Зб. наук. пр. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди; За заг. ред. І. Ф. Прокопенка, В. І. Лозової. – Х.: ХДПУ, 2000. – Вип. 10, ч. 3. – С. 55–58.
320. **Екологія дитинства: В. О. Сухомлинський і сучасна початкова школа** // Почат. шк. – 2000. – № 11. – С. 1–4.
321. **Зміст шкільної освіти на рубежі століть:** [Аналіз етапів розвитку змісту шкіл. освіти] // Освіта України. – 2000. – 12 квіт. (№ 15). – С. 4: фотогр.; Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 2–7.
322. **Концептуальні засади реформування початкової школи** // Проблеми переходу початкової школи на нову структуру і зміст навчання: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 2–3 листоп. 2000 р., м. Донецьк / М-во освіти і науки України, АПН України, Голов. упр. освіти і науки Донец. облдержадмін., Донецьк.

- облас. ін-т післядиплом. освіти. – Донецьк: ВАТ „УкрНТЕК”, 2000. – С. 8–14.
323. **Концепція розвитку загальної середньої освіти:** (Запрошуємо до обговорення) / [О. Я. Савченко та ін.] // Освіта України. – 2000. – 16 серп. (№ 33). – С. 8–9, 10–11.
324. **Наступність і перспективність в роботі двох перших ланок освіти** // Дошкіль. виховання. – 2000. – № 11. – С. 4–5.
325. **Реформування змісту шкільної освіти:** [З доп. на семінарі „Теоретико-методологічні засади реформування змісту загальної середньої освіти”] // Пед. газ. – 2000. – Лют. (№ 2). – С. 1.
326. **Фактори впливу на якість загальної середньої освіти в сільській місцевості** // Сільська школа: стан, проблеми та перспективи розвитку : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 14–15 квіт. 1999 р. / АПН України, Фонд „Відродження”. – К., 2000. – С. 7–14.
327. **Ціннісні орієнтири шкільної освіти** // Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи: Методол. семінар, 22 листоп. 2000 р. Зб. наук. праць / М-во освіти і науки України, АПН України, Т-во „Знання” України; За заг. ред. В. Андрущенко. – К., 2000. – Вип. 3. – С. 23–28.
328. **Ред.: Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти** / АПН України. Ін-т педагогіки; Ред.: В. О. Огнев'юк, О. Я. Савченко. – К.: Перше вересня / Шкільний світ; Х.: Філіо. – 2000. – 128 с.
329. **Ред.: Проблеми переходу початкової школи на нову структуру і зміст навчання:** Матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 2–3 листоп. 2000 р., м. Донецьк / М-во освіти і науки України, АПН України, Голов. упр. освіти і науки Донец. облдержадмін., Донец. облас. ін-т післядиплом. освіти; Редкол.: В. О. Огнев'юк, О. Я. Савченко та ін. – Донецьк: ВАТ „УкрНТЕК”, 2000. – 345 с.
330. **Ред.: Сільська школа: стан, проблеми та перспективи розвитку:** Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 14–15 квіт. 1999 р. / МОН України, АПН України, Фонд „Відродження”; За ред. О. Я. Савченко; Упоряд.

І. С. Волощук. – К.: ВБФ „Школа майбутнього”, 2000. – 184 с.

331. **Ред.: Філософія освіти XXI ст.: проблеми і перспективи:** Методол. семінар, 22 листоп. 2000 р.: Зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, АПН України, Т-во „Знання” України; За заг. ред. В. П. Андрущенка; Відп. ред.: О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, Г. Г. Філіпчук. – К.: Знання, 2000. – Вип. 3. – 529 с.

2001

332. **Основи здоров'я:** Підруч. для 1 кл. / О. Я. Савченко, Т. Є. Бойченко. – К.: РУТА, 2001. – 127 с.
333. **Основи здоров'я:** Робочий зошит для 1-го класу / О. Я. Савченко, Т. С. Бойченко, Н. М. Колотій та ін. – К.: КІМОМ: РУТА, 2001. – 72с.
334. **Педагогічний словник** / АПН України. Ін-т педагогіки; Авт. колектив: А. Алексюк, М. Антоненць... О. Савченко та ін.; За ред. М. Д. Ярмаченка. – К.: Пед. думка, 2001. – 516 с.

Із змісту: Абак. – С. 11; Авторська програма. – С. 14; Авторська школа. – С. 14; Аксіологія. – С. 20; Активізація навчального процесу. – 20; Активна життєва позиція. – С. 20–21; Активність. – С. 21; Активність у навчанні. – С. 21; Актуалізація. – С. 21; Актуальний розвиток. – С. 21; Алгоритмізація навчального процесу. – С. 22; Альтернатива. – С. 23; Альтернативна освіта. – С. 23; Аналіз. – С. 24; Аналогія. – С. 25; Аргумент. – С. 30; Аспект. – С. 34; Аудіовізуальні засоби навчання. – С. 38; Медіа-освіта. – С. 311.

335. **Читанка:** Підруч. для 3 кл. чотириріч. і 2 кл. триріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 9-те вид. – К.: Освіта, 2001. – 336 с.
336. **Читання в 4 класі:** Посіб. для вчителя. – К.: Освіта, 2001. – 160 с. – Бібліогр.: с. 158–159. – (Вчителю почат. кл.).
337. **Варіативність шкільних підручників як умова запровадження державних стандартів початкової освіти** // Почат. шк. – 2001. – № 8. – С. 10–12.
338. **Вирівнювання можливостей дітей і молоді у здобутті якісної освіти** // Мандрівець. – 2001. – № 1/2. – С. 44–45; Пед. газета. – 2001. – Лют. (№ 2). – С.1–2.

339. **Гарні закони ще не стали керівництвом до дії** // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2001. – № 5/6. – С. 22–23.
340. **Гуманізм дидактики В. О. Сухомлинського** // Наука і освіта. — 2001. – № 5. – С. 99–102.
341. **Державні стандарти шкільної освіти і управління інноваційними процесами:** [Доп. на Всеукр. наук.-практ. конф. „Навчально-методичне забезпечення переходу до навчання в чотирирічній початковій школі”, м. Львів] // Пед. газ. – 2001. – Серп. (№ 8). – С. 6.
342. [Доповідь на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти] // II Всеукраїнський з'їзд працівників освіти: 7–9 жовт. 2001 р.: [Зб. доп.] / МОН України; Редкол.: В. Г. Кремень (голова редкол.), В. О. Зайчук... О. Я. Савченко. – К., 2001. – С. 108–110.
343. **Інтегрований курс „Основи здоров'я”:** [Програма] / О. Савченко, Т. Бойченко, А. Царенко // Почат. шк. – 2001. – № 7. – С. 22–25.
344. **Навчально-виховний процес у малокомплектній школі** // Сільська шк. – 2001. – Черв. (№ 25/26). – С. 19–28.
345. **Не потонути в тому, що є актуальним для загальної середньої освіти** // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2001. – № 4. – С. 18–20.
346. **Новий етап розвитку початкової освіти** // Почат. шк. – 2001. – № 1. – С. 6–10. – Бібліогр.: с. 10 (6 назв).
347. **Новий етап розвитку 4-річної початкової школи** // Реформування змісту освіти в початкових класах у контексті перебудови загальноосвітньої середньої школи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Каф. методики гуманіт. дисциплін; Редкол.: Д. В. Луцик, А. С. Зиммельдінова, І. С. Голодненко та ін. – Дрогобич: Коло, 2001. – С. 7–14.
348. **Освіта повинна бути не тільки доступною, а й якісною** // Почат. шк. – 2001. – № 10. – С. 1–5.
349. **Основні результати науково-дослідної роботи: До загальних зборів АПН України. Відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в**

освіті / О. Я. Савченко, Ю. М. Мальований // Пед. газ. – 2001. – Берез. (№ 3). – С. 4: фотогр.: О. Савченко, Ю. Мальований.

350. **Особистісно орієнтована підготовка майбутнього вчителя** // Пед. газ. – 2001. – Лип. (№ 7). – С. 1. – (Обговорюємо на серпн. нарадах).

351. **Особистісно орієнтована підготовка майбутнього вчителя початкових класів** // Початкова школа українського Подунав'я: минуле, теперішнє, майбутнє: Зб. матеріалів регіон. наук.-практ. конф. (24–25 жовт. 2001), присвяч. 45-річчю пед. ф-ту ІДПІ / Ізмаїл. держ. пед. ін-т. Пед. ф-т; Редкол.: Н. В. Кічук, Т. Р. Гуменнікова, Л. М. Дудко та ін– Ізмаїль, 2001. – С. 77–79.

352. **Про концепцію 12-річної середньої загальноосвітньої школи:** [Із виступу на спільн. засід. колегії МОН України та президії АПН України] // Пед. газ. – 2001. – Листоп. (№ 11). – С. 2: фотогр.

353. **Результати наукової діяльності АПН України за 2000 рік і завдання на 2001 рік: Загальні збори АПН України** // Пед. газ. – 2001. – Квіт. (№ 4). – С. 2: фотогр.

354. **Реформа шкільної освіти і реалізація її оздоровчої функції** // Шлях освіти. – 2001. – № 4. – С. 2–6.

355. **Реформування шкільної освіти і реалізація оздоровчої функції** // Директор шк. – 2001. – Серп. (№ 37). – С. 1, 5; Журн. АМН України. – 2001. – Т. 7 (№ 3). – С. 416–425; Пед. газ. – 2001. – Серп. (№ 8). – С. 1–2.

356. **Сконсолідувати українську націю навколо проблем освіти** // Дошкіл. вихов. – 2001. – № 9. – С. 8–9.

357. **Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів** // Освіта України. – 2001. – 2 верес. (№ 42). – С. 6: фотогр.; Почат. шк. – 2001. – № 7. – С 1–4. – Бібліогр.: 11 назв.

Те саме // Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 23–25 квіт. 2001р. / АПН України. Ін-т педагогіки АПН України. Полтавський держ. пед. ун-

- т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – С. 5–9. – Бібліогр.: с. 9 (11 назв).
358. **Читання:** Поясн. зап.; Програма: 1, 2 кл. / О. Савченко, В. Мартиненко // Програми для середньої загальноосвіт. шк.: 1–2 класи / АПН України, Голов. упр. змісту освіти, Наук.-метод. центр серед. освіти. – К., 2001. – С. 50–64.
359. **Читання:** (Програма для початкових класів) / В. Мартиненко, О. Савченко // Почат. шк. – 2001. – № 8. – С. 66–71.
360. **Що впливає на якість навчання в сільській школі** // Сільська шк. – 2001. – 25 квіт. (№ 17). – С. 3; 8 трав. (№ 18/19). – С. 7.
361. **Якість і варіативність шкільних підручників як умова запровадження державних стандартів початкової освіти** // Почат. шк. – 2001. – № 8. – С. 10–12.
362. **Ред.: II Всеукраїнський з'їзд працівників освіти:** 7–9 жовт. 2001 р.: [Зб. доп.] / МОН України; Редкол.: В. Г. Кремень (голова редкол.), В. О. Зайчук, В. П. Романенко, А. Г. Богомолів, М. Ф. Степко, Г. Г. Науменко, О. Я. Савченко, В. П. Погребняк, В. П. Андрущенко, А. В. Домашенко, М. Ф. Дмитриченко, В. В. Томашенко, В. Я. Ямковий. – К., 2001. – 232 с.
363. **Ред.: Педагогічні новації столичної освіти: теорія і практика:** Наук. метод. щорічник / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти, Київ. міжрегіон. ін-т удоскон. вчителів ім. Бориса Грінченка; Заг. ред. Л. М. Ващенко, Б. М. Жебровського; Редкол.: І. Д. Бех, М. С. Вашуленко, Н. Г. Ничкало, О. Я. Савченко та ін. – К., 2001. – 338 с.
364. **Ред.: Педагогічний словник** / АПН України. Ін-т педагогіки; Редкол.: М. Д. Ярмаченко, І. А. Зязюн, В. М. Мадзігон, Н. Г. Ничкало, О. Я. Савченко, В. О. Сухомлинська та ін.; За ред. М. Д. Ярмаченко: Робоча група: Ю. С. Ковтанюк, Н. Б. Копиленко (кер.), А. В. Лопухівська та ін.; Літ. ред. К. М. Лашко. – К.: Пед. думка, 2001. – 516 с.
365. **Ред.: Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти:** Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Полтава, 23–25 квіт. 2001 р. / АПН України. Ін-т педагогіки, Полтав. держ. пед. ун-т

ім. В. Г. Короленка; Редкол.: М. С. Вашуленко, Н. М. Бібік, В. О. Пашенко та ін.: Голов. ред. О. Я. Савченко. – Полтава: ПДПУ, 2001. – 201 с.

366. **Ред.: Школа першого ступеня: теорія і практика:** 3б наук. пр. Вип. 1 / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди; Редкол.: В. П. Коцур (голов. Ред.), О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Переяслав-Хмельницький, 2001. – 201 с.

367. **Наук. консультант: Прищеп К. С. Тематичний словник школяра:** Навч. посіб. для учнів почат. кл. серед. загальноосвіт. шк. / К. С. Прищеп, В. Г. Лук'яненко. – К.: Форум, 2001. – 336 с.: іл.

2002

368. **Барвистий клубок: Дивись, міркуй, відповідай: Навчання і розваги:** Навч. посіб. – 2-ге вид. – К.: Генеза, 2002. – 111 с.: іл.

369. **Дидактика початкової школи:** Підруч. для студ. пед. ф-тів. – К.: Генеза, 2002. – 368 с.

370. **Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи:** Метод. рек. / Н. М. Бібік, О. Я. Савченко, Т. М. Байбара, М. С. Вашуленко та ін. – К.: Почат. шк., 2002. – 128 с.

371. **Основи здоров'я:** Підруч. для 1 кл. / Т. Є. Бойченко, О. Я. Савченко. – К.: Навч. кн., 2002. – 96 с.: іл.

372. **Основи здоров'я:** Учеб. для 1 кл. / Т. Е. Бойченко, О. Я. Савченко. – К.: Навч. кн., 2002. – 96 с.: ил.

373. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. Ч. 2. – К.: Освіта, 2002. – 144 с.: іл.

374. **Читанка:** Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. / Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. – 9-те вид. – К.: Освіта, 2002. – 352 с.

375. **Академії педагогічних наук України – 10 років // Дошкіл. виховання.** – 2002. – № 12. – С. 3–4.

376. **Академія педагогічних наук. Перше десятиліття:** Інтерв'ю з акад. О. Я. Савченко / Записала І. Нізельська // Почат. шк.– 2002. – № 12. – С. 1–4.

377. **Академія педагогічних наук святкує свій перший ювілей. Що вдалося за**

десять років?: [Відповіді на запитання „Що для Вас є Академія педагогічних наук? Яке найважливіше відкриття було за ці десять років?” вчених В. Мадзігона, О. Савченко, О. Сухомлинської та ін.] // Освіта України. – 2002. – 17 груд. (№ 100). – С. 3–4.

378. Варіативність шкільних підручників в умовах особистісного підходу до навчання // Педагогіка. Соціальна робота: Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. – Ужгород, 2002. – Вип. 6. – С. 108–110.

379. Відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті: Наукові здобутки відділень АПН України за 1998–2002 рр. До Заг. звітновибірчих зборів АПН України // Пед. газ. – 2002. – Груд. (№ 12). – С. 4.

380. „Головне сьогодні – не чистота організаційної форми, а організація взаємодії вчителя та учня”: (У пошуках правильного шляху розвитку мовно-літературної освіти): [Виступ на Всеукр. семінарі методистів укр. мови і літ-ри облас. (міськ.) ІПО] / О. Савченко, Н. Волошина, Л. Скуратівський, М. Жулинський; Матеріал підгот. І. Красуцька // Освіта України. – 2002. – 18 січ. (№ 5/6). – С. 6.

381. Дидактичні вимоги до підготовки і проведення уроків // Навчання і виховання учнів 1 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2002. – С. 41–59.

382. Етапи реформування змісту шкільної освіти в Україні за роки незалежності // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002: Зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України / Ред.: В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко, І. Ф. Прокопенко; Голов. ред.: В. Г. Кремень. – Х.: ОВС, 2002. – С. 210–227. – Бібліогр.: с. 227 (15 назв).

383. Здоров'я дітей – здоров'я нації: думки, ідеї, пропозиції вчених-педагогів / [В. Мадзігон, О. Савченко, С. Максименко, І. Бех] // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2002. – № 4. – С. 9–29.

384. Основи здоров'я / О. Я. Савченко, Т. Є. Бойченко // Навчання і виховання учнів 1 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2002. – С. 327–343.

385. **Навчати, виховувати дитину важко, відповідально, але й радісно:** [Інтерв'ю] / Бесіду провела Т. Мостова // Освіта України. – 2002. – 7 трав. (№ 36/37). – С. 4–5: фотогр.
386. **Наукові здобутки відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті** // Пед. газ. – 2002. – Груд. (№ 12). – С. 4.
387. **Основні напрями наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук** : АПН України на завершальному етапі першого 10-річчя // Пед. газ. – 2002. – Трав. (№ 5). – С. 2.
388. **Послідовники ідей великого педагога:** [Виступ на ІХ всеукр. пед. читаннях 27–27 верес. у Тернополі] // Студент. вісн. – 2002. – № 7 (210). – С. 1–2.
389. **Програми для середньої загальноосвітньої школи: 3–4 класи** // Почат. шк. – 2002. – № 12. – С. 5–59.
390. **Реалізація оздоровчої функції шкільної освіти** // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2002. – № 4. – С. 11–18: фотогр.
391. **Сучасні тенденції підготовки вчителя ХХІ століття для оновленої національної школи** // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: Наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; Редкол.: Н. С. Побірченко, І. Д. Бех... О. Я. Савченко та ін. – К.: Наук. світ, 2002. – С. 139–145. – Бібліогр.: с. 144–145 (7 назв).
392. **Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів** // Педагогіка. Соціальна робота: Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. – Ужгород, 2002. – Вип. 6. – С. 111–115. – Бібліогр.: с. 115 (11 назв).
393. **Упоряд.: Навчання і виховання учнів 1 класу:** Метод. посіб. для вчителів / Упоряд. О. Я. Савченко. – К.: Почат. шк., 2002. – 462 с. – Бібліогр.: с. 40.
394. **Ред.: Інститут педагогіки: погляд через роки...** : До 75-річчя від дня заснування УНДП / АПН України. Ін-т педагогіки; Редкол.: Н. М. Бібік, О. І. Бугайов, М. І. Бурда, Н. Й. Волошина, І. С. Волощук, Ю. О. Дорошенко,

В. М. Мадзігон (голов. ред.), О. Я. Савченко, М. Д. Ярмаченко. – К.: Пед. думка, 2002. – 216 с.

395. **Ред.: Науково-методичний супровід модернізації початкової освіти:** Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 3–4 груд. 2002 р. / АПН України, Луган. ін-т післядиплом. пед. освіти; Луган. держ. пед. ун-т ім. Т. Шевченка; Редкол.: О. Я. Савченко, В. О. Грищенко, О. П. Омельченко та ін. – Луганськ: Знання, 2002. – 235 [1] с. – Бібліогр. в кінці ст.

396. **Ред.: Педагогічні новації столичної освіти: теорія і практика:** Наук.-метод. щорічник – 2 / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти, Київ. міськ. пед. ун-т ім. Бориса Грінченка; Заг. ред. Л. М. Ващенко, Б. М. Жебровського; Редкол.: І. Д. Бех, М. С. Вашуленко, Н. Г. Никало, О. Я. Савченко. – К., 2002. – 246 с.

397. **Ред.: Психолого-педагогічні проблеми сільської школи:** Наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; Редкол.: Н. С. Побірченко, І. Д. Бех... О. Я. Савченко та ін. – К.: Наук. світ, 2002. – 242 с.

398. **Ред.: Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002:** Зб. наук. пр. До 10-річчя АПН України: У 2 ч. / АПН України; Редкол.: В. Г. Кремень (голов. Ред.), В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко та ін. – Х.: ОВС, 2002. – Ч. 1–2.

399. **Ред.: Школа першого ступеня: теорія і практика:** Зб наук. пр. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди; Редкол.: В. П. Коцур (голов. Ред.), О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Переяслав-Хмельницький, 2002.

Вип. 2. – 222 с.

Вип. 3. – 244 с.

Вип. 4. – 239 с.

Вип. 5. – 179 с.

400. **Відп. за вип.: Академія педагогічних наук України:** Інформ. довід. / Відп. за вип.: В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко; За заг. ред. М. С. Вашуленка; За участі

М. Б. Євтуха, О. І. Ляшенка, С. Д. Максименка, Н. Г. Ничкало, О. В. Сухомлинської. – К.: Фенікс, 2002. – 296 с.

2003

401. **Навчання і виховання учнів 2 класу**: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2003. – 606 с. – Бібліогр.: С. 169.
402. **Читанка**: Підруч. для 3 кл.: У 2 ч. – К.: Освіта, 2003.
Ч. 1. – 144 с.: іл.
Ч. 2. – 144 с.: іл.
403. **Гуманізм педагогіки Василя Сухомлинського**: // Освіта України. – 2003. – 19 серп. (№ 62/63). – С. 5: фотогр. – (До 85-річчя Сухомлинського).
404. **Дванадцятилетка будет доступна всем** / [Записала] Вікторія Молодцова // Учит. газ. – 2003. – 25 март. – С. 18.
405. **Дидактичні умови розвитку пізнавальної самостійності молодших школярів** // Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія; Упоряд.: О. О. Любар.; Ред. В. Г. Кремень. – К.: Знання, 2003. – С. 565–570.
406. **[Доповідь]** // Про виконання законодавства щодо розвитку загальної середньої освіти в Україні: Матеріали парлам. слухань у Верхов. Раді України 16 жовт. 2002 р. / Верхов. Рада України. Ком. з питань науки і освіти. – К.: Парлам. вид-во, 2003. – С. 48–50.
407. **І в юнім серці цвів – червоний мак** / Розмову вела Сусанна Каракоз // Освіта. – 2003. – 2–9 квіт. (№ 16). – С. 4–5: фотогр.
408. **Кожна дитина чекає на увагу вчителя** // Навчання і виховання учнів 2 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2003. – С. 5–8.
409. **Методичні настанови щодо роботи за підручником „Читанка”**: 2 клас (Частина друга) // Почат. шк. – 2003. – № 1. – С. 46–54.
410. **Методичні настанови щодо роботи за новим підручником „Читанка”**: 3 клас (Частина перша) // Почат. шк. – 2003. – № 8. – С. 23–30.

411. **Найперше – знати дитину** / Розмову веде Андрій Нечитайло // Столиця. – 2003. – 10–16 жовт. (№ 41). – С. 7.
412. **Наукові аспекти проблеми стандартизації змісту основної та старшої школи:** Тези доп. [на звіт. зборах АПН України в 2002 році] // Пед. газ. – 2003. – Берез. (№ 3). – С. 2–3.
413. **Наукові аспекти проблеми стандартизації змісту освіти в основній і старшій школі:** Доп. на заг. зборах АПН України, 10 квіт. 2003 р. // Освіта України. – 2003. – 18 квіт. (№ 30). – С. 4–6: фотогр.
414. **Нова доба шкільної освіти.** Зміст підручників – пріоритет наукової діяльності АПН України // Підручник ХХІ ст. – 2003. – № 1/4. – С. 30–39.
415. **Новий етап розвитку шкільної освіти і підготовка майбутнього вчителя** // Шлях освіти. – 2003. – № 3. – С. 2–5.
416. **Організація роботи учнів з підручником** / О. Я. Савченко, Я. П. Кодлюк // Навчання і виховання учнів 2 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2003. – С. 109–124
417. **Основи здоров'я і фізична культура:** Поясн. зап. Програма: 3 кл., 4 кл. / Авт.: М. Зубалій, О. Остапенко... О. Савченко // Прогр. для серед. загальноосвіт. шк.: 3–4 кл. / АПН України, Голов. упр. змісту освіти. – К., 2003. – С. 96–107.
418. **Розвиток у молодших школярів здатності до самонавчання** // Школа першого ступеня: теорія і практика: Зб. наук. пр. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди / Редкол.: В. П. Коцур, О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – Вип. 7. – С. 15–21.
419. **Розвиток сухомлинистики за десять років (1993–2003 рр.)** // Освіта України. – 2003. – 7 жовт. (№ 75). – С. 6: фотогр. – (До 85-річчя Василя Сухомлинського); Пед. газ. – 2003. – Жовт. (№ 10). – С. 2–3: фотогр.
420. **Триває розробка змісту освіти для основної і старшої школи** // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2003. – № 2. – С. 4–12.

421. **Українська асоціація Василя Сухомлинського** // Освіта України. – 2003. – 23 верес. (№ 72). – С. 5: фотогр.
422. **Функціональний підхід при підготовці майбутнього вчителя. Освітнянський семінар в Умані:** [Доп. на семінарі-нараді „Підготовка вчителя в умовах переходу загальноосвітньої школи на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання”, м. Умань] / В. Кремень, О. Ляшенко, О. Савченко, С. Ніколаєнко та ін.; Матеріали підгот.: М. Корюненко, І. Жовта // Освіта України. – 2003. – 10 черв. (№ 42/43). – С. 4–5, 10; 17 черв. (№ 44/45). – С. 7: фотогр.
423. **Читання** // Навчання і виховання учнів 2 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2003. – С. 199–251.
424. **Читання:** Поясн. зап. Програма: 3 кл., 4 кл. / Авт.: О. Савченко, В. Мартиненко // Програми для середньої загальноосвіт. шк.: 3–4 класи / АПН України, Голов. упр. змісту освіти. – К., 2003. – С. 42–55.
425. **Упоряд.: Навчання і виховання учнів 2 класу:** Метод. посіб. для вчителів. Див. № 401.
426. **Ред.: Науково-методичний супровід модернізації початкової освіти:** Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 3–4 груд. 2002 р. / МОН України, АПН України, Голов. упр. освіти і науки, Луган. облдержадмін., Луган. ін-т післядиплом. освіти, Луган. держ. пед. ун-т ім. Т. Шевченка; Редкол.: О. Я. Савченко, В. О. Грищенко, О. П. Омельченко, Н. М. Бібік, М. С. Вашуленко, О. Н. Хорошковська, В. С. Курило та ін. – Луганськ: Знання, 2003. – 236 с.
427. **Ред.: Школа першого ступеня: теорія і практика:** Зб. наук. пр. / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди; Редкол.: В. П. Коцур (голов. ред.), О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Переяслав-Хмельницький, 2003.
Вип. 6. – 233 с.
Вип. 7. – 264 с.

Вип. 8. – 259 с.

2004

428. **Навчання і виховання учнів 3 класу:** Метод. Посіб. Для вчителів. – К.: Почат. шк., 2004. – 512 с.
429. **Основи здоров'я:** Підруч. для 1 кл. ЗНЗ з рум. мовою навчання / Т. Є. Бойченко, О. Я. Савченко; Пер. на рум. мову Б. Г. Григоренко. – Чернівці: Букрек, 2004. – 96 с.
430. **Основи здоров'я:** Підруч. для 1-го кл. шк. з угор. мовою навчання / Т. Є. Бойченко, О. Я. Савченко; Пер. на угор.: В. В. Варга. – Л.: Орфяна –Нова, 2004. – 96 с.
431. **Читанка:** Підруч. для 4 кл.: У 2 ч. – К.: Освіта, 2004.
Ч. 1. – 159 с.: іл.
Ч. 2. – 175 с.: іл.
432. **Вступ // Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи /** М-во освіти і науки України; Ред. О. І. Локшина. – К.: К.І.С, 2004. – С. 7–8.
433. **Духовність і зміст шкільної освіти //** Директор шк., ліцею, гімназії. – 2004. – № 1. – С. 6–8.
434. **Здобутки року В. О. Сухомлинського в Україні та за її межами //** Почат. шк. – 2004. – № 11. – С. 1–2.
435. **Інваріантна компонента у підготовці вчителя початкових класів //** Підготовка вчителя початкової школи в умовах нової парадигми освіти: Матеріали міжнар. наук.-метод. конф., 1–2 квіт. 2004 р. / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова; За участю: АПН України Ін-т вищої освіти, Наук.-метод. центру вищої освіти МОН України; За сприяння: Голов. упр. освіти і науки, Київ. міськ. амін., Європ. фундація „Діалог” (Польща); Редкол.: В. П. Андрущенко, В. П. Бех,

Г. І. Волинка. – К., 2004. – С. 3–7.

436. **Методичні настанови щодо роботи за підручником „Читанка”, 4 клас (Частина друга)** // Почат. шк. – 2004. – № 12. – С. 20–26.
437. **Навчально-виховне середовище для учнів** // Навчання і виховання учнів 3 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2004. – С. 6–10.
438. **Навчально-виховне середовище сучасної школи: діалог з В. О. Сухомлинським** // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту. Пед. науки: Зб. наук. пр. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського; Редкол.: В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, А. М. Богущ та ін. – Миколаїв, 2004. – Вип. 8. – С. 4–9. – Бібліогр.: с. 9.
439. **Новий зміст освіти в основній і старшій школі** // Інформаційно-комунікаційні технології в середній і вищій школі: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27–29 трав. 2004 р. / АПН України. Ін-т педагогіки, Ізмаїл. держ. гуманіт. ін-т, Київ. держ. акад. водного трансп. – К.; Ізмаїл, 2004. – С. 13–19. – Бібліогр.: с. 18–19 (11 назв); Пед. газ. – 2004. – Серп. (№ 8). – С. 1–2: фотогр.
440. **Особистісно орієнтоване спілкування** // Навчання і виховання учнів 3 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2004. – С. 12–18.
441. **Підготовка вчителя в контексті інновацій шкільної освіти** // Школа першого ступеня: теорія і практика: Зб наук. пр. / Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди; Редкол.: В. П. Коцур (голов. ред.), О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Переяслав-Хмельницький, 2004. – Вип. 10. – С. 109–117. – Бібліогр.: с. 116–117.
442. **Рік В. О. Сухомлинського в Україні: пошуки і напрями досліджень сухомлиністики** // Рідна шк. – 2004. – № 12. – С. 3–4.
443. **Розвиток особистості в системі неперервної освіти: уміння учнів учитися**

як вимір якості шкільної освіти: [Доп. на заг. зборах АПН України] // Пед. газ. – 2004. – Листоп. (№ 11). – С. 1–2: фотогр.

444. **Слово про незвичайні книжки В. С. Ліщука** // Ліщук В. С. Материнська школа. Заради майбутнього / В. С. Ліщук. – 3-тє вид. – Чернівці, 2004. – С. 7.
445. **Сучасний урок у початкових класах: Особистісно-орієнтоване спілкування** // Педагогічна майстерність: Тексти / М-во освіти і науки України. Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка, АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти; Уклад.: І. А. Зязюн, Н. Г. Базилевич, Т. Г. Дмитренко та ін. – Полтава, 2004. – С. 26–31.
446. **Уміння учнів учитися як вимір якості шкільної освіти** // Пед. газ. – 2004. – Листоп. (№ 11). – С. 1–2. – (Розвиток особистості в системі неперервної освіти).
447. **Читання** / О. Я. Савченко, А. І. Мовчун // Навчання і виховання учнів 3 кл.: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2004. – С. 146–204.
448. **Упоряд.: Навчання і виховання учнів 3 класу:** Метод. посіб. для вчителів / Упоряд. О. Я. Савченко. – К.: Почат. шк., 2004. – 512 с.
449. **Рец.:** Ліщук В. С. Материнська школа. Заради майбутнього / В. С. Ліщук. – 3-тє вид. – Чернівці, 2004. – 192 с. – Титул. рецензент.
450. **Ред.:** Школа першого ступеня: теорія і практика: Зб. наук. пр. – Вип. 10 / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди; Редкол.: В. П. Коцур (голов. ред), О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Переяслав-Хмельницький, 2004. – 284 с.

2005

451. **Вивчаємо спадщину В. О. Сухомлинського:** [XII Всеукр. пед. читання] // Рідна шк. – 2005. – № 12. – С. 11–12.
452. **Вміння учнів учитися як вимір якості шкільної освіти** // Теоретико-методологічні проблеми розвитку особистості в системі неперервної освіти:

Матеріали методол. семінару АПН України, 16 груд. 2004 р. / За ред. акад. С. Д. Максименка. – К., 2005. – С. 34–38.

453. **Етапи опрацювання художніх творів на уроках читання** // Почат. шк. – 2005. – № 9. – С. 22–26.
454. **З початкової школи виростає вся освіта** // Освіта України. – 2005. – 15 листоп. (№ 85). – С. 4.
455. **Навчити учнів учитися: Психолого-дидактичний аспект** // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2005. – № 1. – С. 29–32: фотогр.
456. **Найважливіші результати початкової освіти** // Навчання і виховання учнів 4 класу: Метод. посіб. для вчителів / Упоряд. О. Я. Савченко. – К.: Почат. шк., 2005. – С. 5–10.
457. **Оптимальний шлях зближення теорії й практики в освіті** // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2005. – № 1. – С. 11–12. – (Круглий стіл: Підготовка сучасного вчителя: проблеми, перспективи, реалії).
458. **Підготовка вчителя в контексті інновацій шкільної освіти** // Наук. Часопис. – Сер. 17. Теорія і практика навчання та виховання / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К., 2005. – Вип. 2. – С. 3–9.
459. **Свобода і відповідальність у вихованні особистості: діалог з В. О. Сухомлинським**: Вступне слово віце-президента АПН України, голови Всеукр. асоц. Василя Сухомлинського [на XII Всеукр. пед. читаннях у Полтаві] // Пед. газ. – 2005. – Жовт. (№ 10). – С. 1–2.
460. **Уміння вчитись як ключова компетентність** // Компетентнісна освіта: від теорії до практики. – К.: Плеяда, 2005. – Вип.3/4. – С.4–21.
461. **Читання** // Навчання і виховання учнів 4 класу: Метод. посіб. для вчителів / Упоряд. О. Я. Савченко. – К.: Почат. шк., 2005. – С. 190–242.
462. **Упоряд.:** **Навчання і виховання учнів 4 класу**: Метод. посіб. для вчителів. – К.: Почат. шк., 2005. – 640 с.
463. **Ред.:** **Школа першого ступеня: теорія і практика**: Зб. наук. пр. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди; Редкол.: В. П. Коцур (голов. ред.),

О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Т.: Астон, 2005.

Вип. 13/14. – 157 с.

Вип. 15/16. – 192 с.

2006

464. **Аналітичний звіт про моніторингове дослідження якості навчальних досягнень у початковій школі (4 клас)** / МОН України, АПН України, Центр освіт. моніторингу; Підгот.: Н. М. Бібік, О. Я. Савченко, Т. Ф. Алексеєнко та ін. // Почат. шк. – 2006. – № 2. – С. 1–4.
465. **Варіативність побудови уроків читання** // Почат. шк. – 2006. – № 9. – С. 3–8.
466. **Здоров'язберігаючий вимір шкільної освіти: До серпн. нарад** // Пед. газ. – 2006. – Серп. (№ 8). – С. 2: фотогр.
467. **Зірка неповторної індивідуальності: [До 60-річчя з дня народж. Ольги Сухомлинської]** / О. Савченко, Н. Дічек // Освіта України. – 2006. – 29 верес. (№ 73). – С. 10.
468. **Навчальна книжка має забезпечити позитивність і дієвість знань без шкоди для емоційного благополуччя дитини: [Інтерв'ю]** / О. Я. Савченко, Н. М. Бібік; Провів Ю. Кузнецов // Пед. газ. – 2006. – Квіт. (№ 4). – С. 5: фотогр.: [О. Савченко, Н. Бібік].
469. **Орієнтовне планування уроків з предмета „Основи здоров'я” на 1 семестр** / О. Савченко, Т. Бойченко, Н. Коваль // Почат. шк. – 2006. – № 9. – С. 38–45.
470. **Основи здоров'я: Поясн. зап.** / О. Савченко, Н. Бібік, Т. Бойченко, Н. Коваль // Програми для середньої загальноосвітньої школи 1–4 класи / МОН України. Департамент заг. серед. та дошкіл. освіти, АПН України. Ін-т інновац. технологій і змісту освіти; Прогр. підгот. Л. Ф. Щербакова. – К.: Почат. шк., 2006. – С. 187–201.
471. **Підсумки першого етапу функціонування початкової школи у складі 12-річної** // Почат. шк. – 2006. – № 1. – С. 4–8.
472. **Системний підхід у визначенні і досягненні якості шкільної освіти** // Школа першого ступеня: теорія і практика: Зб. наук пр. Переяслав-Хмельниц.

- держ. пед. ун-ту ім. Гр. Сковороди / Редкол.: В. П. Коцур, О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Тернопіль: Астон, 2006. – Вип. 17/18. – С. 10–16.
473. **Слово до читача** // Профільне навчання: теорія і практика: Зб. наук. пр. за матеріалами методол. семінару АПН України / АПН України. Від-ня дидактики, методики та інформ. технологій в освіті. Ін-т педагогіки. – К.: Пед. преса, 2006. – С. 5–6.
474. **Сучасна школа: територія творчості**: [Про Всеукр. наук.-практ. конф. „Моделі розвитку сучасної української школи”, провед. з ініціативи АПН України на базі Черкас. ОППО] / Матеріал підгот. О. Коваленко // Комент. до інформ. зб. МОН України. – 2006. – № 10. – С. 6–20. – Із змісту: [Виклад доп. О. Савченко „Досвід моделювання шкільної системи, аналіз теорії і практики]. – С. 5–15.
475. **Теоретичні підходи до визначення якості шкільної освіти** // Шлях освіти. – 2006. – № 4. – С. 2–6. – (Освіта ХХІ століття).
476. **Удосконалення психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів у контексті модернізації шкільної освіти** // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту. Пед. науки: Зб. наук. пр. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського; Редкол.: В. Д. Будає, О. Я. Савченко., О. В. Сухомлинська та ін. – Миколаїв: МДУ, 2006. – Вип. 12, т. 1. – С. 22–36.
477. **Уміння вчитися – ключова компетентність шкільної освіти**: Учені АПН України – до серпневих нарад // Освіта України. – 2006. – 22 серп. (№ 62/63). – С. 4: фотогр.
478. **Читання**: Поясн. зап. / О. Я. Савченко, В. О. Мартиненко // Програми для середньої загальноосвітньої школи 1–4 класи / МОН України. Департамент заг. серед. та дошкіль. освіти, АПН України. Ін-т інновац. технологій і змісту освіти; Progr. підгот. Л. Ф. Щербакова. – К.: Почат. шк., 2006. – С. 79–107.
479. **Школа культури – діалог з В. О. Сухомлинським** // Почат. шк. – 2006. – № 12. – С. 1–5.
480. **Ред.:** Науковий вісник Миколаївського державного університету.

Педагогічні науки: Зб. наук. пр. Вип.. 12. т.1 / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського; Редкол.: В. Д. Будає, О. Я. Савченко, О. В. Сухомлинська та ін. – Миколаїв: МДУ, 2006. – 278 с.

481. **Ред.: Основи здоров'я:** Підруч. для 6 кл. загальноосв. навч. закл. / Т. Є. Бойченко, Н. С. Коваль, В. В. Дивак; За заг. ред. О. Я. Савченко. – К.: Генеза, 2006. – 144 с.: іл.

482. **Ред.: Профільне навчання: теорія і практика:** Зб. наук. пр. за матеріалами методол. семінару АПН України / АПН України. Від-ня дидактики, методики та інформ. технологій в освіті. Ін-т педагогіки / Редкол.: О. Я. Савченко, Н. М. Бібік, О. І. Ляшенко та ін. – К.: Пед. преса, 2006. – 200 с.

483. **Ред.: Школа першого ступеня: теорія і практика:** Зб наук. пр. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди / Редкол.: В. П. Коцур, О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Т.: Астон, 2006.

Вип. 17/18. – 334 с.

Вип. 20. – 400 с.

2007

484. **Виховний потенціал початкової освіти:** Посіб. для вчителів. – К.: СПД Цудзинович, 2007. – 200 с.

485. **Методика читання у початкових класах:** Посіб. для вчителя. – К.: Освіта, 2007. – 334 с.

486. **Основи здоров'я:** Підруч. для 1-го кл. ЗНЗ / Т. Є. Бойченко, О. Я. Савченко. – 2-ге вид., доопрац. – К.: Генеза, 2007. – 96 с.

487. **Основи здоров'я:** Учеб. для 1-го кл. общеобразоват. учеб. завед. / Т. Е. Бойченко, А. Я. Савченко. – 2-е изд., дораб. – К.: Генеза, 2007. – 96 с.

488. **Виховання розумної особистості, яка вміє самотійно вчитися** // Почат. шк. – 2007. – № 8. – С. 1–5.

489. **Впровадження результатів наукових досліджень в освітню практику:** Тези доп. віце-президента АПН України // Пед. газ. – 2007. – Берез. (№ 3). – С. 2: фотогр.

490. **Моделювання розвитку сільської школи: досвід Всеукраїнського фестивалю-конкурсу** // Моделі розвитку сучасної школи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси–Сахнівка, 11–13 жовт., 2006 р. / АПН України. Відділ дидактики, методики, та інформ. технологій в освіті. Ін-т педагогіки. – К.: СПБ Богданова А. М., 2007. – С. 15–25.
Те саме // Рід. шк. – 2007. – № 2. – С. 3–6.
491. **„Освіта має будуватись як культуротворчий процес, у якому навчання зливається з вихованням і розвитком”**: [Доп. з пленар. засід. XIII Всеукр. читань „Василь Сухомлинський і сучасність” у Переяслав-Хмельниц. нац. пед. ун-ті ім. Г. Сковороди, 2006 р.] // Освіта. – 2007. – 11–18 квіт. (№ 17/18). – С. 6.
492. **Теоретичні підходи до визначення якості шкільної освіти** // Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти: Матеріали методол. семінару АПН України, 15 листоп., 2006 / АПН України; Редкол.: В. Г. Кремень, В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко та ін. – К.: СПД Богданова А. М., 2007. – С. 16–21. Те саме // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 26–33.
493. **Уміння вчитися як ключова компетентність шкільної освіти** / АПН України // Педагогічна і психологічна науки в Україні: У 5 т. – К.: Пед. думка, 2007. – Т. 2: Дидактика, методика, інформаційні технології. – С. 82–95. – Бібліогр.: с. 95 (12 назв). – (До 15-річчя АПН України).
- 493а. **Цілі і цінності шкільної освіти** // Відкритий урок. Плеяди. – 2007. – № 6–8. – 54–59. – (Майстер-клас).
494. **Цінності шкільної освіти** // Пед. газ. – 2007. – Серп. (№ 8). – С. 2–3. – (До серпн. нарад).
495. **Шкільна освіта як замовник підготовки майбутнього вчителя** / Рідна шк. – 2007. – № 5. – С. 5–8.
496. **Я утверджую себе через працю”**: Штрихи життєвого шляху жінки-науковця / [Інтерв'ю пров. Ольга Виговська] // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2007. – № 1/2. – С. 72–77.
497. **Рец.: Шкільна соціалізація: західноєвропейський і український погляди**

- // Рідна шк. – 2007. – № 7/8. – С. 76–77. – Рец. на кн.: Лавриченко Н. М. Проблеми гуманістичного спрямування шкільної соціалізації: педагогічні розмисли і нотатки / Н. М. Лавриченко. – К., 2006.
498. **Упоряд.: Якісна освіта – запорука самореалізації особистості** / За заг. ред. С. М. Ніколаєнка, В. В. Тесленка; У підгот. взяли участь: О. В. Єресько, А. В. Кудін, О. Я. Савченко. – К.: Пед. преса, 2007. – 176 с.
499. **Ред.: Педагогічна і психологічна науки в Україні:** Зб. наук. пр.: У 5 т. / АПН України; Ред. рада: В. Г. Кремень, В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко та ін. – К.: Пед. думка, 2007.
- Т. 1: Теорія та історія педагогіки. – 360 с.
- Т. 2: Дидактика, методика, інформаційні технології. – 398 с.
- Т. 3: Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – 376 с.
- Т. 4: Педагогіка і психологія вищої школи. – 440 с.
- Т. 5: Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 392 с.
500. **Ред.: Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти:** Матеріали методол. семінару АПН України, 15 листоп., 2006 р. / АПН України; Редкол.: В. Г. Кремень, В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко та ін. – К.: СПД Богданова А. М., 2007. – 336 с.
501. **Ред.: Школа першого ступеня: теорія і практика:** Зб. наук. пр. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди / Редкол.: В. П. Коцур, О. Я. Савченко, Н. М. Бібік та ін. – Т.: Астон, 2007. – Вип. 21. – С. 303 с.
502. **Відп. за вип.: Звіт про роботу Академії педагогічних наук України за 2006 рік** / АПН України. – К., 2007. – 259 с.
503. **Відп. за вип.: Наукові розробки Академії педагогічних наук України, готові до практичного застосування** / АПН України. – К., 2007. – 172 с.
504. **Відп. за вип.: Основні результати діяльності Академії педагогічних наук України у 2002–2007 роках:** Матеріали до звітно-виборн. Заг. зборів АПН України, 15–16 листоп. 2007 р. / АПН України; Відп. за вип.: В. Г. Кремень, В. М. Мадзігон, О. Я. Савченко та ін. – К.: Пед. думка, 2007. – 128 с.

505. **Наук. консультант: Програма „Освіта столиці. 2006–2010 рр.”** / Голов. упр. освіти і науки виконав. органу Київ. міськ. ради; Кол. авт.: В. С. Журавський, Л. М. Гриневич, В. З. Горюнова та ін. – К., 2007. – 96 с. – Наук. консультант.

Наукове керівництво дисертаційними дослідженнями:

на здобуття наукового ступеня доктора наук

506. **Бібік Н. М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів:** Дис... д-ра пед. наук: 13.00.09 / Надія Михайлівна Бібік; АПН України. Ін-т педагогіки. – К., 1998. – 350 арк. – Бібліогр.: арк. 351–380. – Комп'ютер. друк.

507. **Бібік Н. М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів:** Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.09 / Надія Михайлівна Бібік; АПН України. Ін-т педагогіки. – К., 1998. – 40 с.

508. **Кудикіна Н. В. Теоретичні засади педагогічного керівництва ігровою діяльністю молодших школярів у позаурочному навчально-виховному процесі:** Дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Надія Василівна Кудикіна; Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченко. – К., 2004. – 368 арк. – Бібліогр.: арк. 369–404. – Комп'ютер. друк.

509. **Кудикіна Н. В. Теоретичні засади педагогічного керівництва ігровою діяльністю молодших школярів у позаурочному навчально-виховному процесі:** Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Надія Василівна Кудикіна; Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченко – К., 2004. – 41 с.

510. **Хоружа Л. Л. Теоретичні засади формування етичної компетентності майбутніх учителів початкових класів:** Дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Людмила Леонідівна Хоружа; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2004. – 412 арк. – Бібліогр.: арк. 356–382. – Комп'ютер. друк.

511. **Хоружа Л. Л. Теоретичні засади формування етичної компетентності майбутніх учителів початкових класів:** Автореф. дис... д-ра пед. наук:

13.00.04 / Людмила Леонідівна Хоружа; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2004. – 36 с.

512. **Кодлюк Я. П. Теорія і практика підручникотворення у галузі початкової освіти України (1960–2000 рр.):** Дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Ярослава Петрівна Кодлюк; Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – К., 2005. – 454 арк. – Бібліогр.: арк. 377–415. – Комп'ютер. друк.
513. **Кодлюк Я. П. Теорія і практика підручникотворення у галузі початкової освіти України (1960–2000 рр.):** Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Ярослава Петрівна Кодлюк; Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – К., 2005. – 38 с.
514. **Сорочан Т. М. Розвиток професіоналізму управлінської діяльності керівників загальноосвітніх навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти:** Дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Тамара Михайлівна Сорочан; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. – Луганськ, 2005. – 472 арк. – Комп'ют. друк.
515. **Сорочан Т. М. Розвиток професіоналізму управлінської діяльності керівників загальноосвітніх навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти:** Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Тамара Михайлівна Сорочан; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. – Луганськ, 2005. – 43 с.
516. **Ващенко Л. М. Система управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону:** Дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Людмила Миколаївна Ващенко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2006. – 455 арк. – Бібліогр.: арк. 392–436. – Комп'ютер. друк.
517. **Ващенко Л. М. Система управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону:** Автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Людмила Миколаївна Ващенко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2006. – 40 с.

на здобуття наукового ступеня кандидата наук

518. Коваль Н. С. Способы руководства самостоятельной работой поискового характера в начальных классах: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нина Степановна Коваль; НИИ педагогики УССР. – К., 1979. – 221 л. – Библиогр.: л. 164–189. – Машинопись.
519. Коваль Н. С. Способы руководства самостоятельной работой поискового характера в начальных классах: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нина Степановна Коваль; НИИ педагогики УССР. – К., 1979. – 24 с.
520. Каневская Н. Г. Дидактические условия совершенствования эвристической беседы в начальных классах: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нина Григорьевна Каневская; НИИ педагогики УССР. – К., 1981. – 205 л. – Библиогр.: л. 160–184. – Машинопись.
521. Каневская Н. Г. Дидактические условия совершенствования эвристической беседы в начальных классах: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нина Григорьевна Каневская; НИИ педагогики УССР. – К., 1981. – 24 с.
522. Долгая Т. Я. Формирование организованности младших школьников в учебной работе: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Татьяна Яковлевна Долгая; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 188 л. – Библиогр.: л. 153–173. – Машинопись.
523. Долгая Т. Я. Формирование организованности младших школьников в учебной работе: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Татьяна Яковлевна Долгая; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 24 с.
524. Корниенко С. М. Формирование профессионально-педагогической готовности студентов к работе с родителями младших школьников: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / София Марковна Корниенко; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 186 л. – Библиогр.: л. 132–148. – Машинопись.
525. Корниенко С. М. Формирование профессионально-педагогической готовности студентов к работе с родителями младших школьников:

Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / София Марковна Корниенко; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 24 с.

526. **Кочина Л. П. Выбор и сочетание методов обучения в процессе усвоения нового материала учащимися подготовительных классов:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Лидия Петровна Кочина; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 212 л. – Библиогр.: л. 169–192. – Машинопись.
527. **Кочина Л. П. Выбор и сочетание методов обучения в процессе усвоения нового материала учащимися подготовительных классов:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Лидия Петровна Кочина; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 24 с.
528. **Сильнова Э. С. Развитие познавательной самостоятельности младших школьников в процессе обобщения знаний:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Элла Сергеевна Сильнова; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 202 л. – Библиогр.: л. 165–186. – Машинопись.
529. **Сильнова Э. С. Развитие познавательной самостоятельности младших школьников в процессе обобщения знаний:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Элла Сергеевна Сильнова; НИИ педагогики УССР. – К., 1983. – 24 с.
530. **Байбара Т. Н. Дидактические условия эффективного использования исследовательского метода в обучении младших школьников:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Татьяна Николаевна Байбара; НИИ педагогики УССР. – К., 1988. – 217 л. – Библиогр.: л. 158–177. – Машинопись.
531. **Байбара Т. М. Дидактические условия эффективного использования исследовательского метода в обучении младших школьников:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Татьяна Николаевна Байбара; НИИ педагогики УССР. – К., 1988. – 24 с.
532. **Задоя Е. С. Дидактические условия организации групповых форм учебной работы шестилетних первоклассников:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Елизавета Свиридовна Задоя; Киевский гос. пед. ин-т им. А. М. Горького. – К., 1989. – 181 л. – Машинопись.

533. **Задоя Е. С. Дидактические условия организации групповых форм учебной работы шестилетних первоклассников:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Елизавета Свиридовна Задоя; Киевский гос. пед. ин-т им. А. М. Горького. – К., 1989. – 25 с.
534. **Присяжнюк Н. И. Педагогические условия организации учебно-воспитательного процесса в классах-комплектах с учащимися 6-летнего возраста:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нина Ивановна Присяжнюк; НИИ педагогики УССР. – К., 1990. – 175 л. – Библиогр.: л. 152–175. – Компьютер. набор.
535. **Присяжнюк Н. И. Педагогические условия организации учебно-воспитательного процесса в классах-комплектах с учащимися 6-летнего возраста:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нина Ивановна Присяжнюк; НИИ педагогики УССР. – К., 1990. – 22 с.
536. **Гребенюк В. П. Взаимосвязь урочной и внеурочной работы в этическом воспитании учащихся 1–2 классов четырехлетней начальной школы:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Виктория Павловна Гребенюк; НИИ педагогики УССР. – К., 1991. – 188 л. – Библиогр.: л. 146–164. – Машинопись.
537. **Гребенюк В. П. Взаимосвязь урочной и внеурочной работы в этическом воспитании учащихся 1–2 классов четырехлетней начальной школы:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Виктория Павловна Гребенюк; НИИ педагогики УССР. – К., 1991. – 24 с.
538. **Тришневская Г. Б. Организация внеурочной воспитательной деятельности учеников начальных малокомплектных школ:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01/ Галина Брониславовна Трушневская; Киев. гос. ун-т им. Т. Г. Шевченко. – К., 1991. – 160 л. – Библиогр.: л. 141–160 – Машинопись.
539. **Тришневская Г. Б. Организация внеурочной воспитательной деятельности учеников начальных малокомплектных школ:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Галина Брониславовна Трушневская; Киев. гос. ун-т им. Т. Г. Шевченко. – К., 1991. – 22 с.

540. Скуратовский Л. В. **Формирование познавательной самостоятельности на уроках украинского языка в учеников 5–6 классов:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Леонид Виталиевич Скуратовский; Киев. гос. ин-т им. Н. П. Драгоманова. – К., 1991. – 158 л. – Библиогр.: л. 159–179. – Машинопись.
541. Скуратовский Л. В. **Формирование познавательной самостоятельности на уроках украинского языка в учеников 5–6 классов:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Леонид Виталиевич Скуратовский; Киев. гос. ин-т им. Н. П. Драгоманова. – К., 1991. – 20 с.
542. Грюцева Н. И. **Формирование у младших школьников умения применять знания в новой учебной ситуации:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Надежда Ивановна Грюцева; Москов. гос. пед. ин-т им. В. И. Ленина. – М., 1991. – 186 л. – Машинопись.
543. Грюцева Н. И. **Формирование у младших школьников умения применять знания в новой учебной ситуации:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Надежда Ивановна Грюцева; Москов. гос. пед. ин-т им. В. И. Ленина. – М., 1992. – 16 с.
544. Тименко В. П. **Формирование положительного отношения к художественному труду у учащихся четырехлетней начальной школы:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Владимир Петрович Тименко; НИИ педагогики Украины. – К., 1992. – 201 л. – Библиогр.: л. 153–173. – Машинопись.
545. Тименко В. П. **Формирование положительного отношения к художественному труду у учащихся четырехлетней начальной школы:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Владимир Петрович Тименко; НИИ педагогики Украины. – К., 1992. – 24 с.
546. Коваль Л. В. **Способы дифференциации домашней учебной работы младших школьников:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Людмила Викторовна Коваль; Киев. ун-т им. Т. Шевченка. – К., 1993. – 171 л. – Библиогр.: л. 155–171. – Машинопис.
547. Коваль Л. В. **Способы дифференциации домашней учебной работы**

младших школьников: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Людмила Викторовна Коваль; Киев. ун-т им. Т. Шевченка. – К., 1993. – 28 с.

548. **Кодлюк Я. П. Формирование общеучебных умений и навыков у школьников 1–2 классов 4-годичной начальной школы:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ярослава Петровна Кодлюк; Киев. ун-т им. Т. Шевченко. – К., 1993. – 188 л. – Библиогр.: л. 166–181. – Машинопис.

549. **Кодлюк Я. П. Формирование общеучебных умений и навыков у школьников 1–2 классов 4-годичной начальной школы:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ярослава Петровна Кодлюк; Киев. ун-т им. Т. Шевченко. – К., 1993. – 24 с.

550. **Титаренко Л. И. Формирование самоконтроля младших школьников в условиях малокомплектной школы:** Дис... канд пед. наук: 13.00.01 / Людмила Ивановна Титаренко; Харьк. гос. пед. ун-т им. Г. С. Сковороды. – Харьков, 1993. – 196 л. – Машинопись.

551. **Титаренко Л. И. Формирование самоконтроля младших школьников в условиях малокомплектной школы:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Людмила Ивановна Титаренко; Харьк. гос. пед. ун-т им. Г. С. Сковороды. – Харьков, 1993.– 25 с.

552. **Ачилова Н. К. Проблемы содержания начального образования в Туркменистане (1970–1990 гг.):** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нархал Курбановна Ачилова; Туркменский гос. пед. ин-т им. С. Сейди. – Чарджев, 1994. – 181 л. – Компьютер. набор.

553. **Ачилова Н. К. Проблемы содержания начального образования в Туркменистане (1970–1990 гг.):** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Нархал Курбановна Ачилова; Туркменский гос. пед. ин-т им. С. Сейди. – Чарджев, 1994. – 20 с.

554. **Завіна В. І. Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до організації контролю за навчальною діяльністю школярів:** Дис. канд. пед. наук: 13.00.01 / Віталій Іванович Завіна; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К.,

1996. – 194 арк. – Бібліогр.: арк. 152–170. – Комп'ютер. друк.

555. **Завіна В. І. Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до організації контролю за навчальною діяльністю школярів:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Віталій Іванович Завіна; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1996. – 24 с.
556. **Волобуева И. А. Система дидактических игр и упражнений как средство формирования зрительных сенсорных умений учащихся 1–2 классов:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ирина Анатольевна Волобуева; Бердян. гос. пед. ин-т им. П. Д. Осипенко. – К., 1996. – 198 л. – Библиогр.: л. 179–198. – Машинопись.
557. **Волобуева И. А. Система дидактических игр и упражнений как средство формирования зрительных сенсорных умений учащихся 1–2 классов:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ирина Анатольевна Волобуева; Бердян. гос. пед. ин-т им. П. Д. Осипенко. – К., 1996. – 26 с.
558. **Огієнко Н. М. Дидактичні умови ефективного використання краєзнавчого матеріалу у початкових класах:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ніна Михайлівна Огієнко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 1997. – 202 арк. – Бібліогр.: арк. 187–202. – Машинопис.
559. **Огієнко Н. М. Дидактичні умови ефективного використання краєзнавчого матеріалу у початкових класах:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ніна Михайлівна Огієнко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 1997. – 23 с.
560. **Захарова Н. М. Міжпредметні зв'язки як засіб формування загальнопізнавальних умінь молодших школярів:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.09 / Наталія Михайлівна Захарова; Глухів. держ пед. ін-т ім. С. М. Сергєєва-Ценського.– К., 2000. – 190 арк. – Бібліогр.: арк. 161–177. – Комп'ютер. друк.
561. **Захарова Н. М. Міжпредметні зв'язки як засіб формування загальнопізнавальних умінь молодших школярів:** Автореф. дис... канд. пед.

наук: 13.00.09 / Наталія Михайлівна Захарова; Глухів. держ пед. ін-т ім. С. М. Сергєєва-Ценського. – К., 2000. – 18 с.

562. Мелешко В. В. **Управління малокомплектними початковими школами різної структури:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Віра Василівна Мелешко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2002. – 204 арк. – Комп'ютер. друк.

563. Мелешко В. В. **Управління малокомплектними початковими школами різної структури:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Віра Василівна Мелешко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2002. – 22 с.

564. Тимошко Г. М. **Система підготовки резерву керівників загальноосвітніх навчальних закладів до управлінської діяльності:** Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ганна Миколаївна Тимошко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2004. – 196 арк. – Бібліогр.: арк. 158–180. – Комп'ютер. друк.

565. Тимошко Г. М. **Система підготовки резерву керівників загальноосвітніх навчальних закладів до управлінської діяльності:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ганна Миколаївна Тимошко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2004. – 21 с.

566. Явоненко М. В. **Система творчих завдань міжпредметного характеру як засіб розвитку літературно-творчих здібностей молодших школярів:** Дис. канд. пед. наук: 13.00.09 / Марина Валеріївна Явоненко; Ін-т педагогіки АПН України. – Чернігів, 2007. – 271 арк. – Комп'ютер. друк.

567. Явоненко М. В. **Система творчих завдань міжпредметного характеру як засіб розвитку літературно-творчих здібностей молодших школярів:** Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.09 / Марина Валеріївна Явоненко; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2007. – 21 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ О. Я. САВЧЕНКО

1976

568. Зданевич В. Є така професія – вчений / В. Зданевич // Рад. освіта. – 1976. – 13 жовт.

Про творчий шлях О. Я. Савченко.

569. О. С. Здобутки і перспективи / О. С. // Почат. шк. – 1976. – № 5. – С. 94–95.

Про виступ О. Я. Савченко з доповіддю „Основні наслідки роботи щодо удосконалення навчально-виховного процесу в малокомплектних школах УРСР” на VII сесії Ради з координації наукових досліджень у галузі педагогічних наук у Москві. У доповіді О. Савченко проаналізувала стан малокомплектних шкіл за 1971–1976 рр. в Україні.

1985

570. **Коноваленко О.** Сяйво доброти / О. Коноваленко // Рад. освіта. – 1985. – 25 січ. (№ 8). – С. 2.

Про наукову діяльність завідувача сектором Інституту педагогіки УРСР О. Я. Савченко, яка присвятила свою творчість, своє натхнення, свій талант підготовці вчителя.

571. **Майданник С.** Дитяча книга та її читач / С. Майданник // Рад. освіта. – 1985. – 8 січ. (№ 3). – С. 1.

Про науково-практичну конференцію з проблем дитячої книги як засобу комуністичного виховання, навчання і розвитку молодших школярів, на якій виступила О. Я. Савченко з доповіддю про читання у молодших класах, якість навчання та рівень формування навичок читання.

1987

572. **Ожогова Н.** Доктор наук из нашего института / Н. Ожогова // Совет. Измаил. – 1987. – 5 мая. – С. 2.

1988

573. **Творчески осуществляют реформу школы, развивают идейный потенциал перестройки:** С пленума ЦК Компартии Украины // Правда Украины. – 1988. – № 83. – С. 1–3.

У виступі на пленумі ЦК Компартії України О. Я. Савченко звернула увагу на необхідність зв'язку педагогічної теорії і практики, актуальність розвитку

проблеми диференційованого навчання і створення інтегрованих учбових предметів.

1997

574. **Булавко В.** Проект Державного стандарту „Початкова школа” та проблеми початкової освіти / Віталій Булавко // Освіта України. – 1997. – 21 листоп. (№ 47). – С. 3.

Про участь О. Я. Савченко у Всеукраїнському науково-практичному семінарі на тему: „Про проект Державного стандарту „Початкова школа” та проблеми початкової освіти”. Заступник міністра освіти України виступила з доповіддю „Стан розробки державних стандартів загальноосвітньої підготовки в Україні”.

575. **Вісті із Президії АПН України** // Пед. газ. – 1997. – Трав. (№ 5). – С. 3.

Про нагородження Почесною грамотою АПН України Олександрю Яківну Савченко, дійсного члена АПН України, доктора пед. наук, професора за активну участь у становленні Академії, значний внесок у розвиток педагогічної науки, підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

576. **Вітаємо Олександрю Савченко:** [Вітання з ювілеєм від М-ва освіти України, вид-ва „Пед. преса”, газ. „Освіта України”] // Освіта України. – 1997. – 7 трав. (№ 18/19). – С. 3.

577. **Савченко Олександра Яківна** [академік АПН України, 08.05.1942 р.: Біогр. довідка] // Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К., 1997. – С. 294.

578. **Четверті Всеукраїнські педагогічні читання “В. Сухомлинський і сучасність”** // Пед. газ. – 1997. – Листоп. (№ 11). – С. 2.

Про відкриття IV Всеукраїнських педагогічних читань заступником міністра освіти України, академіком АПН України, доктором пед. наук, професором, головою Української Асоціації імені Василя Сухомлинського Олександрю Савченко.

579. **Ярмаченко М.** Академія педагогічних наук України: (До 5-річчя від дня заснування) / М. Ярмаченко // Шлях освіти. – 1997. – № 4. – С. 6–10.

1998

580. **Булавко В.** „Державна мова – мова освіти і виховання громадян України”: (Такою була тема круглого столу, який відбувся в Міністерстві освіти України) / Віталій Булавко // Освіта України. – 1998. – 28 січ. (№ 5). – С. 4.

При обговоренні зазначеної теми круглого столу заступник міністра освіти О. Я. Савченко проаналізувала стан вивчення української мови в регіонах України. О. Я. Савченко відзначила, що одним з головних завдань Міністерства освіти України є забезпечення школи україномовними підручниками з усіх дисциплін.

581. **З журбою радість обнялася** // Кіровоград. правда. – 1998. – 6 жовт. – С. 3: фотогр.

Про участь О. Савченко, заступника міністра освіти і науки, д-ра пед. наук, професора, голови Української асоціації імені Василя Сухомлинського у відзначенні 80 - річчя від дня народження В. О. Сухомлинського.

582. **Мостова Т.** Могутній талант із великої любові / Таїса Мостова // Освіта України. – 1998. – 7 жовт. (№ 41). – С. 1–2: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у V Всеукраїнських педагогічних читання „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”, які відбулися на Кіровоградщині.

583. **Осипчук Н.** Вчителі – сонячні люди. Переможці конкурсу „Учитель року-98) / Наталія Осипчук // Освіта України. – 1998. – 17 черв. (№ 25). – С. 5: фотогр.: [М. Згуровський, О. Савченко, Ю. Шмуклера].

Про участь у нагородженні переможців Всеукраїнського конкурсу „Учитель року” заступника міністра освіти О. Я. Савченко.

584. **Осипчук Н.** Про навчальний рік, що минув, та про завдання на 1998/99: (Прес-конференція в Міністерстві освіти) / Наталія Осипчук // Освіта України. – 1998. – 15 лип. (№ 29). – С. 2.

Про участь О. Я. Савченко у прес-конференції в Міністерстві освіти, де

йшлося про перспективи розвитку загальноосвітньої школи, збереження і розвитку системи освіти за умов недостатнього фінансування.

1999

585. **Булавко В.** Закон про загальну середню освіту потребує повсякчасної уваги / Віталій Булавко // Освіта України. – 1999. – 22 груд. (№ 52). – С. 6: фотогр.

О. Я. Савченко виступила з основною доповіддю на науково-практичному семінарі „Формування змісту загальної середньої освіти”. Вчений проаналізувала систему освіти в Україні за останні 70 років, з її здобутками й втратами. Найбільше уваги Олександра Савченко приділила реформам в освіті України з 1988 року.

586. **Гергель О.** Освітянські кошти треба витратити правильно: (Матеріальні та моральні аспекти) / Ольга Гергель // Освіта України. – 1999. – 4 серп. (№ 31/32). – С. 2: фотогр. – (З колегії Міносвіти).

На засіданні колегії Міносвіти О. Я. Савченко акцентувала увагу на неконтрольованому вивезенні дітей за кордон для оздоровлення, яких потім з великими проблемами доводиться повертати в Україну.

587. **Корюненко М.** Добре, що закон спрямований не на загаль, а на особистість / Марія Корюненко // Освіта України. – 1999. – 14 лип. (№ 28). – С. 1–2: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у нараді МОН, метою якої було – обговорення підсумків 1998/99 року та підготовку до нового навчального.

588. **Корюненко М.** Навчитися можна не лише від учителя // Освіта України. – 1999. – Груд. (№ 50). – С. 10.

Про участь О. Я. Савченко у Всеукраїнській нараді-семінарі з проблем розвитку післядипломної педагогічної освіти України, який відбувся на базі ЦППО.

589. **Лашко К.** Славна плеяда видатних педагогів-мислителів / Катерина Лашко // Пед. газ. – 1999. – Берез. (№ 3). – С. 6.

Про виступ О. Я. Савченко на підбитті підсумків 1998 року, як року української педагогіки, в якому вона наголосила на широкому відзначенні 80-річчя від дня народження В. Сухомлинського.

590. **Мостова Т. Є.** Українська педагогічна преса / Таїса Мостова // Освіта України. – 1999. – 1 верес. (№ 36). – С. 6: фотогр.

Про виступ заступника міністра освіти України Олександри Савченко на ювілеї педагогічної преси в Міністерстві освіти України. О. Савченко відзначила високий професійний рівень педагогічної преси України і подякувала ювілярам за оперативність відстежування освітянського життя та донесення потрібної інформації до вчителя.

591. **Мостова Т.** Сухомлинський належить уже всьому світові / Таїса Мостова // Освіта України. – 1999. – 27 жовт. (№ 44). – С. 8–9: фотогр. [М. Вашуленко, О. Савченко, О. Сухомлинська, В. Кремень].

Про доповідь заступника міністра освіти України, голови Української асоціації Василя Сухомлинського на VI Всеукраїнських педагогічних читаннях „Василь Сухомлинський і сучасність: Дидактика сучасної школи”.

592. **Осипчук Н.** Дитинство на зламі епох, або як вберегти дитину од відчайдушного кроку / Наталя Осипчук // Освіта України. – 1999. – 2 черв. (№ 22). – С. 4: фотогр. – (З колегії Мініосвіти).

Про виступ заступника міністра освіти О. Я. Савченко на колегії Мініосвіти. О. Савченко виділила проблеми: поєднання валеологічних знань і основ безпеки життєдіяльності людини, увага дітям з груп ризику, бездоглядним підліткам.

593. **Осипчук Н.** Цивілізованість суспільства визначається ставленням до інвалідів / Наталя Осипчук // Освіта України. – 1999. – 30 черв. (№ 26). – С. 4: фотогр. – (З колегії Міністерства освіти).

О. Я. Савченко у своєму виступі зазначила, що концепцію державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами вперше винесено на широкий громадський загал. Заступник міністра освіти у виступі відмітила, що система спеціальної освіти спрямована на комплексну допомогу і підтримку хворих

дітей.

2000

594. **Безуглий В.** Освітняни радилися, як реформувати сільську школу / Володимир

Безуглий // Нова доба. – 2000. – Фотогр.

Участь О. Я. Савченко у Всеукраїнській науково-практичній конференції, яка проходила в Черкасах 10–13 травня 2000 р. У своєму виступі Олександра Яківна підкреслила, що найпекучішою в сільській школі залишається проблема реального доступу дітей сільської місцевості до якісної освіти.

595. **Булавко В.** Буде сільська школа – буде й Україна! / Віталій Булавко

// Сільська шк. – 2000. – 24–26 квіт. – С. 5–6. – Фотогр.

Про виступ О. Я. Савченко з доповіддю „Сільська школа в контексті запровадження нового змісту уї структури загальної середньої освіти” на Всеукраїнській наук.-практ. конф. „Освітня система сільського регіону: проблеми та перспективи розвитку”.

596. **Гергель О.** Книжка вічна, як людська думка...: З VII Форуму видавців у Львові

/ Ольга Гергель // Освіта України. – 2000. – 20 верес. (№ 38). – С. 5: фотогр.

Участь О. Я. Савченко в роботі VII Форуму видавців у Львові, де відбувся традиційний конкурс на краще українське видання „Книга Форуму тисячоліття”. Олександра Яківна виступила з аналізом і оцінкою освітянської літератури.

597. **Золотарьова Е.** Біологія в школі / Елеонора Золотарьова // Освіта України. –

2000. – 9 лют. (№ 6). – С. 2: фотогр.

Про виступ заступника міністра освіти і науки О. Я. Савченко на щорічному семінарі в Українському державному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді. О. Я. Савченко привернула увагу викладачів до проблем досягнення цілісності загальношкільної освіти, мотивації школярів до навчання.

598. **Лобода С.** VII Всеукраїнські педагогічні читання „Василь Сухомлинський і

сучасність” / Світлана Лобода // Освіта України. – 2000. – 1 листоп. (№ 44/45). –

С. 10: фотогр.

Про виступ О. Я. Савченко на VII Всеукраїнських педагогічних читань у

Луганському державному педагогічному університеті ім. Т. Шевченка.

599. **Осипчук Н.** Директоре, ти за все відповідаєш...: Нотатки із Всеукраїнської конференції „Роль асоціації керівників шкіл України та інших освітянських громадських організацій щодо реалізації освітньої політики держави” / Наталія Осипчук // Освіта України. – 2000. – 1 берез. (№ 9). – С. 2.

Про виступ О. Я. Савченко на Всеукраїнській конференції.

600. **Осипчук Н.** Подолайте „педагогічний егоцентризм” і ви побачите, які талановиті у вас учні!: Нотатки із семінару проректорів з наук.-метод. роботи облас. ін-тів післядиплом. освіти / Наталія Осипчук // Освіта України. – 2000. – 15 берез. (№ 11). – С. 3: фотогр.

О. Я. Савченко проаналізувала стан справ в освіті різних країн і звернула увагу на необхідності розкриття нових положень Закону „Про загальну середню освіту” для широкого учительського загалу України.

601. **Постанова загальних зборів АПН України про вибори віце-президента АПН України** // Пед. газ. – 2000. – Черв. (№ 6). – С. 2.

Про обрання О. Я. Савченко віце-президентом на час повноважень президента В. Г. Кременя.

602. **Савченко Олександра Яківна** [доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України, віце-президент АПН України, 05.05.1942 р.: Біограф. довідка] / Київ. наук. т-во ім. П. Могили // Хто є хто в Україні. – К.: К.І.С., 2000. – С. 421.

603. **Хайруліна В.** Творчий спадок Василя Сухомлинського – джерело духовності / Василина Хайруліна // Освіта України. – 2000. – 27 верес. (№ 39). – С. 3.

Про участь віце-президента АПН України, голови Української асоціації

В. Сухомлинського О. Я. Савченко у вшануванні пам'яті В. О. Сухомлинського в Павлівській СШ.

2001

604. **Жовта І.** Підручник має бути цікавим і безпечним для дитини / Ірина Жовта // Освіта України. – 2001. – 26 черв. (№ 27). – С. 2: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у конференції „Сучасні вимоги до створення та видання навчальної літератури нового покоління для молодших школярів”, м. Львів.

605. **Лещенко З.** Змінимося самі – змінимо й освіту! / Зінаїда Лещенко // Директор шк. – 2001. – Листоп. (№ 41). – С. 1–3: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко в роботі II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти, який відбувся 7–9 жовтня 2001 року. На з'їзді було схвалено проект Національної доктрини розвитку освіти України у XXI ст.

606. **Осипчук Н.** XXI століття – століття освіти. Це широко відоме гасло ЮНЕСКО пріоритетне в роботі АПН [України]: Із загальних зборів / Наталія Осипчук // Освіта України. – 2001. – 28 берез. (№ 13). – С. 5.

Віце-президент АПН України О. Савченко виступила з доповіддю „Результати наукової діяльності АПН України за 2000 рік і завдання на 2001 рік”.

607. **Савченко Олександра Яківна** [доктор педагогічних наук, професор, академік АПН України, віце-президент АПН України, 05.05.1942 р.: Біогр. довідка] / Київ. наук. тов-во ім. П. Могили // Хто є хто в Україні. – К.: К.І.С., 2001. – С. 392.

608. **Указ Президента України:** [Від 29 верес. 2001 р. № 911/2001] // Пед. газ. – 2001. – Листоп. (№ 11). – С. 2.

Указ Президента України про нагородження орденом княгині Ольги III ступеня Савченко Олександрю Яківну – віце-президента АПН України, м. Київ.

609. **Яковенко П.** Реформування шкільної освіти і реалізація її оздоровчої функції / П. Яковенко // Пед. газ. – 2001. – Серп. (№ 8). – С. 1–2. – (Актуал. проблеми здоров'я та освіти дітей на початку XXI ст.).

Про доповідь О. Я. Савченко в якій вона відзначила зміну ролей і цілей в освіті в українському суспільстві за десятиліття незалежності. За короткий час удалось окреслити нові методологічні засади розвитку освіти, створити основну законодавчу базу.

2002

610. Булавко В. Підручник навчає бути здоровим / Віталій Булавко // Освіта України. – 2002. – 26 листоп. (№ 94). – С. 4: фотогр.

Про участь у презентації підручника Т. Бойченко та О. Савченко „Основи здоров'я” у Київському Будинку вчителя. Олександра Савченко підкреслила, що „Основи здоров'я” – це інтегрований підручник, мета якого – формувати в дітей здоро'влязбежувальний спосіб поведінки уміння поводитись в екстремальних ситуаціях.

611. Від учителя – до вченого // Рідна шк. – 2002. – № 5. – С. 18: фотогр.

Вітання О. Я. Савченко з ювілеєм від редакції журналу „Рідна школа”.

612. Дитину мудрість освітила // Освіта. – 2002. – 1–8 жовт. (№ 27). – С. 3: фотогр.

Вітання О. Я. Савченко з ювілеєм.

613. Життя у творчому поступі // Пед. газ. – 2002. – Трав. (№ 5). – С. 2.: фотогр.

Привітання О. Я. Савченко з ювілеєм від друзів, колег, однодумців.

614. Савченко Олександра Яківна: Список друкованих праць / Упоряд. І. Нізельська. – К.: Почат. шк., 2002. – 24 с.

615. Савченко Олександра Яківна – академік-засновник АПН України // Інформаційний довідник АПН України. – К., 2002. – С. 94–95: фотогр.

616. Талалуєва Н. АПН і РАО: перспективи співробітництва: Круглий стіл учених України і Росії в Москві / Наталія Талалуєва // Освіта України. – 2002. – 6 серп. (№ 62/63). – С. 4: фотогр.

Про участь О. Савченко в круглому столі, присвяченому розвитку науково-практичних зв'язків між АПН України і Російською академією освіти, іншими науково-педагогічними закладами Москви, за участю представників української діаспори.

617. Ткаченко Л. Діалог науковців розпочато / Л. Ткаченко // Пед. газ. – 2002. – Берез. (№ 3). – С. 3.

Про участь О. Я. Савченко у відеоконференції відділу міжнародних зв'язків АПН України з ученими США у галузі педагогіки

618. **Ткаченко Л.** Телеміст науковців України і США / Лідія Ткаченко // Освіта України. – 2002. – 19 лют. (№ 15/16). – С. 1: фотогр. [І. Зязюн, В. Андрущенко, О. Савченко, М. Перейма].

Про участь у відеоконференції з ученими США в галузі педагогіки. Загальна тема дискусії – „Порівняльний аналіз освітніх систем України і США.”

619. **Філіппов О.** „Дайте мені 10 тисяч учителів початкових класів – і я збудую державу...” / Олексій Філіппов // Старий замок. – 2002. – 9 трав. (№ 35/36). – С. 15: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у Всеукраїнській науково-практичній конференції „Підготовка вчителя до професійної діяльності в умовах варіативної початкової освіти”, яка відбулася у квітні 2002 року в Мукачівському гуманітарно-педагогічному коледжі. Олександра Яківна виступила з доповіддю „Запровадження державного стандарту в умовах варіативної початкової освіти”.

620. **Школа академіка Олександри Савченко** // Освіта України. – 2002. – 7 трав. (№ 36/37). – С. 4: фотогр.

Вітання О. Я. Савченко з 60-річчям від дня народження.

621. **Щедрість і сумління таланту** // Поч. шк. – 2002. – № 4. – С. 1–3: фотогр.

Вітання О. Я. Савченко з ювілеєм від редакції журналу „Початкова школа”.

622. **Ярмаченко М. Д.** Етапи становлення: Дійсні члени АПН України / М. Д. Ярмаченко // Пед. газ. – 2002. – Груд. (№ 12). – С. 2–3: фотогр.

2003

623. **Булавко В.** Стандарти в освіті – це якість / Віталій Булавко // Освіта України. – 2003. – 22 лип. (№ 54/55). – С. 4: фотогр.

Про участь Олександри Савченко у заході „Форум освітньої реформи: Діалог про стандарти”, який присвячено обговоренню основних положень проекту

Державних стандартів основної і старшої школи, розробці пропозицій, міжнародній експертизі документу.

624. Видавництво „Освіта” представляє Савченко Олександра Яківна
// Видавництва України від „А” до „Я”. — К.: Укр. видав. Консорціум, 2003. —
Вип. 2. — С. 77.

625. Жовта І. Ухвалено проект державного стандарту загальної середньої освіти і концепцію профільного навчання / Ірина Жовта // *Освіта України. — 2003. — 3 жовт. (№ 74). — С. 4: фотогр.*

Про виступ віце-президента АПН України О. Савченко на колегії Міністерства освіти і науки України спільно з президією АПН України. На колегії розглядалися питання щодо подальшого розвитку української загальноосвітньої школи — проект Державного стандарту загальної середньої освіти та Концепція профільного навчання.

626. Корюненко М. Загальна оцінка проекту державного стандарту для основної і старшої школи — позитивна / Марія Корюненко // *Освіта України. — 2003. — 8 квіт. (№ 26). — С. 1: фотогр.*

Повідомлення про доповідь віце-президента АПН України О. Савченко на загальних зборах АПН України. В доповіді зосереджена увага на проекті Державного стандарту для основної і старшої школи.

627. Корюненко М. Науково-організаційні проблеми ступеневої професійної підготовки педагогів / Марія Корюненко // *Освіта України. — 2003. — 3 черв. (№ 40/41). — С. 2–4: фотогр.*

У підсумковому виступі на спільному засіданні президії АПН України та вченої ради Тернопільського університету ім. В. Гнатюка Олександра Савченко внесла кілька зауважень до програми „Вчитель”.

628. Спільне засідання колегії Міністерства освіти // *Пед. газ. — 2003. — Листоп. (№ 11) — С. 4: фотогр.: [В. Кремень, В. Мадзігон, О. Савченко].*

Про участь Олександри Яківни на засіданні Президії АПН України спільно з колегією Міністерства освіти і науки України.

629. **Ткаченко Л.** Василь Сухомлинський: Школа – це духовна колиска народу. Чим більше піклується народ про свою колиску, тим блискучішим є його майбутнє / Лідія Ткаченко, Людмила Марченко // Освіта України. – 2003. – 10 жовт. (№ 76). – С. 1–3, 6: фотогр.

Про участь О. Савченко в X Всеукраїнських педагогічних читаннях „Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя”, м. Кіровоград.

2004

630. **Василь Сухомлинський: виховання залежить від умов і явищ, що їх бачить і осмислює дитина** // Пед. газ. – 2004. – Жовт. (№ 10). – С. 1–2.

Про участь академіка АПН України О. Савченко у ІХ Всеукраїнських педагогічних читаннях „Василь Сухомлинський і сучасність: особистість у навколишньому середовищі”, м. Миколаїв.

631. **Галушка Р.** Розвиток педагогічної освіти України та її інтеграція в європейський освітній простір / Роман Галушка // Освіта України. – 2004. – 19 жовт. (№ 81/82). – С. 4–5, 10: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у Всеукраїнській нараді з питань розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір, яка відбулася у Харківському національному педагогічному університеті ім. Григорія Сковороди. У доповіді Віце-президент АПН України звернула увагу на формування компетенцій учителя.

632. **Досвід і знання безмежні й невичерпні: До 50-річчя науково-педагогічної діяльності Валентини Паламарчук** / Центр пед. інновацій та інформації ЦППО АПН України // Освіта України. – 2004. – 26 жовт. (№ 84). – С. 7: фотогр. [О. Савченко і В. Паламарчук].

Віце-президент, академік О. Савченко від імені АПН України відзначила внесок В. Паламарчук в розвиток наукової думки Похвальною грамотою АПН України.

633. **Київ пишається жінками-науковцями** // Освіта України. – 2004. – 20 лют. (№ 14). – С. 2: фотогр.

Про участь у презентації книжки „Жінки-вчені Києва”, підготовлену Головним управлінням освіти і науки КМДА, Київським центром науково—технічної і економічної інформації, громадською організацією „Жінки в науці”. До книги ввійшли матеріали про Н. Панкратову, О. Зернецьку, Т. Кудлай, О. Савченко та ін.

634. **Коваленко О.** „Освітнянські обжинки” у драгоманивців / Ольга Коваленко // Освіта України. – 2004. – 13 лип. (№ 54/55). – С. 3: фотогр.

Віце-президент АПН України О. Савченко привітала драгоманивців із завершенням навчального року.

635. **Кожен другий випускник ЗОШ має шанс здобути вищу освіту за державний кошт** // Освіта України. – 2004. – 23 квіт (№ 31). – С. 1–2: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у прес-конференції, яка відбулася в МОН. В. Кремень, В. Огнев'юк та О. Савченко представили журналістам навчальні плани для 12-річної школи.

636. **Марченко Л.** „Срібний равлик” прописався в „Педагогічній пресі”: Із XI Форуму видавців у Львові / Людмила Марченко // Освіта України. – 2004. – 5 жовт. (№ 78). – С. 5: фотогр. [Т. Харламова, О. Савченко, В. Вовк, О. Пронкевич].

Про виступ О. Савченко на XI Національній книжковій виставці-ярмарку. Віце-президент АПН України зупинилася на питанні суттєвого поліпшення процедури експертизи й аналізу результатів апробації навчальної літератури, що визначатиме основний шлях до створення і видання якісного підручника.

637. **Підготовка майбутніх учителів до виховної роботи в навчальних закладах різних типів** // Пед. газ. – 2004. – Черв. (№ 6). – С. 1–5: фотогр. [О. Савченко, В. Кузь, О. Сухомлинська].

Про виїздне засідання президії АПН України, що відбулось в Уманському державному педагогічному університеті ім. П. Г. Тичини, на якому з доповіддю виступила О. Я. Савченко.

638. Поєднання зусиль технічної і педагогічної вищої школи – на часі // Пед. газ. – 2004. – Серп. (№ 8). – С. 1–3: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у міжнародній науково-практичній конференції „Інформаційно-комунікаційні технології у середній і вищій школі”, яка відбулася в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. Олександра Яківна виступила з доповіддю „Новий зміст освіти в основній і старшій школі”.

639. Ткаченко Л. Василь Сухомлинський: чим більше і повніше особистість використовує можливості середовища, тим успішніше відбувається її вільний і активний саморозвиток / Лідія Ткаченко // Освіта України. – 2004. – 22 жовт. (№ 83). – С. 6: фотогр. [В. Будає, О. Савченко, О. Сухомлинська, та ін.]. – (Рік Василя Сухомлинського).

Про виступ О. Я. Савченко на ІХ Всеукраїнських педагогічних читаннях „Василь Сухомлинський і сучасність: особистість у навколишньому середовищі” у Миколаївському державному університеті ім. В. О. Сухомлинського. Олександра Савченко розкрила сучасне розуміння поняття „середовище” в різних його вимірах.

640. Ткаченко Л. Виставка, яка демонструє найсучасніші досягнення в галузі освіти / Лідія Ткаченко // Пед. газета. – 2004. – Лют. (№ 2). – С. 1: фотогр.: [В. Огнев'юк, О. Савченко, Д. Табачник].

Про участь О. Я. Савченко у виставці „Сучасна освіта в Україні 2004”.

641. Ткаченко Л. Співпраця МОН і АПН триватиме / Лідія Ткаченко // Освіта України. – 2004. – 30 листоп. (№ 92/93). – С. 2: фотогр.

Про виступ О. Я. Савченко на спільному засіданні колегії Міністерства освіти і науки України та Президії АПН України з інформацією про результати виконання Програми спільної діяльності МОН і АПН на 2002–2004 рр.

642. Хлебнікова Т. Світ крізь призму дитинства / Тетяна Хлебнікова // Освіта України. – 2004. – 3 верес. (№ 68/69). – С. 1, 3: фотогр.

Віце-президент АПН України О. Савченко – почесний гість на святкуванні Першого вересня у Київському ліцеї міжнародних відносин № 51.

643. **Яковенко П.** Науково-методичне забезпечення модернізації середньої освіти у фахових педагогічних виданнях: (Президія АПН України) / П. Яковенко, К. Лашко // Пед. газ. – 2004. – Трав. (№ 5). – С. 1–2: фотогр. [В. Кремень, О. Савченко, О. Ляшенко].

2005

644. **Жовта І.** Колегія МОН уперше зібралася разом із громадською колегією / Ірина Жовта // Освіта України. – 2005. – 4 жовт. (№ 73). – С. 2: фотогр.

Про участь О. Я. Савченко у засіданні громадської колегії при Міністерстві освіти і науки, на якому було презентовано „Концепцію розвитку освіти в Україні”, „Програму розвитку освіти в Україні на 2006–2010 роки” й Державну програму „Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006–2010 роки”.

645. **Жовта І.** Молодша школа має орієнтуватися на індивідуальність дитини / Ірина Жовта // Освіта України. – 2005. – 8 листоп. (№ 83). – С. 2.

Про участь Олександри Савченко у черговому засіданні колегії МОН, на якому розглядалися підсумки переходу початкової школи на новий зміст та структуру навчання.

646. **Михайленко М.** Любов до Переяславщини – лейтмотив виставки молодих митців / Марія Михайленко // Освіта України – 2005. – 1 лют. (№ 9). – С. 5: фотогр. [О. Савченко, В. Коцур, Ю. Бошицький].

Віце-президент АПН України О. Савченко відвідала виставку молодих митців Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди, яка відбулася в галереї НЕФ Києво-Печерської лаври. У виступі вчений зауважила, що художня творчість тісно пов'язана з педагогікою, і в такому поєднанні формується справжній учитель, який здатний виховувати духовність учнів, а також впливати на культуру нації

647. **Ткаченко Л.** Сучасна педагогічна освіта – це інноваційна педагогічна

культура плюс дитиноцентризм / Лідія Ткаченко // Освіта України. – 2005. – 27 трав. (№ 38/39). – С. 10–11.

Участь О. Савченко в обговоренні питань підготовки вчителя в контексті інновацій шкільної освіти на виїзному засіданні президії АПН України і вченої ради Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Григорія Сковороди. Академік О. Савченко у своєму виступі наголосила на залежності якості шкільної освіти від змін у підготовці вчителя.

648. **Ткаченко Л.** Вчимо бути успішними в житті / Лідія Ткаченко // Пед. газ. – 2005. – Лип. (№ 7). – С. 3.

Про підручники нового покоління для початкової школи, авторами яких є О. Савченко, Н. Бібік, М. Вашулена, Т. Байбара та ін.

649. **Ткаченко Л.** Що можна і потрібно зробити, аби дитина була щасливою / Лідія Ткаченко // Освіта. – 2005. – 21–22 груд. (№ 54). – С. 8–9: фотогр.

Про виступ О. Я. Савченко на XII Всеукраїнських педагогічних читаннях „В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю: проблеми свободи і відповідальності у вихованні особистості”, які відбулися в м. Полтаві.

650. **Шулікін Д.** Освітнянські бібліотеки. Погляд у майбутнє / Дмитро Шулікін // Освіта України. – 2005. – 8 листоп. (№ 83). – С. 6: фотогр. [О. Савченко, О. Сухомлинська, П. Рогова].

Про участь віце-президента АПН України О. Я. Савченко у Всеукраїнській науково-практичній конференції „Освітнянські бібліотеки України. Історичні тенденції. Сучасний стан та перспективи розвитку”, на якій було порушено чимало питань галузі, проведено науковий аналіз стану освітянських бібліотек і визначено стратегії їх подальшого розвитку.

2006

651. **Бібік Н. М.** Слово про Олександру Савченко / Н. М. Бібік, М. С. Вашуленко // Інститут педагогіки. 80 / АПН України. Ін-т педагогіки; Голов. ред. В. М. Мадзігон; Редкол.: М. Д. Ярмаченко, Н. М. Бібік, М. І. Бурда та ін. – К.: Пед. думка, 2006. – С. 376–377.

652. Булавко В. Завдання педагогів і суспільства – формувати вільну самодостатню особистість / Віталій Булавко // Освіта України. – 2006. – 17 січ. (№ 4). – С. 4: фотогр. [В. Мадзігон, В. Кремень, О. Савченко].

Про участь О. Савченко у прес-конференції президента АПН України В. Кременя, яку він дав для журналістів, педагогічних працівників, науковців. Віце-президент АПН України О. Савченко теж відповідала на запитання.

653. Дмитренко К. Василь Кремень: Ми повинні готувати самодостатню демократичну особистість / Костянтин Дмитренко // Освіта України. – 2006. – 28 листоп. (№ 89). – С. 12: фотогр. [О. Савченко, В. Мадзігон, Л. Віткін, О. Ляшенко].

Про доповідь віце-президента АПН України О. Савченко на методологічному семінарі „Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти”, яка була присвячена методологічним підходам до визначення якості загальної середньої освіти.

654. Євтух М. Координація науково-методичної роботи в системі післядипломної освіти / Микола Євтух // Пед. газ. – 2006. – Жовт. (№ 10) – С. 1–3: фотогр. [В. Кремень, О. Савченко, В. Мадзігон та ін.]. – (Президія АПН України).

Про участь О. Савченко на засіданні президії АПН України.

655. Жовта І. Незалежне зовнішнє оцінювання в 2006 році / Ірина Жовта // Освіта України. – 2006. – 28 берез. (№ 24). – С. 2: фотогр. [Л. Гриневич, П. Полянський, В. Огнев'юк, О. Савченко].

Про участь О. Савченко в нараді МОН, присвяченій запровадженню в пілотних загальноосвітніх навчальних закладах усіх регіонах країни зовнішнього незалежного оцінювання.

656. Жук Ю. Якість освіти: теоретичні і практичні аспекти / Юрій Жук // Пед. газ. – 2006. – Груд. (№ 12). – С. 3.

Про доповідь О. Я. Савченко „Методологічні підходи до визначення якості загальної середньої освіти” на методологічному семінарі „Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти”, який відбувся в АПН України.

657. **Коваленко О.** Моделі розвитку української школи / Ольга Коваленко // Освіта України. – 2006. – 27 жовт. (№ 81). – С. 5: фотогр.

Про доповідь віце-президента АПН України О. Савченко „Досвід моделювання шкільних систем, аналіз теорії і практики” на Всеукраїнській науково-практичній конференції „Моделі розвитку сучасної української школи” на базі Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педпрацівників.

658. **Колодій О.** Школа як експериментальний майданчик / Олександр Колодій // Пед газ. – 2006. – лют. (№ 2). – С. 3: фотогр.

Про наукове керівництво О. Я. Савченко експериментальним майданчиком АПН України – ЗОШ I–III ступенів № 2, м. Бровари.

659. **Марченко Л.** МОН аналізує національне підручникотворення / Людмила Марченко // Освіта України. – 2006. – 14 берез. (№ 20). – С. 2.

Про виступ віце-президента АПН України О. Савченко на колегії МОН, присвяченій питанням підготовки якісних підручників для 6-го класу.

660. **Марченко Л.** Підготовку вчителів удосконалюватимуть психолого-педагогічні кафедри / Людмила Марченко // Освіта України. – 2006. – 11 лип. (№ 51/52). – С. 4. – Із змісту: Олександра Савченко: Передусім, треба знати, якого вчителя чекає школа.

Про виступ Олександри Савченко на пленарному засіданні всеукраїнської наради-семінару, що відбувся згідно з Указом Президента „Про невідкладні заходи щодо забезпечення та розвитку освіти в Україні”.

661. **Марченко Л.** Станіслав Ніколаєнко: У підручникотворенні не повинні бути ущемлені в правах діти, педагоги, вчені: Із колегії МОН / Людмила Марченко // Освіта України. – 2006. – 18 квіт. (№ 29). – С. 1–2: фотогр. – С. 2.

Про участь О. Савченко в засіданні колегії МОН, присвяченої всеукраїнському конкурсу рукописів підручників для шостого класу 12-річної школи.

662. **Марченко Л.** „Україна incognita” в АПН [України] / Людмила Марченко // Освіта України. – 2006. – 6 черв. (№ 41/42). – С. 5: фотогр. [Л. Івшина, В. Кремень, О. Савченко].

Про участь О. Савченко у презентації проекту „Україна incognita”, започаткованого редакцією газети „День”.

663. **Олійник В.** Квиток – у дитинство / Валентина Олійник // Освіта України. – 2006. – 10 берез. (№ 19). – С. 8: фотогр.

Про виступ віце-президента АПН України Олександри Савченко на виставці іграшок „Квиток у дитинство”, яка була присвячена першій річниці створення Державного музею іграшки Міністерства освіти і науки України.

664. **Ткаченко Л.** Державний музей іграшки є. Чи буде українська іграшка? / Лідія Ткаченко // Освіта. – 2006. – 8–15 берез. – С. 8–9.

Участь О. Я. Савченко у відкритті Державного музею іграшки.

665. **Ткаченко Л.** Василь Кремень: кожен освітянин має знати про напрацювання Академії / Лідія Ткаченко // Освіта України. – 2006. – 28 лют. (№ 16). – С. 6: фотогр.

Про участь О. Савченко у засіданні президії АПН України, присвяченої стану справ і перспектив розвитку видавничої діяльності АПН України

666. **Ткаченко Л.** Проект ”Дня“ в АПН [України]: Круглий стіл / Л. Ткаченко // Пед. газ. – 2006. – трав. (№ 5). – С. 6: фотогр. [В. Ткаченко, Л. Івшина, В. Кремень, О. Савченко].

Про участь О. Савченко в роботі круглого столу, який було присвячено видавництву газети ”День”.

667. **Ткаченко Л.** Сухомлинівські читання у Переяславі-Хмельницькому / Лідія Ткаченко // Пед. газ. – 2006. – Листоп. (№ 11). – С. 1–2: фотогр. [В. Коцур, О. Савченко, В. Кремень, О. Сухомлинська].

Повідомлення про участь голови Української асоціації імені Василя Сухомлинського Олександри Савченко у XIII Всеукраїнських педагогічних читаннях “Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: культурологічні виміри шкільної й педагогічної освіти”, які відбулись в Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди.

668. **Шпиталь І.** Перечитуймо Сухомлинського. Осмислюймо Сухомлинського. Впроваджуймо ідеї Сухомлинського в життя! / Іван Шпиталь // Освіта України. – 2006. – 17 листоп. (№ 86). – С. 5: фотогр. [В. Коцур, О. Савченко, В. Кремень].

Про участь віце-президента АПН України, голови Української асоціації ім. Василя Сухомлинського Олександри Савченко у XIII Всеукраїнських педагогічних читаннях „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: культурологічні виміри шкільної й педагогічної освіти”, які відбулися у Переяслав-Хмельницькому педуніверситеті ім. Григорія Сковороди.

669. **Шулікін Д.** Без науки університету немає / Дмитро Шулікін // Освіта України. – 2006. – 1 груд. (№ 90). – С. 4: фотогр. [О. Ляшенко, І. Зязюн, О. Савченко].

Участь О. Савченко у загальних зборах АПН України, на яких розглядалися методологічні засади трансформації вищої освіти України в контексті Болонського процесу.

670. **Шулікін Д.** Безпека здоров'я дітей / Дмитро Шулікін // Освіта України. – 2006. – 11 квіт. (№ 27). – С. 5: фотогр. [В. Мадзігон, О. Савченко, В. Кремень, А. Сердюк].

Про участь О. Савченко у круглому столі „Здоров'я дітей в небезпеці”, в якому взяли участь члени президії АПН України, керівники та науковці Інституту гігієни і медичної екології АМН України, педагоги та представники громадських організацій. У своєму виступі О. Савченко зазначила, що погіршення ситуації із здоров'ям дітей зумовлено розривом концепцій, законів і створення реальних умов для здоро'в'язбережувального навчання і виховання дітей як у школі, так і в багатьох родинях.

2007

671. **Вітаємо з ювілеєм!** // Пед. газ. – 2007. – Трав. (№ 5). – С. 4.

Вітання Олександрі Яківни з нагоди ювілею від колективу „Педагогічної газети”.

672. **Долганова Л.** Угода про науково-методичне співробітництво / Лілія Долганова // Освіта України. – 2007. – 13 лют. (№ 12). – С. 6: фотогр.: [Н. Бібік,

О. Савченко, О. Ляшенко].

Про участь О. Савченко у засіданні АПН України під час підписання Угоди про науково-методичне співробітництво між Інститутом педагогіки АПН України і Українським центром оцінювання якості освіти.

673. **Логачевська С.** Учень про вчителя / С. Логачевська // Почат. шк. – 2007. – №5. – С. 3–4.

674. **Народний учитель:** До 70-річчя Олександра Захаренка // Освіта України. – 2007. – 30 січ. (№ 8). – С. 1: [В. Тесленко, О. Савченко, В. Захаренко].

Про участь віце-президента АПН України О. Савченко в урочистостях присвячених вшануванню пам'яті видатного українського педагога, одного із засновників АПН України Олександра Захаренка.

675. **Олександра Яківна Савченко** // Рідна шк. – 2007. – № 5. – С. 8: фотогр.

Вітання Олександрі Яківни з нагоди ювілею від колективу журналу „Рідна школа”.

676. **Савченко Олександра Яківна** [педагог, академік АПН України, віце-президент АПН України, 05.05.1942 р.: Біогр. довідка] // Імена України, 2007: Біогр. енциклопед. словник / Ін-т гуманіт. досліджень Укр. АН; Редкол.: В. Г. Бар'яхтар, І. Д. Безгін, С. П. Глух та ін. – К.: Фенікс, 2007. – С. 446.

677. **Талановита. Вимоглива. Доброзичлива.** // Освіта України. – 2007. – 8 трав. (№ 34/35) – С. 22: фотогр.

Вітання О. Я. Савченко з Днем народження від колективу Президії АПН України, у якому розкривається творчий шлях вченого від вчительки початкових класів до віце – президента АПН України, одного з засновників Академії педагогічних наук України.

678. **Українську педагогіку без Олександри Савченко не уявити** // Освіта України. – 2007. – 8 трав. (№ 34/35) – С. 22.

Вітання з нагоди ювілею О. Я. Савченко від колективу газети „Освіта України.”

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

У покажчику наведені прізвища всіх осіб, причетних до створення опублікованих праць О. Я. Савченко, літератури про неї та персоналії. Після кожної позиції у круглих дужках подаються ідентифікуючі знаки: співавтор (співавт.), укладач (уклад.), упорядник (упоряд.), редактор (ред.), автори рецензій (рец.), художник (худож.), персоналія (перс.) та інші. У квадратних дужках зазначено номери позицій розділу «Література про О. Я. Савченко». Без позначок наведені позиції, під якими виступають автори творів.

Алексєєнко Т. Ф. 464

Алексюк А. М. 137 (ред.), 334

Андрущенко В. П. 331 (ред.), 362 (ред.), 435 (ред.), 438 (ред.)

Антонець М. Я. 211 (уклад.), 216 (уклад.), 254 (упоряд., ред.), 303 (ред.), 334

Артемова Д. В. 62 (ред.)

Асадова Р. А53 (ред.), 202 (ред.)

Ачілова Н. К. 552, 553

Бабанський Ю. К. 140 (ред.)

Байбара Т. Н. 370, 530, 531

Базилевич Н. Г. 445 (уклад.)

Балацька Л. К. (ред.)

Безклубенко С. 115 (ред.)

Безуглий В. [594]

Березовський Ю. 266

Бех І. Д. 363 (ред.), 383, 391 (ред.), 396 (ред.), 397 (ред.), 435 (ред.), 438 (ред.)

Бібік Н. М. 365 (ред.), 366 (ред.), 370, 394 (ред.), 399 (ред.), 418 (ред.), 426 (ред.), 427 (ред.), 441 (ред.), 450 (ред.), 463 (ред.), 464, 468, 472 (ред.), 482 (ред.), 483 (ред.), 501 (ред.), 506, 607, [651]

Білаш О. 115 (ред.)

Бик А. С. 160 (відп. за вип.), 303 (ред.)

Богданов Г. 115 (ред.)

Богданович М. В. 3, 10 (ред.), 12 (упоряд.), 22, 33, 35 (ред.), 43 (ред.), 62 (ред.), 66 (ред.), 88 (відп. за вип.), 93

Богомолів А. Г. 362 (ред.)

Богущ А. М. 438 (ред.)

Бойко М. І. 149 (перс.)

Бойченко Т. Є. 332, 333, 343, 371, 372, 384, 429 (ред.), 430, 469, 481, 486, 487

Бордюк Н. 291

Бугайов О. І. 62 (ред.), 394 (ред.)

Будак В. Д. 476 (ред.), 480 (ред.)
Булавко В. [574], [580], [585], [595], [610], [623], [652]
Бурда М. І. 394 (ред.)
Бутовська В. 17

Варга В. В. 430 (пер.)
Василенко В. А. 160 (ред.)
Вашуленко М. С. 22, 206, 224, 279, 363 (ред.), 365 (ред.), 370, 396 (ред.), 400 (ред.),
426 (ред.), [651]
Ващенко Л. М. 363 (ред.), 396 (ред.), 516, 517
Веретенник Н. 297
Виговська О. 496
Волинка Г. І. 435 (ред.)
Волобуєва І. А. 556, 557
Волошина Н. Й. 131, 168, 169, 177, 190, 210, 263, 284, 310, 380, 394 (ред.)
Волощук І. С. 330 (упоряд.), 394 (ред.)

Галушка Р. [631]
Гальонка О. А. 254 (ред.)
Геллерштейн Л. С. 68 (упоряд.)
Гергель О. 247, [586], [596]
Голодненко І. С. 347 (ред.)
Гончаренко С. І. 62 (відп. за вип.)
Горбунцова Т. Ю. 12 (упоряд.)
Горецький В. Г. 68 (упоряд.)
Горюнова В. З. 505
Гребенюк В. П. 536, 537
Григоренко Б. Г. 429 (пер.)
Гриневич Л. М. 505
Гришина Т. В. 303 (ред.)
Грищенко В. О. 395 (ред.), 426 (ред.)
Грюцева Н. І. 542, 543
Гудзик І. П. 206, 224
Гуменнікова Т. Р. 351 (ред.)
Гуменний Н. Ф. 172 (ред.)
Гуменюк С. 296

Дашевська Л. П. 149 (перс.)
Дзюбишин С. А. 156 (відп. за вип.)

Дічек Н. П. 467
Дивак В. В. 481
Дмитренко К. [653]
Дмитренко Т. Г. 445 (уклад.)
Дмитриченко М. Ф. 362 (ред.)
Довгая Т. Я. (Долгая Т. Я.) 124, 522, 523
Долганова Л. [672]
Домашенко А. В. 362 (ред.)
Дорошенко М. І. 10 (ред.)
Дорошенко Ю. О. 394 (ред.)
Друзь Б. Г. 66 (ред.)
Дудко Л. М. 351 (ред.)
Д'яконов Г. В. 160 (ред.)

Євтух М. Б. 400 (ред.), [654]
Єресько О. В. 498 (упоряд.)
Єрмаков І. Г. 138

Жаленко К. М. 119
Жебровський Б. М. 363 (ред.), 396 (ред.)
Жовта І. 422, [604], [625], [644], [645], [655]
Жук Ю. [656]
Жулинський М. 380
Журавський В. С. 505

Завіна В. І. 554, 555
Задоя К. С. (Задоя Е. С.) 532, 533
Зайчук В. О. 342 (ред.), 362 (ред.)
Захарова Н. М. 560, 561
Зданевич В. [568]
Зиммельдінова А. С. 347 (ред.)
Золотарьова Е. [597]
Зубалій М. 417
Зязюн І. А. 364 (ред.), 445 (уклад.)

Івашина Л. К. 10 (ред.)
Іноземцева Л. П. 41

Кавалеров А. І. 172 (відп. за вип.)

Каневська Н. С. (Каневская Н. С.) 520, 521
Каракоз С. 407
Кирилюк В. П. 26
Киричук О. В. 35 (ред.), 43 (ред.)
Кічук Н. В. 172, 351 (ред.)
Коваленко О. 474, [657]
Коваль Г. 33
Коваль Л. В. 546, 547
Коваль Н. С. 41, 106 (упоряд.), 469, 481, 518, 519
Ковальчук Г. С. 35 (ред.), 43 (ред.), 120
Кодлюк Я. П. 416, 512, 513, 548, 549
Колодій О. [658]
Колотій Н. М. 333
Коноваленко О. [570]
Коробко С. Л. 174
Корнієнко С. М. 172, 524, 525
Корюненко М. 422, [587], [588], [626], [627]
Коцур В. П. 366 (ред.), 399 (ред.), 418 (ред.), 427 (ред.), 441 (ред.), 450 (ред.), 463 (ред.), 472 (ред.), 483 (ред.), 501 (ред.)
Кочина Л. П. 526, 527
Красуцька І. 380
Кремень В. Г. 290, 342 (ред.), 382 (ред.), 398 (ред.), 405 (ред.), 422, 492 (ред.), 499 (ред.), 500 (ред.), 504 (відп. за вип.)
Кудін А. В. 498 (упоряд.)
Кудикіна Н. В. 508, 509
Кузнецов Ю. 468
Кулініч В. А. 155 (відп. за вип.)
Курбанов Х. А. 202 (упоряд.)
Курило В. С. 426 (ред.)

Лашко К. М. 364 (літ. ред.), [589]
Лещенко З. [605]
Ліщук В. С. 444 (перс.), 449 (перс.)
Литвин Є. М. 149 (перс.)
Лобода С. [598]
Логачевська С. 146 (перс.), [673]
Лозова В. І. 319 (ред.)
Локшина О. І. 432 (ред.)
Луцик Д. В. 347 (ред.)

Любар І. Г. 106 (упоряд.), 405 (упоряд.)

Любивець Л. П. 10 (ред.)

Ляшенко О. І. 400 (ред.), 422, 482 (ред.)

Мадзігон В. М. 290, 364 (ред.), 377, 382 (ред.), 383, 394 (ред.), 398 (ред.), 400 (відп. за вип.), 492 (ред.), 499 (ред.), 500 (ред.), 504 (відп. за вип.)

Макаренко А. С. 1 (перс.)

Максименко С. Д. 383, 400 (ред.), 452 (ред.)

Майданник С. [571]

Мальований Ю. І. 273 (ред.), 278 (ред.), 349

Мандрика М. А. 254 (ред.)

Мартиненко В. О. 358, 359, 424, 478

Марченко Л. [659], [660], [661], [662]

Мацько Н. Д. 66 (ред.)

Мелешко В. В. 562, 563

Мельничук П. Д. 215

Міщенко Н. 244, 251, 265

Михайленко М. [646]

Мовчун А. І. 447

Молодцова В. 404

Мостова Т. 290, 385, [582], [590], [591]

Науменко Г. Г. 362 (ред.)

Нечитайло А. 200, 411

Нізельська І. 376

Ніколаєнко С. М. 422, 498 (ред.)

Ничкало Н. Г. 363 (ред.), 364 (ред.), 396 (ред.), 400 (ред.)

Огієнко Н. М. 558, 559

Огнев'юк В. О. 328 (ред.), 329 (редкол.)

Ожогова Н. [572]

Олійник В. Ф. 106 (Відп. за вип.), 152 (упоряд.), 174, [663]

Ольштинська Т. 69

Омельченко О. П. 395 (ред.), 426 (ред.)

Онаць О. 294

Осипчук Н. [583], [584], [592], [593], [599], [600], [606]

Остапенко О. 417

Орунов Н. О. 202 (ред.)

Охрімчук Р. 299

Паламарчук В. Ф. 181 (упоряд.), 186 (упоряд.)

Парфьонов М. 13, 14

Пащенко В. О. 365 (ред.)

Пелехан І. П. 26

Победоносцев Г. Н. 140 (ред.)

Погребняк В. П. 362 (ред.)

Побірченко Н. С. 391 (ред.), 397 (ред.)

Політова Н. І. 68 (упоряд.)

Поташнік М. М. 140 (ред.)

Присяжнюк Н. І. 215, 534, 535

Прокопенко І. Ф. 319 (ред.), 382 (ред.)

Роїк Є. М. 186 (ред.)

Романенко В. П. 362 (ред.)

Сапаров С. М. 202 (упоряд.)

Сасинович Е. С. 10 (ред.)

Сідаш Н. Ф. 258 (ред.)

Сікан С. 201

Сільнова Е. С. (Сильнова Э. С.) 528, 529

Скрипченко Н. Ф. 10, 17, 20, 21, 32, 35 (ред.), 73, 89, 118, 130, 131, 144, 145, 157, 158, 159, 166, 167, 168, 169, 173, 175, 176, 177, 188, 189, 190, 208, 209, 210, 217, 227, 228, 259, 262, 263, 260, 279, 282, 283, 284, 289, 309, 310, 335, 374

Скрипченко О. В. 32, 260

Скуратівський Л. В. 380, 540, 541

Слюсаревський М. М. 331 (ред.)

Сорочан Т. М. 514, 515

Софьянц Е. М. 273 (ред.), 278 (ред.)

Степко М. Ф. 362 (ред.)

Суворова Г. Ф. 143, 154

Сунцов Н. С. 68 (ред.)

Сухомлинська О. В. 211 (ред.), 216 (ред.), 222, 364 (ред.), 377, 400 (ред.), 467 (перс.), 476 (ред.), 480 (ред.)

Сухомлинський В. О. 160, 211, 216, 222, 232, 233, 254, 287, 303, 308, 320, 340, 419, 459, 491, [630]

Талалуєва Н. [616]

Тесленко В. В. 498 (ред.)
Тесленко І. Ф. 66 (ред.)
Тименко В. П. 544, 545
Тимошко Г. М. 564, 565
Титаренко Л. І. 550, 551
Ткаченко Л. [617], [618], [629], [639], [640], [641], [647], [648], [649], [664], [665],
[666], [667]
Томашенко В. В. 362 (ред.)
Тришневська Г. Б. (Тришневская Г. Б.) 538, 539

Федоренко Д. Т. 106 (ред.)
Філіппов О. [619]
Філіпчук Г. Г. 331 (ред.)

Хайруліна В. М. [603]
Хижняк Б. П. 303 (ред.)
Хлебнікова Т. [642]
Хорошковська О. Н. 426 (ред.)
Хоружа Л. Л. 510, 511

Царенко А. 343

Шевченко В. Г. 186 (ред.)
Шевченко П. І. 106 (упоряд.)
Шпиталь І. [668]
Шулікін Д. [650], [669], [670]

Щербакова Л. Ф. 470, 478

Юрченко І. Я. 137 (ред.)

Явоненко М. В. 566, 567
Яковенко П. [609], [643]
Ямковий В. Я. 362 (ред.)
Ярмаченко М. Д. 137 (відп. ред.), 186 (ред.), 334 (ред.), 364 (ред.), 394 (ред.), [579],
[622]

Алфавітний покажчик назв праць О. Я. Савченко

- Абак . 334
- Авторська програма 334
- Авторська школа 334
- Академія педагогічних наук України (відп. за вип.) 400
- Академія педагогічних наук. Перше десятиліття: Інтерв'ю 376
- Академії педагогічних наук України – 10 років 375
- Академія педагогічних наук святкує свій перший ювілей. Що вдалося за десять років 377
- Аксіологія 334;
- Активізація навчального процесу 334
- Активна життєва позиція 334
- Активність 334
- Активність у навчанні 334
- Актуалізація. 334
- Актуальний розвиток 334
- Актуальні питання розумового розвитку дитини 10
- Актуальні проблеми початкового навчання 39
- Алгоритмізація навчального процесу 334
- Альтернатива 334
- Альтернативна освіта 334
- Альтернативні можливості початкової освіти 218 , 240
- Аналіз 334
- Аналітичний звіт про моніторингове дослідження якості навчальних досягнень у початковій школі (4 клас) 464
- Аналогія 334
- Аргумент 334
- Асадова Р. Научная организация труда учителя начальных классов (ред..) 153

Асоціація імені В. Сухомлинського 285

Аспект 334

Аудіовізуальні засоби навчання 334

Базова освіта – освіта для всіх 312

Барвистий клубок: Дивись, міркуй, відповідай 223, 236, 368,

Без праці хліб не родить 178

„Без розв’язання управлінських, економічних проблем створення національної освіти неможливе” 264

Без якісного підручника якісна шкільна освіта 313

Больше внимания начальному звену 107

В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю 222,233

Важливий прийом вивчення природи 49

Варіативність побудови уроків 465

Варіативність шкільних підручників в умовах особистісного підходу до навчання 378

Варіативність шкільних підручників як умова запровадження державних стандартів початкової освіти 337

Вдосконалення навчально-виховного процесу в малокомплектних школах 229

Великі турботи малих шкіл 13

Ви починаєте вчителювати... 179

Вивчаємо спадщину В. О. Сухомлинського 451

Вимоги до якості початкової освіти 230

Вирівнювання можливостей дітей і молоді у здобутті якісної освіти 338

Висока якість навчально-виховного процесу – наше головне завдання 132

Вихід із кризи – багатоканальне фінансування. Як вижити освіті: проблеми фінансування 241

Виховання вимагає взаємності: Вчитель – то сама правда 79

- Виховання пізнавальних потреб учнів 100
- Виховання розумної особистості, яка вміє самостійно вчитися 488
- Виховний потенціал початкової освіти 484
- Від людини освіченої до людини культури. Особистісно-орієнтована підготовка майбутнього вчителя 242
- „Від людини освіченої до людини культури”. Ціннісні орієнтири загальноосвітньої підготовки учнів 243
- Від управління школою до управління навчанням і розвитком кожного учня 314.
- Відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті 315,379
- Вміння учнів учитися як вимір якості шкільної 452
- Внесок В. О. Сухомлинського в теорію розвивального навчання 211
- Воспитание умственной самостоятельности младших школьников в трудах В. А. Сухомлинского 160
- Вправи для «розумової гімнастики» 212
- Впровадження результатів наукових досліджень в освітню практику 489
- Всенародне визнання: На здобуття Державної премії УРСР 33
- Всесоюзний огляд досягнень педагогічної науки і практики 25
- Вчитель у нас – це духовна і соціальна опора і учня, і суспільства 290
- Выступление члена делегации Украины, заместителя министра образования Украины А. Я. Савченко в Третьем Комитете 51-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН 237
- Гарні закони ще не стали керівництвом до дії 339**
- „Головне сьогодні – не чистота організаційної форми, а організація взаємодії вчителя та учня” 380
- Грані дидактичної системи В. О. Сухомлинського 213
- Грані творчості: Кн. для вчителя (ред.) 186:

Гуманізм дидактики В. О. Сухомлинського	340
Гуманізм педагогіки Василя Сухомлинського	403
Двенадцатилетка будет доступна всем	404
Держава і освіта: визначено перспективи	291
Державний стандарт початкової загальної освіти	317
Державні освітні стандарти – важіль управління якістю освіти	265
Державні стандарти - основа реформування змісту загальної середньої освіти	266
Державні стандарти шкільної освіти і управління інноваційними процесами	316, 341
Десять років Українській асоціації Василя Сухомлинського	318
Джерела мотивації навчальної діяльності учнів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського	319
Дидактика початкової школи	258, 288, 369
Дидактический прием сравнения как средство обучения и развития младших школьников	9
Дидактичні вимоги до підготовки і проведення	381
Дидактичні основи розвитку пізнавальної самостійності	74
Дидактичні особливості інтегрованих уроків	199
Дидактичні особливості уроку для учнів шестирічного	180
Дидактичні умови розвитку пізнавальної самостійності молодших школярів	62, 96 (упоряд), 405
Диференційоване навчання	26
Диференційоване навчання молодих вчителів	181
„Діти України” – турбота держави	244
До серпневих конференцій	182
Добірні зерна країни знань	292
Добром зігріте серце	146.

Документ що захищає дитинство	293
Доповідь на парлам. Слуханнях у Верхов. Раді України 26 жовт. 2002 р. щодо розвитку загальної середньої освіти в 406	
[Доповідь на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти]	342
Дорогу творчій співпраці	267
Дослідження ефективності порівняння в процесі вивчення взаємозв'язаних понять	11
II Всеукраїнський з'їзд працівників освіти	362 (ред.)
Духовність і зміст шкільної освіти	433
Екологія дитинства: В. О. Сухомлинський і сучасна початкова школа	320
Етапи опрацювання художніх творів на уроках читання	453
Етапи реформування змісту шкільної освіти в Україні за роки незалежності	382
Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський як сучасний педагог-гуманіст (упоряд.)	216
Життєтворчість – нова мета	200
Жодна дитина не повинна залишитись поза школою	294
З початкової школи виростає вся освіта	454
За високу ефективність навчально-виховного процесу	14
Закон про загальну середню освіту – нові умови її стабільного розвитку	295
Запитай у книжки	34
Запитання - вузлики знань	214
Заступник міністра освіти Олександра Савченко: „Українське учительство зберегло оптимістичний настрій” (бесіда)	297
Звіт про роботу Академії педагогічних наук України за 2006 рік (відп. за	

вип.)..502.

Здобутки і перспективи 50

Здобутки року В. О. Сухомлинського в Україні та за її межами 434

Здоров'я дітей – здоров'я нації: думки, ідеї, пропозиції вчених-педагогів 383.

Здоров'язберігаючий вимір шкільної освіти 466

Зірка неповторної індивідуальності 467

Зміст і форми роботи з батьками 90

Зміст шкільної освіти на рубежі століть 321

Зміцнюємо зв'язок педагогічної науки і практики 121

Знання і світоглядні уявлення учнів початкових класів 27

І в юнім серці цвів – червоний мак 407.

Інваріантна компонента у підготовці вчителя початкових класів 435

Інститут педагогіки: погляд через роки.. (ред.) 394

Інтегрований курс „Основи здоров'я 343

Календарне планування уроків читання у 3 класі 161

Кожна дитина чекає на увагу вчителя 408

Комплексное исследование проблем малокомплектной начальной школы 108

Конкурс «Учитель року» – 91 191

Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи 370

Концептуальні засади реформування початкової школи 322

Концепція розвитку загальної середньої освіти 323

Корисний посібник (ред.) 142

Краще використовувати високий науковий потенціал 245, 298

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти (ред.) 328

Критерії та норми оцінювання знань, умінь і навичок молодших школярів 147

Ліщук В. С. Материнська школа. Заради майбутнього (ред.)	449
Логачевська С. П. Дійти до кожного учня (ред.)	187
Мамо, я вже великий...	40.
Математична термінологія на уроках 1–2 класах	3
Медіа-освіта	334
Мені завжди хотілося учитися	219
Методика домашніх завдань	91
Методика дослідження умінь молодших школярів порівнювати	35
Методика читання у початкових класах	485
Методичні настанови щодо роботи за новим підручником „Читанка”	410
Методичні настанови щодо роботи за підручником „Читанка „	409.
Методичні настанови щодо роботи за підручником „Читанка”, 4 клас	436
Методичні рекомендації з питань інтенсифікації навчальної діяльності молодших школярів(відп. за вип.)	88
Методичні рекомендації з удосконалення уроку в початкових класах	126
Методичні рекомендації по підготовці учнів педагогічних училищ до роботи з батьками (упоряд.)	97
Мислити творчо, самостійно: Засоби посилення творчої спрямованості навчання шестирічних	122
Моделювання розвитку сільської школи: досвід Всеукраїнського фестивалю	490
Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи	432
Мотивационный компонент урока	183
Мотивація пошукової діяльності учнів	133
На порозі пізнання	15
На часі вдумлива, еволюційна робота над змістом освіти	268

Навчальна книжка має забезпечити позитивність і дієвість знань без шкоди для емоційного благополуччя дитини: [інтерв'ю] 468

Навчально-виховне середовище для учнів 437

Навчально-виховне середовище сучасної школи 438

Навчально-виховний процес у малокомплектній школі 143,154,344

Навчання в 3 (2) класі 279

Навчання в 3 класі чотирирічної і 2 класі трирічної початкової школи 206, 224

Навчання і виховання учнів 2 класу 401,425 (упоряд.)

Навчання і виховання учнів 1 класу (упоряд.) 393

Навчання і виховання учнів 3 класу 428,448 (упоряд.)

Навчання і виховання учнів 4 класу (упоряд.) 462.

Навчати дітей учитись 80

Навчати, виховувати дитину важко, відповідально, але й радісно: (інтерв'ю) 385.

Навчать дітей учитися 134

Навчити учнів учитися: Психолого-дидактичний аспект 455

Найважливіші результати початкової освіти 456.

Найкраща спадщина 81

Найперше – знати дитину 411

Напрямки оновлення початкової школи 192

Наслідки вивчення стану навчально-виховного процесу у 3-річній початковій школі та шляхи його дальшого вдосконалення 148

Наступність і перспективність в роботі двох перших ланок освіти 324

Наукова конференція, присвячена педагогічній спадщині А. С. Макаренка 1

Науковий вісник Миколаївського державного університету. Педагогічні науки. (ред.) 480

- Наукові аспекти проблеми стандартизації змісту освіти в основній і старшій школі 413
- Наукові аспекти проблеми стандартизації змісту основної та старшої школи 412
- Наукові досягнення і нові завдання Академії 220
- Наукові здобутки відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті 386
- Наукові розробки Академії педагогічних наук України, готові до практичного застосування (відп. за вип.)..503
- Науково-методичний супровід модернізації початкової освіти (ред.) 395,426
- Наша «Початкова школа» — минула, нинішня і майбутня (інтерв'ю) 299
- Не потонути в тому, що є актуальним для загальної середньої освіти 345
- Некоторые условия рационального использования времени урока 51
- Нема платні, хоть за престиж поборемось... 246
- ... Неначе писанка стоїть? 201
- Нова доба шкільної освіти 414
- Новий етап розвитку 4-річної початкової школи 347
- Новий етап розвитку початкової освіти 346
- Новий етап розвитку шкільної освіти і підготовка майбутнього вчителя 415
- Новий зміст освіти в основній і старшій школі 439.
- Новий підручник з педагогіки (рец.) 151
- Определить цель 52**
- Оптимальний шлях зближення теорії й практики в освіті 457.
- Организация учебно-воспитательного процесса в первых классах школ УССР с венгерским, молдавским и польским языками обучения 155
- Організація методичної роботи учителів малокомплектних шкіл 41
- Організація навчального процесу в малокомплектній школі 31
- Організація роботи учнів з підручником 416

- Організація самостійної роботи в класах-комплектах 16
- Орієнтовне планування уроків з предмета „Основи здоров’я” на 1 469
- Освіта має будуватись як культуротворчий процес, у якому навчання зливається з вихованням і розвитком 491.
- Освіта має стати загальнодержавним пріоритетом 269
- Освіта повинна бути не тільки доступною, а й якісною 348
- Основи здоров’я 384, 332, 371,470, 481(ред.), 333,429, 430,486
- Основи здоров’я і фізична культура 417
- Основні напрями наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук 387
- Основні напрями реформування шкільної освіти 286
- Основні напрями удосконалення методики уроку (упоряд.) 98
- Основні результати діяльності Академії педагогічних наук України у 2002–2007 роках (відп. за вип.)..504
- Основні результати науково-дослідної роботи 349
- Основы здоровья 372,487
- Особистісно орієнтована підготовка майбутнього вчителя 350
- Особистісно орієнтована підготовка майбутнього вчителя початкових класів 351
- Особистісно - орієнтоване спілкування 440, 300
- Особистісно - орієнтована початкова школа **221**
- Педагогам і батькам (рец.) 116.**
- Педагогіка (ред.) 137
- Педагогіка Василя Сухомлинського на зламі епох (ред..) 308
- Педагогіка і методика початкової освіти(Ред.) 38, 46
- Педагогічна і психологічна науки в Україні (ред.) 499
- Педагогічна культура комсомольських пропагандистів 138
- Педагогічна майстерність класовода 42

Педагогічний словник 334; (ред.) 364

Педагогічні новації столичної освіти: теорія і практика (ред.) 363, 396

Педагогічні основи спілкування батьків і дітей 109

Педагогічні проблеми переходу до 4-річного початкового навчання 162

„Педагогічні роздуми” 101

Педагогічні читання 110

Первоцвіт 217, 259

Перші кроки 128

Підвищення ефективності початкового навчання 32, 260

Підвищувати рівень початкового навчання 92

Підвищувати якість кінцевих результатів навчального процесу 141

Підготовка вчителя в контексті інновацій шкільної освіти 441, 458.

Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти (ред.) 365

Підготовка учнів до сприймання нових художніх творів на уроках українського читання 184

Піднесення ефективності самостійної роботи на різних етапах навчання 111

Піднесення якості уроку в малокомплектній школі 63

Підсумки першого етапу функціонування початкової школи у складі 12-річної 471

Підтекст оцінки 17

Пізнавальні завдання на визначення головного 112

Пізнавальні задачі як засіб розвитку пізнавальної самостійності молодших школярів 82

Пізнавально-проблемні завдання на уроках читання 18, 83

Пізнавально-проблемні завдання на уроках читання у I–III класах: 72

Планування навчального процесу в малокомплектній школі 28

Підготовка студентів к работе с учащимися 6-летнего возраста 174

Подставь плечо энтузиасту 163

Поетапне формування вміння порівнювати	19
Позакласне читання: [1–3 кл.]	20, 21
Познавательные задачи на уроках чтения	84
Полум'яне слово. Майстри педагогічної ниви: початкова ланка:	149
Порівняння в навчанні учнів початкових класів	60
Порівняння на уроках у 1–3 класах	5, 53
Порівняння на уроках у перших класах	2
Порівняння у роботі над змістом і художніми особливостями твору	54
Порівняння як важливий дидактичний прийом	6
Послідовники ідей великого педагога	388
Початкова ланка в системі безперервної освіти	170
Превентивна освіта. Проблеми і пошуки	231
Прищеп К. С. Тематичний словник школяра (наук. консультант)	367
Про викладання іноземних мов у 1997/1998 навчальному році	270
Про концепцію 12-річної середньої загальноосвітньої школи	352
Про організацію навчально-виховного процесу у початкових класах загальноосвітніх навчальних закладів	301
Про підсумки навчально-виховної роботи у 1–2 класах чотирирічної початкової школи за 1987/88 навчальний рік	164
Проблема мети формування особистості у спадщині В. О. Сухомлинського	232
Проблема систематизації дидактичних принципів	93
Проблеми освіти: погляд зсередини	302
Проблеми переходу початкової школи на нову структуру і зміст навчання (ред.)	329
Проблеми розробки державних стандартів загальної середньої освіти в Україні	271, 272
Проблеми сучасного уроку	55, 64
Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти. (ред.)	500
Проблемы начального образования и совершенствование внутришкольного	

руководства	156
Програма „Освіта столиці. 2006–2010 рр (наук. консультант)	505
Програми восьмирічної школи 1–3 класи	47, 24
Програми для 1–3 класів (упоряд.)	12
Програми для підготовчих класів загальноосвітніх шкіл	61.
Програми для підготовчих класів загальноосвітньої школи	129
Програми для середньої загальноосвітньої школи	389
Програми середньої загальноосвітньої школи 1–3 класи	195
Програми середньої загальноосвітньої школи 1–4 класи	139, 196
Профільне навчання: теорія і практика (ред.)	482
Прочность знаний – актуальная проблема (рец)	87
Психолого-педагогические основы организации учебно-воспитательного процесса с учащимися шестилетнего возраста (упоряд.)	152
Психолого-педагогічні проблеми сільської школи (ред.)	397
Пути обновления содержания и методического обеспечения начальной школы	202
Развивать познавательную активность первоклассников	65
Развивая личность ребенка	113
Разыскивается звезда! Педагогическая	247
Ранок на тему «Книжка - краший друг» у 1 класі	21
Ранок на тему «Книжка - краший друг» у першому класі	29
Реалізація оздоровчої функції шкільної освіти	390
Регіональний і шкільний компоненти змісту загальної середньої освіти: здобутки, проблеми, перспективи (ред.)	278
Результати навчально-виховного процесу в 2-3 класах 4-річної початкової школи	171

Результати наукової діяльності АПН України за 2000 рік і завдання на 2001 рік.:
Загальні збори АПН України 353

Реформа шкільної освіти і реалізація її оздоровчої функції 354

Реформування змісту початкової освіти 148

Реформування змісту шкільної освіти 325

Реформування змісту шкільної освіти в контексті педагогічної спадщини Василя
Сухомлинського 303

Реформування шкільної освіти і реалізація оздоровчої функції 355

Рецензія (рец.) 45

[Рецензія](рец.) 77,117

Рецензія Крутецький (Рец.) 59

Рецензія на книгу Ткаченко І.Г. Богданівська середня школа імені
В.І.Леніна (Рец.) 58

Рівень і якість знань, умінь та навичок учнів 1–3 класів 94

Рік В. О. Сухомлинського в Україні: пошуки і напрями досліджень
сухомлиністики 442

Розвивай свої здібності 225, 280

Розвиваюче навчання 123

Розвиток особистості в системі неперервної освіти: уміння учнів учитися як
вимір якості шкільної освіти 443.

Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні, 1992–2002 (ред.) 398

Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів 105

Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів у процесі навчання 66

Розвиток пізнавальної самостійності учнів молодших і середніх класів у процесі
навчання математики (ред.) 71

Розвиток сухомлиністики за десять років (1993–2003 рр 419

Розвиток у молодших школярів здатності до самонавчання 418

Самостійна робота на уроках української мови в малокомплектній школі 43

Свобода і відповідальність у вихованні особистості: діалог з В. О. Сухомлинським 459.

Системний підхід у визначенні і досягненні якості шкільної освіти 472

Системность в оценивании результатов учебно-воспитательного процесса в начальной школе 203

Сільська школа: стан, проблеми і перспективи розвитку 304

Сільська школа: стан, проблеми та перспективи розвитку (ред.) 330

Сімейне виховання. Молодші школярі 78

Сконсолідувати українську націю навколо проблем освіти 356

Словниково-логічні вправи в 1–2 класах 4

Слово до читача 473

Слово про незвичайні книжки В. С. Ліщука 444

Совершенствования познавательной деятельности младших школьников 102

Соціально-освітні виміри державного стандарту загальної освіти 273

Стан і завдання реформування змісту загальної шкільної освіти 305

Стан краєзнавчої роботи в школах України та шляхи підвищення її ефективності 306

Стандарт загальної середньої освіти. Проблеми, пошуки, перспективи 249

Стандарт образования: выше – можно, ниже – нельзя 274

Стратегічні цілі 275

Структура уроку в малокомплектній школі 36

Структурування навчальних програм для проведення однотемних та інтегрованих уроків у малокомплектній школі 215

Струмочок 73, 89, 130, 118

Сучасна школа: територія творчості 474

Сучасний підручник має готувати учня до самоосвіти 250

Сучасний урок у початкових класах 261, 445.

Сучасні тенденції підготовки вчителя XXI століття для оновленої національної школи 391

Творчість учителя і якісна перебудова навчально-виховного процесу 150

Творчість учителя у підготовці й проведенні уроку 135

Теоретичні підходи до визначення якості шкільної освіти 475,492

Товариство послідовників ідей Василя Сухомлинського 287

Только упорный труд... 44

Традиції народного виховання ...37.

Три роки за новими програмами 22

Триває розробка змісту освіти для основної і старшої школи 420

У боротьбі з самим собою 75

У пошуках нової концепції школи першого ступеня навчання 185

Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів 357 ,392

Удосконалення психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів у контексті модернізації шкільної освіти 476

Україна в Європейських освітніх програмах і проектах 151

Українська асоціація Василя Сухомлинського 421.

Українське учительство зберегло оптимістичний настрій (інтерв'ю) 307

Умій вчитися 226, 238,281

Уміння вчитися – ключова компетентність шкільної освіти 477

Уміння вчитись як ключова компетентність 460.

Уміння вчитися як ключова компетентність шкільної освіти 493

Уміння співпереживати 76

Уміння учнів учитися як вимір якості шкільної освіти 446

Умови підвищення якості знань, умінь і навичок молодших школярів 103

- Урок в початкових класах 252
- Урок на шляхах перебудови 165
- Урок у малокомплектній школі 30
- Урок у початкових класах 207, 234
- Уроки російської мови в малокомплектній школі 67
- Усилить целенаправленность урока 95.
- Условия повышения эффективности самостоятельной работы учащихся малокомплектной школы 68
- Учебно-воспитательная работа в подготовительных классах 48
- Учить детей учиться 136
- Учні — співавтори уроку 193
- Фактори** впливу на якість загальної середньої освіти в сільській місцевості 326,311
- Філософія освіти XXI ст.: проблеми і перспективи (ред.) 331
- Формирование организованности в учебной работе у младших школьников 124
- Формирование познавательной самостоятельности младших школьников 127
- Формирование творческой личности учителя на этапе вузовской профессиональной подготовки 172
- Формирование у учителей умения оптимально организовывать поисковую деятельность младших школьников 140
- Формирование умения сравнивать у младших школьников в зависимости от содержания и методов обучения 7
- Формувати творчу особистість майбутнього педагога (рец.) 205
- Функціональний підхід при підготовці майбутнього вчителя 422.
- Цілі** і цінності шкільної освіти 493а
- Цілі й цінності реформування сучасної школи 253, 276
- Цілі освіти у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського 254

Цільова програма – „Початкові класи	125
Ціннісні орієнтації загальноосвітньої підготовки	255
Ціннісні орієнтири шкільної освіти	327
Цінності шкільної освіти	494
Чи треба виховувати вундеркінда?	85
Читанка	119, 120, 131, 144, 157, 158, 166, 167, 168, 175, 176, 177, 188, 189, 190, 197, 198, 208, 209, 210, 227, 228, 239, 262, 263, 335, 282, 283, 284, 227, 228, 309, 310, 373, 374, 431, 402.
Читання	423, 447, 461, 478, 358, 359, 424
Читання в 2 класі чотирирічної початкової школи	145
Читання в 3 класі чотирирічної школи	159
Читання в четвертому класі	173
Читання в 4 класі	336
Читання в 4 класі чотирирічної початкової школи	169
Шкільна освіта як замовник підготовки майбутнього вчителя	495
Шкільна соціалізація: західноєвропейський і український погляди (рец.)	497
Шкільні підручники: стан, проблеми, перспективи видання:	277
Школа культури – діалог з В. О. Сухомлинським	479
Школа першого ступеня: теорія і практика (ред.)	366, 399, 427, 450, 463, 483, 501.
Шляхи гуманізації освіти	204
Шляхи підвищення ефективності уроку в початкових класах	99
Шляхи підвищення ефективності уроку в початкових класах (упоряд.)	104
Шляхи піднесення ефективності самостійної роботи молодших школярів	106
Шляхи реалізації ідей розвивального виховання	114
Що впливає на якість навчання в сільській школі	360

Щоб кожна квітка розцвітала 194, 256

Щоб слово виховувало... 56

Щосуботи о пів на одинадцяту 115

„Я утверджую себе через працю” 496(інтерв’ю)

Як навчати молодших?: Учитель – завжди учень 57

Яким бути відкритому уроку? 69

Яким має бути сучасний урок? 235

Якісна освіта – запорука самореалізації особистості (упоряд.) 498

Якість і варіативність шкільних підручників як умова запровадження державних стандартів початкової освіти 361

Savarankišku darbų organizavimas, dirbant su keliomis 70

The development component of the curricula in primary education 257

Дәрсин тәкмилләшдирилмәси 86

Кичик јашлы мәктәблиләрдә мүгајисә етмәк бачарығынын формалашмасы 8

Шакирдләрин идрак фәаллығы дәрсин сәмәрәлијини јүксәлтмәјин әсас јолудур 23

**Алфавітний покажчик підручників та навчальних посібників
для вчителів та учнів початкової школи,
автором яких є О. Я. Савченко**

Барвистий клубок: Дивись, міркуй, відповідай: Навчання і розваги 236, 368

Виховний потенціал початкової освіти 484

Дидактика початкової школи 369

Методика читання у початкових класах 485

Навчально-виховний процес у малокомплектній школі 143, 154

Навчання в 3 (2) класі 279

Навчання в 3 класі чотириріч. і 2 класі триріч. почат. шк. 206, 224

Навчання і виховання учнів 2 класу 401

Навчання і виховання учнів 3 класу 428

Основи здоров'я: Підруч. для 1 кл. 332, 371, 486

Основи здоров'я: Підруч. для 1 кл. ЗНЗ з рум. мовою навчання 429

Основи здоров'я: Підруч. для 1 кл. ЗНЗ з угор. мовою навчання 430

Основы здоровья: Учеб. для 1 кл. 372, 487

Основи здоров'я: Роб. зошит для 1 кл. 333

Первоцвіт: Читанка для 1 кл. триріч. почат. шк. 217, 259

Підготовка студентів к работе с учащимися 6-летнего возраста 174

Порівняння в навчанні учнів початкових класів 60

Розвивай свої здібності 225, 280

Сімейне виховання. Молодші школярі 78

Сучасний урок у початкових класах 261

Струмочок: Зб. творів для позакл. чит. у 2 кл. 73, 89, 118, 130
Умій вчитися 226, 238, 281

Читанка: підруч. для 1 кл. триріч. почат. шк. 175, 197, 208

Читанка: Підруч. для 2 кл. 120, 373

Читанка: Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк 166, 188, 209, 239, 289, 309, 374

Читанка: Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк.: У 2 ч. 144, 157,

Читанка: Підруч. для 2 кл. шк. слабозорих 227

Читанка: Підруч. для 2 кл. чотириріч. почат. шк. і 3 кл. триріч. почат. шк. 262

Читанка: Підруч. для 3 кл. 131,

Читанка: Підруч. для 3 кл.: У 2 ч. 402

Читанка: Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк. 176, 198

Читанка: Підруч. для 3 кл. чотириріч. почат. шк.: У 2 ч. 158, 167, 282

Читанка: Підруч. для 3 кл. чотириріч. і 2 кл. триріч. почат. шк. 189, 283, 335

Читанка: Підруч. для 4 кл. чотириріч. почат. шк. 168, 190

Читанка: Підруч. для 4 кл.: У 2 ч. 431

Читанка: Підруч. для 4 кл. шк. слабозорих 177, 284

Читанка: Підруч. для 4 кл. спец. шк. 228

Читанка: Підруч. для 4 кл. чотириріч. і 3 кл. триріч. почат. шк. 210, 263, 310

Читання в 2 класі чотирирічної початкової школи 145

Читання в 3 класі чотирирічної школи 159

Читання в 4 класі чотирирічної початкової школи 169, 336

**Алфавітний покажчик праць О. Я. Савченко
про Василя Олександровича Сухомлинського**

[Асоціація імені В. Сухомлинського] 285

В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю 222, 233

Вивчаємо спадщину В. О. Сухомлинського 451

Внесок В. О. Сухомлинського в теорію розвивального навчання 211

Воспитание умственной самостоятельности младших школьников в трудах В. А. Сухомлинского 160

Всенародне визнання: На здобуття Державної премії УРСР 33

Грані дидактичної системи В. О. Сухомлинського 213

Гуманізм педагогіки Василя Сухомлинського 403

Десять років Українській асоціації Василя Сухомлинського 318

Джерела мотивації навчальної діяльності учнів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського 319

Екологія дитинства: В. О. Сухомлинський і сучасна початкова школа 320

Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський як сучасний педагог-гуманіст 216
(упоряд.)

Навчально-виховне середовище сучасної школи: діалог з В. О. Сухомлинським 438

«Освіта має будуватись як культуротворчий процес, у якому навчання зливається з вихованням і розвитком» 491

Педагогіка Василя Сухомлинського на зламі епох 308 (ред.)

Послідовники ідей великого педагога 388

- Проблема мети формування особистості у спадщині В. О. Сухомлинського 232
- Реформування змісту шкільної освіти в контексті педагогічної спадщини Василя Сухомлинського 303
- Рік В. О. Сухомлинського в Україні: пошуки і напрями досліджень сухомлиністики 442
- Свобода і відповідальність у вихованні особистості: діалог з В. О. Сухомлинським 459
- Товариство послідовників ідей Василя Сухомлинського 287
- Українська асоціація Василя Сухомлинського 421
- Цілі освіти у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського 254
- Школа культури – діалог з В. О. Сухомлинським 479

**Алфавітний покажчик назв міжнародних і всеукраїнських з'їздів,
конференцій, семінарів, круглих столів,
у яких брала участь О. Я. Савченко**

Без розв'язання управлінських, економічних проблем національної освіти неможливо: Круглий стіл.....264

Василь Сухомлинський і сучасність: I Всеукр. пед. читання.....222, 233

Василь Сухомлинський і сучасність: II Всеукр. пед. читання..... 254

Василь Сухомлинський і сучасність: V Всеукр. пед. читання.....303, 308

Василь Сухомлинський і сучасність: VII Всеукр. пед. читання.....318, 319

Василь Сухомлинський і сучасність: IX Всеукр. пед. читання..... 388

Василь Сухомлинський і сучасність: X Всеукр. пед. читання.....403, 419

Василь Сухомлинський і сучасність: XII Всеукр. пед. читання..... 459

Василь Сухомлинський і сучасність: XIII Всеукр. пед. читання..... 491

Вихід із кризи – багатоканальне фінансування. Як вижити освіті: проблеми фінансування: Круглий стіл.....241

Всесоюзний огляд досягнень педагогічної науки і практики: Всесоюзні педагогічні читання м. Мінськ, 27–31 берез., 1993.....25

Всеукраїнський семінар методистів української мови і літератури облас. (міськ.) ІПО.....380

Генеральная Ассамблея ООН. Третий Комитет 51-й сессии, Нью-Йорк, 1996.....237

Інформаційно-комунікаційні технології в середній і вищій школі: Міжнар. наук.-практ. конф., 27–29 трав., 2004 р.....439

Идеи формирования гармонически развитой личности в педагогическом наследии В. А. Сухомлинского и их творческая реализация в условиях перестройки общеобразовательной школы: Респуб. науч.-практ. конф., Кировоград, 1988.....160

Європейська педагогіка і Василь Сухомлинський як сучасний педагог –

гуманіст: Міжнар. наук.-практ. конф.	211, 216
Моделі розвитку сучасної української школи: Всеукр. наук.-практ. конф., 11–13 жовт., 2006.....	474, 490
Наукова конференція, присвячена педагогічній спадщині А. С. Макаренка: [Огляд конф.].....	1
Навчально-методичне забезпечення переходу до навчання в чотирирічній початковій школі: Всеукр. наук.-практ. конф., м. Львів.....	316
Науково-методичний супровід модернізації початкової освіти: Всеукр. наук.-практ. конф., 3–4 грудня, 2002 р.	395, 426
Новые подходы в обучении и воспитании учащихся: Поиски, проблемы, задачи: Междунар. науч.-практ. конф., 4–5 мая, 1992 г.	203
Педагогіка Василя Сухомлинського на зламі епох: Міжнар. наук.-практ. конф.	303, 308
Підготовка вчителя в умовах переходу загальноосвітньої школи на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання: Семінар-нарада в Умані.....	422
Підготовка вчителя початкової школи в умовах нової парадигми освіти: Міжнар. наук.-метод. конф., 1–2 квіт., 2004 р.	435
Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти: Всеукр. наук.-практ. конф., Полтава, 23–25 квіт. 2001 р.	357,365
Початкова школа українського Подунав'я: минуле, теперішнє, майбутнє: Регіон наук.-практ. конф. (24–25 жовт., 2001 р.), присвяч. 45-річчю пед. ф-ту ІДПІ	351
Проблеми дальшого розвитку педагогічних і психологічних наук в світлі рішень XXV з'їзду КПРС: Тези наук.-практ. конф.	62
Проблеми переходу початкової школи на нову структуру і зміст навчання: Всеукр. наук.-практ. конф., 2–3 листоп. 2000 р., м. Донецьк. ...	329
Проблеми якості освіти: теоретичні і практичні аспекти: Методол. семінар АПН України, 15 листоп., 2006 р.	492, 501
Регіональний і шкільний компоненти змісту загальної середньої освіти: здобутки, проблеми, перспективи: II Всеукр. наук.-практ. конф. м. Донецьк, 13–14 листоп. 1997.....	273, 278
Розвиток пізнавальної самостійності учнів молодших і середніх класів у	

процесі навчання математики: Республік.-практ. конф., присвяч. 60-річчю Великої Жовтн. соціалістичної революції, 18–19 жовт. 1977, Кривий Ріг.....	66, 71
Сільська школа: стан, проблеми та перспективи розвитку: Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 14–15 квіт. 1999.....	311, 326, 330
Теоретико-методологічні проблеми розвитку особистості в системі неперервної освіти: Методол. семінар АПН України, 16 груд. 2004 р.	325, 452
Філософія освіти ХХІ століття: проблеми і перспективи: Методол. семінар, 22 листоп. 2000 р.,	327, 331
Філософія сучасної освіти та стан її розробки в Україні: Всеукр. наук.-практ. конф., 1–3 лют., 1996.....	276
Формирование личности советского учителя: опыт и проблемы: Регион. науч.-практ. конф., Измаил, 1989.....	172

ЗМІСТ

<i>Бібік Н. М.</i> Слово про вчителя.....	
АКАДЕМІК АПН УКРАЇНИ О. Я. САВЧЕНКО: біобібліографічний покажчик Від упорядників.....	
ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ Й ДІЯЛЬНОСТІ О. Я. САВЧЕНКО.....	
<i>Розділ 1</i> ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ О. Я. САВЧЕНКО.....	
<i>Розділ 2</i> НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ДИСЕРТАЦІЙНИМИ ДОСЛІДЖЕННЯМИ	
на здобуття наукового ступеня доктора наук.....	
на здобуття наукового ступеня кандидата наук.....	
<i>Розділ 3</i> ЛІТЕРАТУРА ПРО О.Я.САВЧЕНКО	
Іменний покажчик	
Алфавітний покажчик назв праць О. Я. Савченко.....	
Алфавітний покажчик підручників та навчальних посібників для вчителів та учнів початкової школи, автором яких є О. Я. Савченко.....	
Алфавітний покажчик праць О. Я. Савченко про Василя Олександровича Сухомлинського.....	
Алфавітний покажчик назв міжнародних і всеукраїнських конференцій, всеукраїнських з'їздів семінарів, круглих столів, у яких брала участь О. Я. Савченко	
НАУКОВА ШКОЛА АКАДЕМІКА ОЛЕКСАНДРИ САВЧЕНКО	
КАНДИДАТСЬКІ ДИСЕРТАЦІЇ, ВИКОНАНІ ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О. Я. САВЧЕНКА.....	
Коваль Н. С.	
Каневська Н. Г.	
Корнієнко С. М.	
Кочина Л. П.	
Сильнова Е. С.	
Довга Т. Я.	
Бібік Н. М.	
Байбара Т. М.	
Задоя Є. С.	
Присяжнюк Н. І.	

Онишків З. М.	
Гребенюк В. П.	
Тришневська Г. Б.	
Скуратівський Л. В.	
Тименко В. П.	
Грюцева Н. І.	
Коваль Л. В.	
Кодлюк Я. П.	
Титаренко Л. І.	
Ачилова Н. К.	
Завіна В. І.	
Волобуєва І. А.	
Огієнко Н.М.	
Захарова Н. М.	
Ігнатенко Н. В.	
Мелешко В. В.	
Тимошко Г. М.	
Явоненко М. В.	
ДОКТОРСЬКІ ДИСЕРТАЦІЇ (НАУКОВИЙ КОНСУЛЬТАНТ - О. Я. САВЧЕНКО).....	
Бібік Н. М.	
Кудикіна Н. В.	
Хоружа Л. Л.	
Кодлюк Я. П.	
Сорочан Т. М.	
Вашенко Л. М.	
СПИСОК НАДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ АКАДЕМІКА О. Я. САВЧЕНКО.....	
Додатки (<i>фотоілюстрації друкованих праць О. Я. Савченко</i>).....	
Додаток А. <i>Наукові видання</i>	
Додаток Б. <i>Підручники та навчальні посібники для молодших школярів</i>	
Додаток В. <i>Посібники загальнорозвивального спрямування для молодших школярів</i>	
Додаток Д. <i>Підручники для студентів</i>	
Додаток Е. <i>Посібники для вчителів</i>	
Додаток Ж. <i>Книга для батьків</i>	
Додаток З. <i>Редаговані видання</i>	